

št. 232 (21.165) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/>

e-mail: redakcija@primorski.eu

NEDELJA, 5. OKTOBRA 2014

Primorski mobile

Spletne novice
Primorskega dnevnika
vedno s seboj

**Snemi aplikacijo
s spletne trgovine**

Available on the
App Store

Google play

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

London, na današnji dan pred 60 leti

DUŠAN UDOVIČ

Na današnji dan, točno pred šestdesetimi leti, torej 5. oktobra 1954, so Združene države Amerike, Velika Britanija, Italija in Jugoslavija podpisale Londonski memorandum o soglasju. Z njim je bilo zaključeno povojno obdobje Zavezniške vojaške uprave Svobodnega tržaškega ozemlja, ki je bila ustanovljena z mirovno pogodbo leta 1947. Dejansko je bilo STO začasna rešitev, neke vrste tampon-ska cona med Italijo in Jugoslavijo, potem ko glede meje med državama ob zaostrenih razmerah porajajoče se hladne vojne ni bilo mogoče priti do dogovora.

Ze samo dejstvo, da je tako imenovano cono A Svobodnega tržaškega ozemlja vse do oktobra 1954 upravljala vojaška uprava ameriške in britanske armade, zgovorno priča o tem, da je bil Trst dotlej dejansko krizno žarišče, gotovo eno izmed zadnjih v Evropi v obdobju po drugi svetovni vojni. Po devetih letih od konca vojne in neskončnega pregovarjanja o tem, komu bodo pripadla ta ozemlja, je bil nazadnje z Londonskim sporazumom priznan status quo, tako kot je bil vzpostavljen na mirovni konferenci: Italiji je pripadla cona A, ki je obsegala Trst in območje njegove sedanje pokrajine, Jugoslavija pa je dobila suverenost nad cono B, ki se je razprostirala od Lazareta so reke Mirne.

Tako kot drugi dogovori o mejah med državami je bil tudi Londonski sporazum odraz tednjega razmerja sil v svetu, zaznamovanem z blokovsko konfrontacijo in tudi posledicami Jaltskega dogovora. Bil je za marsikoga tudi boleč kompromis in je, kot smo lahko videli kmalu pozneje, prispeval tudi k dogodkom dramatičnih razsežnosti, kot je bil eksodus Istranov v Italijo. A neglede na to da so prebivalstva zainteresiranih območij, kar je povsem razumljivo, sprejela Londonski memorandum z različnimi občutki, je treba iz zgodovinske distance priznati, da je bil to za tisti čas velik premik in pravzaprav podlaga za poznejši razvoj odnosov na naši meji, z vsem kar so dobrega in problematičnega prinesli s seboj v naslednjih desetletjih.

Najprej gre spomniti na dejstvo, da sta Italija in tedanja Jugoslavija k izvajanju sporazuma pristopili povsem različno. Jugoslavija je v skladu z mednarodnimi dogovori in diplomatsko prakso ratificirala sporazum v parlamentu in s tem priznala dokončnost začrtanih meja in vseh poglavij sporazuma vključno s Posebnim statutom, ki je v duhu recipročnosti vseboval določila o varstvu manjšinskih pravic.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

RIM - Reforma trga dela in še marsikaj

Mattea Renzija čakajo zelo zahtevni dnevi

Pritisk Confindustrie in demonstracija stranke SEL

LJUBLJANA - Stane Zore novi nadškof in metropolit

Papež za krmilo slovenske cerkve postavil frančiškana

LJUBLJANA - Papež Frančišek je 14 mesecev po odstopu ljubljanskega nadškofa in metropolita Antona Stresa na to mesto imenoval vodjo slovenskih frančiškanov, 56-letnega Staneta Zoreta (na sliki). Ta si, kot pravi, želi ljudem prinašati sporočilo odrešenja. V odzivih ob imenovanju je bilo včeraj slišati izraze zadovoljstva in prepričanja o Zoretovi primernosti za nadškofovsko službo.

Novico o papeževem imenovanju Zoreta za nadškofa na današnji praznik sv. Frančiška je Sloveniji sporočil apostolski nuncij Juliusz Janusz, javnosti pa so jo predstavili na novinarski konferenci Slovenske škofovske konference. Novi nadškof se javnosti še ni predstavil, kot je napovedal generalni tajnik škofovske konference Tadej Strehovec, bo Zore na voljo za vprašanja na novinarski konferenci v petek.

GORICA - V stolni cerkvi

Plemiška poroka

Vzela sta se Alexandra Mettenheimer in Joseph Pacher-Theinburg

DOBERDOB

Po sedemdesetih letih se bo vrnil v domačo vas

DOBERDOB - Prihodnji teden bodo v Dobrodo pripeljali posmrtno ostanke domačina Otona Jarca, ki je bil oktobra leta 1944 deportiran v Nemčijo in se je zatem za njim izgubila vsaka sled. Vse do današnjih dni sorodniki niso ničesar vedeli o njegovi smrti, seveda niti o tem, ali je bil kje sploh pokopan, potem pa je v začetku letošnjega leta na dobrodobsko županstvo prispelo pismo iz kraja Montorio Veronese pri Veroni. Poslal ga je Roberto Zamboni, ki je na italijanskem vojaškem pokopališču v Münchnu našel Otonov grob.

Na 18. strani

Evergreen
TUTTO GIARDINO

Prodaja
Bukovih in hrastovih drv
Bukovih in jelkovih peletov

Ul. Dragotin Kette, 13 A
Bazovica (Trst)
tel. +39 040 226894
mob. +39 393 7741336

TRST - Razstava

Po poteh Šavrink

TRST - Šavrinke oziroma preprodajalke z jajci so bile delovne migrantke, ki so se vsak teden odpravljale na več kot sto kilometrov dolgo pot v Istro in nato v Trst, da bi preživljale svoje družine. Za tedanje razmere so bile te ženske emancipirane in zelo podjetne. Znanstvenoraziskovalni center SAZU in Narodna in študijska knjižnica jim posvečata razstavo, ki je na ogled v Gregorčičevi dvorani v Trstu.

Na 4. strani

Jutri v Bruslju

zaslišanje Bratuškove

Na 3. strani

Kulturna ministrica

jutri na obisku v Trstu

Na 4. strani

**Z nadškofije poziv
k utišanju polemik**

Na 18. strani

**V Gorici kmetje od
Tolmina do Ogleja**

Na 20. strani

KONJI IN VONJAVE MOŠTA praznik

ENOGASTRONOMIJA IGRE KONJI EKSKURZIJE RAZSTAVE KONCERTI DOBRODELNA BAKLADA PETEK 19.30

in avtobusni prevoz iz Štivanja

MOŽNOST KAMPIRANJA

3., 4., 5. 10. 2014
MEDJEVAS
DEVIN NABREŽINA (TS)

VAŠA SKUPNOST MEDJEVAS

Comune di Duino Aurina
Občina Devin Nabrežina

PRISPEVKOM camera di commercio

REGIONE AUTONOMA FRIULI VENEZIA GIULIA

KONJI IN VONJAVE MOŠTA - PFERDE UND DIET VON MOST - MEDJEVAS

ITALIJA - Reforma trga dela in razhajanja v Demokrati stranki

Confindustria pritiska na Renzija Na levici nova politična stranka?

V Rimu manifestacija SEL, ki konkretno razmišlja o novih zavezništvi

RIM - Matteo Renzi in njegovo vlado čakajo precej zahtevni dnevi. V torek se bo premier srečal z voditelji sindikalnih organizacij CGIL, CISL in UIL, ki ga bodo pozvali k previdnosti pri reformi trga dela, zlasti člena 18 statuta delavcev. Sindikati vztrajajo pri dogovorjenih rešitvah in odklanjajo možnost, da bi omenjeni člen Renzi spremenil kar z vladnim odlokom. Temu odločno nasprotuje tudi leva struja Demokrati stranke in SEL Nichia Vendola. Njegovi pristaši so na včerajšnji rimski demonstraciji protestirali proti Renzijeve gospodarski politiki, Vendola pa še kar odkrito razmišlja o oblikovanju nove leve stranke. Pri tem računa na podporo struje DS, ki jo vodi Giuseppe Civiati, medtem ko glavnina Renzijeve oporečnikov v stranki o tem ne razmišlja.

Ministrski predsednik, ki se je včeraj v Assisiju udeležil praznovanj Sv. Frančiška, je ponovil, da ne namerava odstopati od svojih načrtov. Morda, ker se je mudil v Assisiju, se je Renzi izognil polemikam, čeprav ga je včeraj k temu »izzval« predsednik Confindustrie Giorgio Napolitano. Ministrskega predsednika je pozval, naj se korenito in pogumno loti reforme dela. Torej ne le člena 18 statuta delavcev, kateremu industriji in delodajalci pripisujejo precej obremenjenost. Squinzi vsekakor nasprotuje, da bi odvisni delavci v mesečnih plačah direktno dobivali del odpravnine (t.z. TFR), ki jih sedaj hranijo delodajalci. Industriji so že nekajkrat pozvali Renzija, naj gre svojo pot ne glede na stališča sindikatov in levicarjev v DS.

Na levici se, kot rečeno, nekaj premika. Stranka SEL je bila na volitvah zaveznica demokratov (stranko je takrat vodil Pier Luigi Bersani), po imenovanju Renzija za ministrskega predsednika pa se je umaknila v opozicijo. Njeni glasovi za usodo vlade niso odločilni ne v poslanski zbornici in niti v senatu, zato Vendola išče skupne poti s Civiatijsko skupino v DS. Slednja se sicer ni nikoli odkrito opredelila o odcepitvi, Civiati pa v zadnjih tednih stalno ponavlja, da tako ni mogoče več nadaljevati in da je treba v levi sredini iskati druge rešitve. Očitno takšne brez Renzija.

Nichi Vendola in Giuseppe Civiati na včerajšnjem rimskem shodu SEL v Rimu

ANSA

ISLAMSKA DRŽAVA - Letala ZDA nadaljujejo z bombardiranjem položajev IS

Novi napadi na džihadiste v Siriji

Svet obsoja nov surovi umor talca Islamske države - Obglavili so 47-letnega britanskega humanitarne delavca Alana Henninga

Turška vojska je v pripravljenosti zaradi spopadov za Kobane na meji s Sirijo

ANSA

BAGDAD, DAMASK - ZDA so v petek zvečer v novih zračnih napadih proti džihadistom iz Islamske države (IS) ciljale na štiri območja na južni in jugovzhodni fronti izven sirskega mesta Kobane. Sirski observatorij za človekove pravice s sedežem v Veliki Britaniji je sporočil, da je bilo v zračnem napadu uničene nekaj vojaške opreme IS. Džihadisti so v petek na mesto Kobane, sicer tretje največje sirske mesto, izstrelili 80 granat.

Napadi so sledili dnevu neusmiljenega bombardiranja mesta Kobane s strani IS, ki so v petek obkrožili mesto. Ebdji je še dejal, da so kurdske sile sodelovale z arabskimi uporniki in se tako uspele upreti večernemu napadu džihadistov, a boji so se nadaljevali. Observatorij je tako včeraj zjutraj poročal o hudih spopadih predvsem na jugovzhodni fronti. Skrajneži namreč želijo prodreti v samo mesto, a jim čez dan to še ni uspelo. V obstreljevanju s strani IS naj bi umrlo deset kurdske borbe.

V včerajšnjih zračnih napadih ZDA in njenih arabskih zaveznic v Siriji je bilo po

Na volitvah v Latviji po vzporednih volitvah slavila desna sredina

RIGA - Desnosredinska koalicija premierke Laimdote Straujume je zmagovalka parlamentarnih volitev v Latviji, kažejo rezultati vzporednih volitev, ki so jih objavili po zaprtju volišč. Vladajoča koalicija treh strank lahko računa na 63 sedežev v 100-članskem parlamentu. Na drugo mesto se je uvrstila proruska stranka Harmonija centra, ki je dobila 23 poslanskih mandatorov. Prve uradne rezultate bodo predvidoma objavili v nedeljo.

Katalonija: španski premier pozval k dialogu glede referendumu

MADRID - Španski premier Mariano Rajoy je včeraj katalonsko vlado pozval k dialogu glede referendumu o neodvisnosti. Katalonski premier Artur Mas pa je v Barceloni sprejel okoli 800 katalonskih županov, ki so se zavzeli za izvedbo referendumu o katalonski neodvisnosti 9. novembra. Katalonska vlada je medtem v petek napovedala, da se bo uprla ustavnemu sodišču, ki je s svojo odločitvijo zadržalo za 9. november načrtovan referendum o neodvisnosti Katalonije.

Nadaljevanje uvodnika

Od takrat ima italijanska skupnost v Istri normativno zaščitno podlago, kakršno si lahko pri nas samo sanjamo. Italija pa sporazuma ni ratificirala in je mejo obravnavala zgolj kot »demarkacijsko črto«. Treba je bilo čakati vse do Osimskih sporazumov v letu 1975, da je državna meja tudi za Italijo postala dokončna. Prav tako se Italija ni čutila dolžna izpolnjevati manjšinskih pravic, ki so bile, kot vemo, po neskončnih kolobocijah in prizadevanjih manjšinske skupnosti izkorenjene šele po skoraj pol stoletja, leta 2001. Tu ne gre za to, da bi pogrevali stare očitke, ampak zamuda je iz današnje časovne perspektive enostavno nesprejemljiva in neopravičljiva. Še posebej, če upoštevamo dejstvo, da je bilo to stanje začasnost in nedorečenost dolga desetletja vir špekulacij in politične rente, ki jo je zmagovito izkoriščala nacionalistična desnica, zlasti na Tržaškem. Bolj se pomembni zgodovinski mejniki oddaljujejo v čas, bolj bi nam moral biti pogled nanje sproščen in luciden. In tudi bolj bi nam moral biti nauk zgodovinskih dogodkov razumljiv. Danes je položaj naših krajev povsem drugačen. Meja je padla že pred desetimi leti in odnesla s seboj goro predsodkov. Sožitje je v povprečju doseglo dobro raven, razmere v odnosih med sosedi so neprimerno boljše, kot so včasih bile, pravimo celo, da je stopnja odnosov odlična. Pa vendar moramo vedno znova ugotavljati, kako rimski mlini (in ne samo) glede manjšinskih pravic meljejo tako počasi, da se pri dejavnostih znajdemo na robu preživetja. Vsekakor naj bo tudi ta obletnica priložnost za razmislek in pogled v prihodnost. Obletnic se gre dostojanstveno spominjati in jih postavljati v fokus vedno novih zgodovinskih dognanj. V tem smislu je dobrodošla pobuda tržaške občinske uprave, da ob sodelovanju raznolike palete italijanskih in slovenskih zgodovinarjev priredi niz srečanj o tem, kaj je pomenila po Londonskem sporazumu določena priključitev Trsta Italiji. Že zdavnaj smo ugotovili, da imamo na zgodovinska dogajanja različne spomine, izkušnje in ocene. To pa ne sme prejudicirati dialoga in civilne konfrontacije, ki je moramo biti danes sposobni.

Dušan Udovč

SLOVENIJA - Danes v 212 občinah

Volivci izbirajo nove župane in občinske svete

LJUBLJANA - V 212 slovenskih občinah bodo danes izbirali nova vodstva. Na več kot 3300 voliščih se bo lahko dobrih 1,7 milijona volilnih upravičencev izreklo o novih županin in občinskih svetnikih. V občinah, ki imajo ustanovljene ožje dele, pa bodo potekale tudi volitve v svete krajevnih, vaških in četrtinskih skupnosti. Za županske stolčke se skupno potegujejo 703 kandidati, za okoli 3400 mest v občinskih in mestnih svetih je kandidatov 23.328, za svete četrtinskih, krajevnih in vaških skupnosti pa 14.686.

V devetih občinah bodo v občinski svet volili tudi predstavnike narodnih skupnosti, v 19 občinah pa predstavnika romske skupnosti. Zakon sicer predvideva romskega svetnika v 20 občinah, a v Grosuplju ni

nobenega kandidata. Za svetniška mesta, ki pripadajo predstavnikom narodnih skupnosti in romske skupnosti, je skupaj 56 kandidatov.

Na volitvah kandidira več moških kot žensk, kar je izrazito zlasti na županskih volitvah, kjer je 609 kandidatov in le 94 kandidatke. Največje zanimanje za župansko mesto je v Mestni občini Maribor, ki si ga želi kar 17 kandidatov. Po drugi strani v 36 občinah že vedo, kdo bo njihov župan prihodnja štiri leta, saj je za to mesto le en kandidat.

Tam, kjer nobenemu od kandidatov v prvem krogu ne bo uspelo zbrati večine glasov, bo o županu odločal drugi krog, ki bo 19. oktobra. Na zadnjih rednih lokalnih volitvah pred štirimi leti je bilo v prvem krogu izvoljenih 134 županov.

navedbah Sirskega observatorija za človekove pravice v bližini mesta Kobane ubitih najmanj pet džihadistov, 30 pa jih je umrlo v več letalskih napadih v provinci Hasaka na severovzhodu Sirije. Boji za mesto Kobane so se začeli 16. septembra, zaradi česar je mesto zapustilo okoli 300.000 prebivalcev. Glede na poročanja turške vlade je v Turčijo prebegnilo vsaj 186.000 ljudi.

Iz Sirije pa so včeraj poročali, da se je v javnosti po dolgem času pojavil predsednik Bašar al Asad, saj se je ob muslimanskem prazniku kurban bajramu v mošaji v Damasku udeležil molitve.

V petek pozno zvečer pa so pripadniki Islamske države objavili nov video posnetek z obglavljenjem 47-letnega britanskega humanitarne delavca Alana Henninga. Nov okruten zločin obsoja ves svet, ameriški predsednik Barack Obama pa je zagotovil, da bodo ZDA sodelovale z Veliko Britanijo in drugimi zavezniki za kaznovanje morilcev IS in njeno uničenje. Henninga so teroristi ugrabili decembra lani, ko je prečkal mejo s Turčijo s humanitarnim konvojem s pomočjo za žrtve državljanske vojne v Siriji. Zanj so posredovali voditelji muslimanskih organizacij v Veliki Britaniji, vendar zaman. Podobno neuslišane so ostale prošnje njegove soproge Barbare.

Ogorčenje je izrazil tudi francoski predsednik Francois Hollande, ki je prav tako obljubil, da zločin ne bo ostal nekažnovan, Francija pa bo še naprej pomagala Iraku v boju s teroristi. Varnostni svet Združenih narodov je v New Yorku obsodil videoposnetek, ki znova prikazuje surovost IS, vendar pa izjave pravi, da takšna dejanja države članice VS ZN ne plašijo, ampak utrjujejo v odločnosti.

To je bil že četrti objavljeni videoposnetek, v katerem nastopa zamaskirani terorist IS z britanskim naglasom. Ta najprej grozi državam, ki napadajo IS, nato pa začne obglavljati žrtev. Video obglavljenja do konca ne pokaže. Terorist, ki mu v Veliki Britaniji pravijo Džihad John, je doslej podobno ubil ameriška novinarja Jamesa Foleyja in Stevena Sotloffja ter britanskega humanitarne delavca Davida Hainesa.

IS je že zagrozila s podobnim umorom ameriškega talca Petra Kassiga. Kassig je v Siriji delal za humanitarno organizacijo Sera. Ugrabili so ga 1. oktobra 2013. V ujetništvu se je spreobrnil v islam, torej IS načrtuje umor muslimana.

CERKEV - Papež Frančišek po več kot letu dni po dostopu Antona Stresa izbral naslednika

Novi ljubljanski nadškof je frančiškan Stane Zore

LJUBLJANA - Papež Frančišek je za novega ljubljanskega nadškofa imenoval vodjo slovenskih frančiškanov Staneta Zoreta. S tem se je končalo več kot leto dni dolgo obdobje, ko je bila po odstopu Antona Stresa ljubljanska nadškofija brez nadškofa.

Pater Stane Zore je provincial Slovenske frančiškanske province sv. Križa od aprila 2010 (drugi mandat) in predsednik Konference redovnih ustanov v Sloveniji. V času, ko je nadškofija čakala za nadškofa, so ga omenjali kot enega od možnih kandidatov za vodenje nadškofije. Novico o papeževem imenovanju Zoreta za nadškofa na današnji praznik sv. Frančiška je Sloveniji sporočil apostolski nuncij Juliusz Janusz. Sveti sedež je to informacijo okoli 12. ure objavil tudi na svoji spletni strani, je povedal generalni tajnik Slovenske škofovske konference (SSK) Tadej Strehovec. Strehovec je še napovedal, da bo imel Zore prihodnji petek novinarsko konferenco, na kateri bo na voljo za vsa vprašanja medijev. Datum njegovega posvečenja še ni določen, v ljubljanski nadškofiji pa bodo v kratkem oblikovali odbor za pripravo posvečenja.

Imenovanju novega nadškofa namreč sledi umestitev, ki običajno poteka v stolnici nadškofije. Po prebrani papeževi buli o imenovanju novega nadškofa umesti apostolski nuncij. Nadškof prejme palico, znamenje škofovske službe, sede na škofovski sedež, nato pa vodi evharistično bogoslužje, pri katerem sodelujejo škofje, duhovniki in verniki iz domovine in tujine. Običajno so navzoči tudi predstavniki civilne oblasti, diplomatskega zbora in javnega ter kulturnega življenja.

Tri mesece po prevzemu škofije je metropolit dolžan papeža prositi tudi za palij, ki predstavlja vez metropolita z rimskim papežem in je znamenje metropolitove oblasti v cerkveni pokrajini. Gre za ovratnico iz bele volne, pretkano s črnimi križi.

Ljubljanska nadškofija je bila brez nadškofa od konca julija lani, ko je papež Frančišek sprejel odpoved službi takratnega nadškofa Antona Stresa in takratnega mariborskega nadškofa Marjana Turnška. V vmesnem obdobju je ljubljansko nadškofijo vodil apostolski administrator in novomeški škof Andrej Glavan.

Prejšnji ljubljanski nadškof Anton Stres je z vrha nadškofije odšel julija la-

ni, istočasno z odhodom Marjana Turnška z mesta nadškofa mariborske nadškofije, in sicer potem, ko je papež Frančišek sprejel njuni odpovedi službi. K odpovedi ju je pozval sam papež, poziv pa naj bi bil povezan z njuno vlogo pri tveganih poslovnih odločitvah, ki so pripeljale do finančnega zloma mariborske nadškofije.

Ljubljanska nadškofija je tako na novega nadškofa, ki je hkrati tudi metropolit, čakala dobrih 14 mesecev, kar po mnenju poznavalcev ni nenavadno, še posebej ne v razmerah, v katerih se je znašla mariborska nadškofija, z njo pa celotna Cerkev v Sloveniji. Da je papež Janez Pavel II. namesto Franca Rodeta leta 2004 imenoval novega ljubljanskega nadškofa Alojza Urana je denimo minilo osem mesecev. Je pa na drugi strani minil zgolj mesec dni, ko je papež Benedikt XVI. po odstopu mariborskega nadškofa Franca Krambergerja za njegovega naslednika imenoval Turnška.

Stane Zore, novi ljubljanski nadškof in slovenski metropolit

BRUSELJ - Zaslišanja kandidatov za evropske komisarje

Alenko Bratušek čaka jutri težka preizkušnja v Evropskem parlamentu

BRUSELJ - Evropski parlament bo v začetku prihodnjega tedna zaslišal še šest kandidatov za podpredsednike Evropske komisije. Kandidatka za podpredsednico za energetsko unijo Alenka Bratušek bo na vrsti jutri. Politična preigravanja se stopnjujejo, veliko je ugibanj o različnih scenarijih, a vsi napovedujejo, da čaka Bratuškovo težka preizkušnja.

Triurno zaslišanje terja veliko zbranosti in mirnih živcev ter dobro pripravljenost. Kandidat na začetku poda 15-minutno izjavo, sledi »ping-pong« 45 vprašanj - evropski poslanec ima minuto časa za vprašanje, kandidat dve minuti za odgovor. Na koncu lahko kandidat poda petminutno sklepno izjavo. Kandidati so doslej večinoma odgovarjali v maternem jeziku.

Tudi Bratuškova naj bi na vprašanja odgovarjala v glavnem v slo-

venščini, uvodni govor pa naj bi imela v angleščini. Zaslišala jo bosta odbor za industrijo, raziskave in energijo ter odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane. Na vroči stol bo sedla v ponedeljek ob 14.30. Pred ustnim izpitom je pisno odgovorila na šest vprašanj, ki bodo izhodišče za zaslišanje.

Čeprav so evropski poslanci pred zaslišanji načeloma izpostavljali, da bodo kandidate ocenjevali na podlagi njihovega nastopa na ustnem izpitu, so obenem vnaprej izražali pomisleke o nekaterih med njimi. Poleg Britanca Jonathana Hilla, Madžara Tiborja Navracscsa in Španca Miguela Ariasa Caneteja je bila med spornimi tudi Bratuškova, predvsem zaradi procesa imenovanja.

Usoda Bratuškove naj bi bila odvisna predvsem od tega, kako se bo iz-

Alenka Bratušek ANSA

kazala na zaslišanju. Če bodo njeni odgovori vsebinsko dobri in pojasnila očitkov v povezavi z njeno kandidaturjo prepričljiva, ne bi smela imeti težav, pravijo nekateri viri v Bruslju.

Cosolini in Kraus gosta župana Dunaja

DUNAJ - Župan Trsta Roberto Cosolini se je na Dunaju s tamkajšnjim z županom Michaelom Haüplom pogovarjal o sodelovanju med mestoma. Dunajski župan in Cosolini, ki ga je spremljal odbornik Edi Kraus, sta pozitivno ocenila odnose med Dunajem in Trstom. Beseda je tekla o mednarodni mreži zgodovinskih kavarn (pobudnika sta Dunaj in Trst) ter o sodelovanju na področju znanosti ter raziskovanja.

Londonski memorandum danes na Radiu Trst A

TRST - Oktobrska oddaja Obzornik na Radiu Trst A bo danes v celoti posvečena 60-letnici podpisa Londonskega memoranduma, mednarodnega sporazuma, na podlagi katerega je bilo začasno urejeno do tedaj nerešeno vprašanje razmejitvene črte med Italijo in in takratno Jugoslavijo. Prvi del pogovora bo namenjen predvsem zgodovinskemu okviru omenjenega dogodka, v drugem delu pa bo govor o konkretnem uresničevanju Memoranduma in Osima glede na manjšinske pravice Slovencev v Italiji.

Okroglo mizo bodo sooblikovali nekdanja konzulka Republike Slovenije v Trstu Tanja Mljač ter predsednika SKGZ Rudi Pavšič in SSO Drago Štoka. Pogovor bo vodil glavni urednik slovenskih informativnih oddaj na Deželnem sedežu RAI v Trstu Ivo Jevnikar, za radijsko realizacijo pa je poskrbela urednica oddaje Ines Škarbar. Obzornik bo na sporedu danes, ob 12.00, ponovitev pa jutri, 6. t.m, ob 14.10.

Videm: preiskava o nezakonitostih v bolnici

VIDEM - Karabinjerji so kazensko ovadili pet oseb, ki naj bi bile vpletene v nezakonitosti in nepravilnosti pri nekaterih obnovitvenih delih v bolnici Santa Maria della Misericordia. Domnevne nepravilnosti in goljufije pri razpisih je prijavil lastnik podjetja, ki je sodelovalo na razpisu, dela v zakup pa je dobilo drugo podjetje, katerega pravni zastopniki so pod drobnogledom preiskovalcev. Med ovadenimi sta tudi dva člana uprave videmske bolnice.

BENEČIJA - Dopolnjeni dnevnik gospoda Antona Cuffola

»Prišel sem z dežja pod kap«

Novo izdajo čedajske zadruga Most je uredil Giorgio Banchig - Predstavitev v soboto v Plešičah

Fašistična oblast je leta 1929 poslala Antona Cuffola (levo) na prisilno delo

ČEDAD - »Vse, kar je v dnevniku, je napisano, kakor sem jaz videl in nepristransko sodil. Mislil sem, da bom z dnevnikom prišel v "boljša vremena". Prišel sem le "z dežja pod kap".« Tako je duhovnik Anton Cuffolo, kaplan v Lazah, zaključil svoj znameniti dnevnik, ki je na pobudo čedajske zadruga Most sedaj doživel drugo izdajo (633 strani). Prva, ki jo je izdala zadruga Dom, je izšla leta 1985, novo dopolnjeno izdajo, ki jo bodo v soboto, 11.10. predstavili v Plešičah pri Tipani, je uredil Giorgio Banchig. Cuffolova življenjska zgodba je navdihnila Franceta Bevka za roman Martin Čedermac.

Prav zadnji Cuffolov zapis odraža vsebino in duh njegovega dnevnika, ki zaobjema obdobje od leta 1938 do leta 1947, ko so v Benečiji, podobno kot na Goriškem, zakoličili državno mejo med Italijo in Jugosla-

vijo. Bojeviti duhovnik je pisal ločena dnevnika (enega v slovenščini, drugega v italijanščini), slovensko besedilo je bilo izhodišče za italijansko, nikoli pa prevod. Banchig je v novo izdajo vnesel zelo dragocene opombe, ki zgodovinsko uokvirjajo dnevnik. Nova sta tudi imensko kazalo in seznam krajev. Kdor je prebral Mračna leta Benečije Boža Zuanelle, mora nujno prebrati Cuffolov dnevnik, da bo še boljše razumel dogajanja v Nadiških dolinah pod fašizmom in pod t.z. trikolorizmom, s katerim je demokratična Italija (glej rovarjenje Gladia) zatirala tamkajšnje Slovence.

Uvodno besedo k drugi izdaji Dnevnika gospoda Cuffola, je prispeval monsinjor Marino Qualizza. Ne gre za zgolj spominski zapis, temveč tudi za prikaz aktualnega stanja Beneških Slovencev. »V razoru teh pobud je zagledalo luč tudi najlepše

in najdragocenejše bitje naše dolge zgodovine, ki je dvojezična šola. Do nje je prišlo zaradi hotenja modrega prof. Paola Petriciga,« piše Qualizza. Življenje te šole ni bilo nikoli lahko: političnim predsodkom so se pridružili še gradbeni, kakor da bi kdo hotel širiti malodušje o njenem obstoju. Vendar vztrajamo in šola nosi v Benečiji prvenstvo, ki morebiti ni le številčnega značaja, beremo v uvodni besedi te dragocene in nadvse zanimive knjige.

S.T.

GREGORČIČEVA DVORANA - Razstava o Šavrinkah na pobudo ZRC SAZU in NŠK

Od istrske bede do tržaškega blišča

Etnografska razstava o Šavrinkah, ki so jo v petek odprli v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. san Francesco 20), predstavlja zgodbo o odločnih in podjetnih ženskah, delovnih migrantkah, ki so se iz Gračišča in drugih vasi vsak teden odpravljale po jajca v Istro ter jih nato prodajale v Trstu. Tendensko so prehodile po več kot sto kilometrov - ob vsakem vremenu, tudi v snegu ter celo med nosečnostjo - in tako zagotovile svoji družini preživetje.

Razstava je sad sodelovanja med Znanstvenoraziskovalnim centrom Slovenske akademije znanosti in umetnosti ter Narodno in študijsko knjižnico, sestavljajo pa jo etnografski foto strip, odlomki iz knjig in intervjuja ter dnevniški zapisi mladih avtoric. Osrednji lik je Marija Franca iz Gračišča, ki je svoje dogodivščine (na vztrajno prigovarjanje Marjana Tomšiča, avtorja knjige Šavrinke) opisala v trilogiji Šavrinske zgodbe. Raziskovalki Nataša Rogelja in Špela Ledinek Lozej sta jo leta 1995 obiskali, jo spoznali ter z nahrbtnikom prehodili njene poti iz Gračišča v hrvaško Istro, nazaj v Gračišče, v Trst in spet na začetno točko - vsega skupaj 125 kilometrov, ki so bili za Marijo Franca v prvi polovici 20. stoletja vsakotedensko opravilo. Raziskovalki je predstavila Gabrijela Caharija, z njima pa se je pogovarjala tudi gospa Jolanda, hči Marije Franca. »Spomnim se, kako sta ti dve študentki prišli k nam z nahrbtniki in dejali, da nameravata hoditi po poti moje matere. Ona ju je le prepričala, da prespita pri nas,« je povedala.

Špela Ledinek Lozej je povedala, da je bila Istra ob prehodu iz 19. na 20. stoletje ter še pozneje gospodarsko zaostala, revna dežela, položaj pa so poslabšali gospodarska kriza, naraščajoči davki po prehodu pod italijansko oblast ter dve vojni. To je sililo ljudi v vsakotedensko preseljevanje, na pot se je odpravljala množica pridelovalcev in preprodajalcev. Pomembno vlogo so imele pri tem ženske, ki so z drugim družinskim dohodkom zagotovile družini preživetje. Iz neposredne bližine so v Trst hodile mlekarice, na ne zelo rodovitnem območju med Krasom in Pregarsko planoto pa so ženske odnašale razno blago na kmetije v Istro (predvsem v okolico Buzeta in Motovuna) ter v zameno dobile jajca. Z Istrani so navezale stike, Marija Franca v svoji drugi knjigi piše: »Dolga desetletja so nas prijazno sprejemali in nam stali ob strani. Spoštovali smo drug drugega in ena revščina je tolažila drugo.«

Šavrinke so z oslom uspele prenašati vsaka do 1300 jajc, prodajale so jih v Trstu: na pokriti tržnici, v pekarnah, na Garibaldijevem trgu. Nato so se včasih okrepčale v »betoli«, kupile tobak za moža in priboljšek za otroke ter odšle domov. Te ženske so bile za tedanje razmere emancipirane, vsak teden so »šle v svet« na 2 do 3 dni dolgo pot od istrske bede do tržaškega blišča in na koncu zaslužile za pet »žurnad« (dnevniških zaslužkov na njivi). Zaradi vsega tega so jih nekateri sovaščani gledali malce po strani. Kljubovale pa so tudi slabemu vremenu in nosečnosti - sama Marija Franca pripoveduje, kako je hodila v Trst, ko je bila že 6 mesecev noseča z Jolando. Nekatere jajčarice so na poti celo rodile.

O izrazu Šavrinke obstaja več teorij. »Šlo naj bi za star etnonim, ki dolga leta ni bil v rabi, a so ga pozneje popularizirali. Same slovenske jajčarice tega izraza niso poznale, tako so jih klicali v hrvaški Istri,« je razložila Nataša Rogelja.

Razstava bo na ogled od 17. oktobra, in sicer od ponedeljka do petka od 9. do 13. ter od 14. do 18. ure. (af)

Raziskovalki
Špela
Ledinek Lozej
in Nataša Rogelja
na petkovem
odprtju

FOTODAMJ@N

JUTRI - Kulturna ministrica Julijana Bizjak Mlakar

Na obisku v Trstu

Slovenska ministrica za kulturo Julijana Bizjak Mlakar bo jutri na prvem uradnem obisku v Trstu, med katerim se bo seznanila s kulturnim življenjem Slovencev v Italiji.

Kamničanka iz vrst stranke Desus, ki je pred dobrima dvema tednoma prevzela kulturno ministrstvo od svojega predhodnika Uroša Grilca, bo najprej obiskala tržaški Kulturni dom. Tu se bo ob 10. uri srečala z vodstvom Slovenskega stalnega gledališča, ki ji bo predstavilo delovanje te profesionalne kulturne ustanove. Sledilo bo krajše srečanje z novinarji, ministrica Bizjak Mlakar pa bo nato obisk nadaljevala na sedežu slovenskega generalnega konzulata. Tu se bo ob 12.30 srečala še s predstavniki slovenske manjšine v Italiji, v prvi vrsti z vodstvi kulturnih zvez, v katere so včlanjena številna slovenska kulturna društva, in slovenskih založb.

LONJER - Včeraj v športno-kulturnem centru

Vadili so vokalno tehniko

Seminar je vodil priznani strokovnjak Robert Feguš - Udeležilo se ga je 45 pevcev, včlanjenih v ZSKD

Okrog petinštirideset pevk in pevcev se je včeraj popoldne udeležilo seminarja vokalne tehnike, ki sta ga v športno-kulturnem centru v Lonjerju priredila SKD Lonjer-Katinara in tamkajšnji Mešani pevski zbor Tončka Čok. Seminar, ki sta ga podprla tako Zveza slovenskih kulturnih društev kot deželno združenje USCI, je vodil Robert Feguš, zborovodja, predavatelj in umetniški vodja Pevske šole Musica iz Maribora.

Med udeleženci seminarja, ki je bil namenjen članom ZSKD, je bilo veliko pevcev zborov Rdeča zvezda in Tončka Čok, pa tudi drugi posamezniki in nekateri zborovodje, ki so se tako pridružili skoraj tisoč pevkam in pevcem, ki so se doslej izobraževali s Fegušem. Šesturni seminar je predvideval spoznavanje vseh segmentov, ki pripomorejo k uspešnemu pevskega nastopa, od dihalnih vaj in pravilne drže do razvijanja pevskega izraza.

Seminar je potekal
v lonjerski
telovadnici

FOTODAMJ@N

JUTRI V DSI Grobovšek: Zakaj Slovenija ni Švica?

Gost jutrišnjega večera v Društvu slovenskih izobražencev bo slovenski novinar in diplomat Bojan Grobovšek. Pogovor z njim bo vodil Bojan Brezigar, kot izhodišče pa bo Grobovškova knjiga z izzivalnim naslovom »Zakaj Slovenija ni Švica«, ki je izšla letos v Ljubljani pri založbi Alpe media.

Grobovšek se po dolgih letih vrača v Trst, kjer je živel v otroštvu in med drugim obiskoval slovensko osnovno šolo v ul. Donadoni in nižjo srednjo šolo pri Sv. Jakobu. Nato se je njegova družina preselila v Avstrijo, sicer pa ga je življenjska pot pogosto vodila daleč od Slovenije. Že kot novinar ljubljanskega Dela je bil dopisnik na Dunaju, po osamosvojitvi Slovenije pa se je vključil v diplomacijo in med drugim služboval kot veleposlanik na Poljskem, v Argentini in nazadnje v Švici. Po tej državi nosi naslov tudi njegova zadnja knjiga.

Vendar to ni knjiga o Švici, ampak knjiga o Sloveniji, katero je avtor spremljal s kritičnim očesom, kot to lahko dela človek, ki je tako dolgo na državo gledal od zunaj, kar mu je seveda omogočalo kritičen pogled na dogajanja v domovini. Že anekdotičen zapis, da so Švicarji Slovencem dali Habsburžane, Slovenci Švicarjem pa Avsenike, relativizira odnos in ironizira nad rečenico, da je Slovenija Švica nekdanje Jugoslavije. Dejansko Grobovšek analizira družbeno dogajanje v Sloveniji v povojnih letih, opozarja na samopotrjevanje in vzvišeno gledanje na druge republike takratne Jugoslavije in predvsem na lahkoten odnos do dela, pa tudi na razknanost slovenske družbe, nesposobnost sprejemanja zgodovine, kakršna je pač bila, in na najbolj znane značilnosti, začeniši s slovensko zavistjo pa tudi z večnim prikazovanjem sebe za žrtve: Dunaja, Beograda, Bruslja. Pomanjkanje samorefleksije je osrednja tema, ki jo avtor razvija skozi celotno knjigo.

Skratka, v Peterlinovi dvorani se obeta zanimiv večer kritičnega razmisleka o Sloveniji in Slovencih in ponujanja odgovorov na vprašanje, zakaj Slovenija ni Švica.

PREDSTAVITEV - Zbornik predavanj Mednarodnega filozofskega simpozija o krizi

Kriza je tudi priložnost za refleksijo, vrednotenje in odločitve

»Živimo v času globalne krize, zaradi katere se ne spopadamo le s tem ali onim problemom, ampak je prihodnost sama postala problem. Beseda kriza ne pomeni le poslabšanje neke situacije; po svoji etimologiji pomeni kriza priložnost za refleksijo, vrednotenje in odločitve.«

V petek zvečer je bila v Peterlinovi dvorani predstavitev zbornika *Misliti več*, kjer so zbrani povzetki predavanj Mednarodnega filozofskega simpozija o krizi, ki je potekal 11. aprila v Narodnem domu v Trstu in so ga vodili Veronika Breclj ter mladi filozofi Tina Kralj, Jurij Verč in Jernej Šček. Na večeru, ki sta ga pripravila Slovenski klub in Društvo slovenskih izobražencev, je spregovoril italijanski filozof Massimo De Carolis.

Večer sta uvedli Veronika Breclj in Tina Kralj, ki je predstavila filozofa, nato je besedo prevzel De Carolis, ki je spregovoril o krizi s specifičnim pogledom na našo državo in na neoliberalno družbo, kjer se kriza odseva. Ta kriza, ki jo doživljamo, ni samo finančna, temveč tudi institucionalna, politična in socialna v najširšem pomenu besede. V Italiji smo imeli občutek, da bo kriza kmalu minila, a ni bilo tako. Epicenter današnje krize je danes Evropa v svoji celoti. To je proces, ki zaobjema cel svet, na nek način izgleda, da se razmerje med dvema najpomembnejšima institucijama modernega sveta, to sta trg in država, obrača.

Danes živimo v globalizirani družbi, kjer ne obstaja več vlada, temveč t.i. globalizirana »governance«. To se občuti zlasti v razmerju med politično vlado in ekonomsko »governance«. Evropa doživlja medtem pravo krizo identitete, ker se ne razume več, kaj pomeni »res publica«, oziroma naša skupnost. Nadalje se je De Carolis poglobil v neoli-

beralizem. Prostovoljno sodelovanje v družbi je del identitete človeka; obstajata dva načina prostovoljnega sodelovanja. Lahko se kaže preko komande enega samega, ki mu drugi sledijo oz. ubogajo, ali pa se koordinacija rodi spontano, kakor so na primer nastali jeziki. Po neoliberalni teoriji sloni naša civilizacija na prehajanju iz ene faze v drugo, pri čemer ima veliko težo trg, ki uspe koordinirati na milijone ljudi.

V zborniku *Misliti več* so zbrana predavanja filozofov iz Slovenije, Hrvaške in Italije, ki so kot predavatelji sodelovali na Mednarodnem filozofskem simpoziju o krizi. To so Nadežda Čaćinović, Dean Komel, Pier Aldo Rovatti, Žarko Paić, Goran Starčević, Laura Bazzicalupo, Giovanni Leghissa, Massimo De Carolis, Marijan Krivak in Peter Klepec. (bf)

S petkove predavitve zbornika *Misliti več*

FOTO DAMJ@N

ČARBOLA - Začetek praznovanja kurban bajram

Molilo tisoč muslimanov

V ospredju islamske vrednote sožitja, bratstva in spoštovanja - V tržaški pokrajini kakih 6000 vernikov

Molitev na parketu športne palače na Čarbolu

FOTODAMJ@N

prej do novice

www.primorski.eu

SVETI JAKOB - Ob včerajšnjem prazniku sv. Frančiška Asiškega

Množica vernikov prisostvovala tradicionalnemu blagoslovu živali

Ob včerajšnjem prazniku sv. Frančiška Asiškega, zavetnika živali in stvarstva, je župnija sv. Jakoba apostola v sodelovanju s petim okrajem (Stara mitnica-Sv. Jakob) organizirala tradicionalni blagoslov živali. Zanimivemu vsakoletnemu obredu je prisostvovalo veliko vernikov, predvsem domačinov, duhovnik pa je blagoslovil kar nekaj njihovih hišnih ljubljencev.

FOTODAMJ@N

Muslimani po vsem svetu so včeraj začeli štiridnevno praznovanje žrtvovanja, ki mu v turščini pravijo kurban bajram, v arabščini pa eid al ada ali v določenih deželah eid el kabir (dobesedno: »večji praznik«). S tem praznikom je povezan hadž, tradicionalno romanje v Meko. Bajramsko molitev so včeraj priredili tudi v Trstu, in sicer v športi palači na Čarbolu, po ocenah Islamskega kulturnega centra v Trstu se ga je udeležilo več kot tisoč vernikov.

»Udeležba je bila gotovo nad pričakovanji, zadovoljni smo,« je po obredu povedal predsednik omenjenega centra Saleh Igbaria. Po njegovih informacijah je v tržaški pokrajini približno 6000 muslimanov iz najrazličnejših držav - od Indonezije do Maroka in seveda Balkana. »V ospredju so bile muslimanske vrednote, kot so miroljubno sožitje, bratstvo, spoštovanje človekovega dostojanstva - teme, ki so v teh dneh zelo aktualne,« je povedal Igbaria.

Muslimansko skupnost so pozdravili predstavniki drugih verskih skupnosti v Trstu, tržaška podžupanja Fabiana Martini in podpredsednik tržaške pokrajinske uprave Igor Dolenc. (af)

Prvi srečanja iz niza Zgodovina v mestu

Raoul Pupo bo gost prvega srečanja iz niza *Zgodovina v mestu* - Tržaško vprašanje, ki se bo začel jutri ob 17.30 v Palači Vivante (Largo Papa Giovanni XXIII št. 7). Predavanje tržaškega zgodovinarja nosi naslov *Od poraza do mirovne pogodbe*. V torek ob 17.30 pa bo v avditoriju muzeja Revoltella tudi uvodno predavanje iz niza *Zgodovina v mestu* - Odpornišтва in državljanske vojne v Evropi. Gustavo Corni z Univerze v Trentu bo govoril o evropskih zasedbah, kolaboraciji in odporništvu. Oba niza sta rezultat sodelovanja med tržaško občino in številnimi mestnimi ustanovami (tržaška univerza, Deželni inštitut za zgodovino odporniškega gibanja, Deželni inštitut za istrsko, reško in dalmatinsko kulturo, Ljudska univerza ...).

Ana Kravčenko v Verdiju

V mali dvorani Verdijevega gledališča bo jutri nov koncert v sklopu klavirskega festivala, ki ga prireja tržaško združenje Chamber Music. Ob 20.30 bo za klavir sedla priznana ukrajinska pianistka Ana Kravčenko, ki bo predstavila zanimiv izbor skladb (Busoni, Bach, Liszt, Schumann). Vstopnice so na voljo v prodajalni Ticketpoint, pol ure pred pričetkom koncerta pa tudi v Verdiju.

Dva dogodka za Tomizzo

Pokojni istrski pisatelj Fulvio Tomizza bo v središču dveh današnjih dogodkov. Ob 10.30 bo s Trga Oberdan krenil voden ogled po sledeh njegovega romana *Mladoporočenca iz Ulice Rossetti*. Ob 17. uri pa bodo v državni knjižnici Stelio Crise (ki bo danes izjemoma odprta med 10.30 in 19.30) predstavili zbornik *Rileggendo Fulvio Tomizza*, ki ga je uredila Marianna Deganutti.

V Mieli poezija, ples in glasba

V mestu se danes zaključuje svetovni mladinski forum *Diritto al dialogo*, ki ga prireja društvo *Poezija in solidarnost*. Ob 18. uri se bo v gledališču Miela začela zaključna slovesnost, ki so jo poimenovali *Dar kultur*: na odru se bodo zvrstile razne skupine, ki bodo predstavile izbor pesmi in plesov z različnih koncev sveta. Med njimi bosta tudi italijansko-rusko-ukrajinska skupina *Rodnik* in srbska *Pontes Mostovi*.

Glasbeni aperitiv v Devinu

V avditoriju Zavoda združenega sveta bo danes ob 11. uri zadnji glasbeni aperitiv sezone. Nastopila bosta violinist Alessandro Ruisi in pianist Luis Parés, vstopnine ni. Na sporedu: Beethoven, Brahms in Wieniawski.

Villalta v knjigarni Ubik

Pesnik in pisatelj Gian Mario Villalta (sicer tudi direktor literarnega festivala *Pordenonelegge*) bo jutri ob 18. uri v knjigarni Ubik v prehodu Tergesteo predstavil svoj najnovejši roman *Satyricon 2.0*. Z njim se bo pogovarjal kritik Enzo Santese.

Odprtje prenovljene Vile Ara

V Ulici Monte Cengio bodo danes ob prisotnosti škofa Crepaldija odprli prenovljen mladinski center *Vila Ara*, ki ga upravljajo tržaški jezuiti. Spored, ki se bo pričel ob 15.30, bodo izoblikovale številne športne in glasbene skupine, med njimi tudi pevski zbor *Jacobus Gallus*, ki ga vodi Marko Sancin.

STROKOVNA EKSURZIJA - Zanimivi ogledi Učno in neučno osebje Zois in Stefana v Sloveniji

Prejšnji mesec se je učno in neučno osebje tehniških zavodov J.Stefana in Ž. Zois udeležilo strokovne ekskurzije v Slovenijo, ki jo vsako leto nudi Zavod Republike Slovenije za šolstvo. Letos so si ogledali reaktor inštituta J. Stefana v Podgorici pri Ljubljani, kjer se izobražuje vse osebje, ki je zaposleno v nuklearni v Krškem in kjer potekajo raziskave v zdravstvene namene. Pri drugem ogledu so si udeleženci ogledali Komunalno centralo za čiščenje odpadnih voda mesta Ljubljana in okolice. Postopki čiščenja so na povsem biološki osnovi z veliko skrbjo, da ne bi obre-

menjevali okolja, kljub temu, da so standardi v evropskih in posledično slovenskih predpisih vedno bolj zahtevni.

Po kosilu je bil na vrsti obisk Mestnega muzeja, v kateri je zelo lepo predstavljena ena od treh razstav ob 2000-letnici Emone.

Vsak obisk je bil strokovno zelo lepo pripravljen, tako da so se udeleženci vrnili res obogateni z informacijami, ki niso na dosegu samostojnemu obiskovalcu, za kar naj gre zahvala višji pedagoški svetovalki prof.Andreji Duhovnik Antoni, ki vsako leto poskrbi za organizacijo.

Osebjete tehniških zavodov Zois in Stefan med ogledom reaktorja inštituta J. Stefana v Podgorici pri Ljubljani

MEDJEVAS - Praznik se bo zaključil danes Konji in mošt ustvarili praznično vzdušje

Konjske igre, izleti s kočijo, bogata kulinarčna ponudba, svež mošt, sončno vreme: vse je bilo včeraj kot nalašč za dober uspeh praznika Konji in vojnave mošta, ki je v Medjevas privabil veliko ljudi. Praznik, ki ga že sedmo leto zapored prireajo ŠSKD Timava, Jus in Vaška skupnost Medjevas, se bo nadaljeval še danes.

Po petkovem prihodu konjev in konjenikov ter hvalevredni novosti letošnjega praznika - dobrodelni bakladi za aviansko združenje Via di Natale - je včeraj v vasi nad Štivanom zavladalo pravo praznično vzdušje. Obiskovalci so na prireditveni prostor prišli s posebnim av-

tobusom, saj je bila cesta zaprta; zapor bo v veljavi tudi danes - avtomobile je treba pustiti v Štivanu. Ljudje so občudovali izkušnost konjenikov, ki so se preizkusili v konjeniških igrah. Po vasi so se v poznih popoldanskih urah sprehodile tudi mažoretke iz Doberdoba, spreved konjev, v katerem je bilo lepo število konjenikov, pa je spremljala godba Kras. Zvečer je bil na vaškem trgu ples.

Otroci in odrasli se bodo še danes lahko preizkušali v jezdenju, posedali v kočijah, se sprehajali po vasi, okušali domače dobrote, ki jih ponujajo turistične kmetije in osmice. Na ogled je tudi razstava ob 70-letnici požiga vasi.

slori⁴⁰

slovenski raziskovalni inštitut
istituto sloveno di ricerche
slovene research institute

SLOVESNOST OB 40-LETNICI SLOVENSKEGA RAZISKOVALNEGA INŠTITUTA

Petek, 10. oktober 2014,
ob 15.30

Narodni dom v Trstu
Velika dvorana (Aula Magna)
Ul. Filzi 14, Trst

Program

- Fotografski utrinki štirih desetletij delovanja
Glasbena spremljava:
Glasbena matica
- Uvodni nagovor
Prof. Milan Bufon,
predsednik SLORI
- Pozdravi gostov
- Podelitev priznanj
- Nagrade natečaja SLORI 2014 za
diplomska in podiplomska dela
- Zaključna glasbena točka

Slovesnost povezuje radijska
in televizijska urednica ter
voditeljica, nekdanja sodelavka
SLORI **Vida Valenčič**.

CAMBRIDGE ENGLISH
Language Assessment

Authorised Centre

ENGLISH *plus...*

BRITISH SCHOOL

Trst • Ulica Torrebianca 18 • 040-369.369

LET'S COMMUNICATE!

Tržič Ulica Duca d'Aosta 16
0481-411.868

Gorica Korzo Italia 17
0481-33.300

Videm Vicolo Pulesi 4
0432-50.71.71

www.British-FVG.net

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 5. oktobra 2014
MARCEL

Sonce vzide ob 7.08 in zatone ob 18.39
- Dolžina dneva 11.31 - Luna vzide ob 16.51 in zatone ob 4.30.

Jutri, PONEDELJEK, 6. oktobra 2014
VERA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 19 stopinj C, zračni tlak 1018,6 mb ustaljen, vlaga 45-odstotna, veter 12 km na uro jugovzhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 20,9 stopinje C.

OKLIC: Christian Vizzich in Giorgia Rivoira, Stefano Riccardo Camber in Tiziana Ardessi, Paolo Cattaruzza in Sara Felician, Alessandro Podrecca in Martina Colombin.

Lekarne

Nedelja, 5. oktobra 2014

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Trg Valmaura 11, Trg San Giacomo 1, Ul. Ginnastica 39/A, Opčine - Nanoški trg 3/2.
Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Trg Valmaura 11 - 040 812308, Trg San Giacomo 1 - 040 639749, Opčine - Nanoški trg 3/2 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Trg Valmaura 11, Trg San Giacomo 1, Ul. Ginnastica 39/A, Opčine - Nanoški trg 3/2 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Ginnastica 39/A - 040 764943.

Od ponedeljka, 6., do sobote, 11. oktobra 2014:

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Trg Garibaldi, 6 - 040 368647, Ul. Stock 9, - 040 414304, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.
Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Trg Garibaldi 6, Ul. Stock 9, Ul. Roma 16, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Roma 16 - 040 364330.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 15.30, 17.00, 18.40, 20.20, 22.00 »Lucy«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »La Trattativa«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.30, 20.00 »Frances Ha«; 18.00, 21.30 »Mud«.

FELLINI - 15.30, 17.00 »Pongo il cane milionario«; 18.45, 20.30, 22.15 »Pasolini«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Perez«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Fratelli unici«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Party girl«.

KOPER - PLANETTUŠ - 14.20 »Avioni 2«; 16.10, 18.10, 20.00 »Drakula: Skrita zgodba«; 14.15, 16.20 »Hrabri avtek Plo-di«; 14.20, 19.00, 21.00 »Lucy«; 21.20

»Mesto greha: Ženska za umret«; 14.05, 16.40 »Moje poletje v Provansi«; 16.15, 18.00, 20.30 »Ni je več«; 14.00, 18.20 »Odpleši svoje sanje: Združene moči«; 18.40

»Plaćanci 3«; 14.10 »Popotovanje tisočerih okusov«; 16.00, 18.45, 20.45 »Pravičnik«; 16.20, 21.10 »Varuh spominov«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00 »L'ape Maia«; 15.20 »Tartarughe Ninja«; 16.30

»Resta anche domani«; 11.00, 15.30, 17.10, 18.50, 20.30 »Boxtrolls le scatole magiche«; Dvorana 2: 11.00 »Winx«; 11.00, 16.30, 18.15 »Winter il delfino 2«; 20.30, 22.15 »Posh«; Dvorana 3: 11.00

»Pongo«; 18.20, 20.10, 22.00 »Una promessa«; 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Annabelle«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Sin City 2 - una donna per cui uccidere«; 20.15, 22.00 »La buca«.

SUPER - 16.00, 18.00, 20.00 »Le due vie del destino«.

THE SPACE CINEMA - 11.00, 13.10, 15.20, 17.30, 19.40, 21.50 »Tartarughe Ninja«; 11.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Sex tape - Finiti in rete«; 10.50, 12.45, 14.40, 16.35, 18.30, 20.25, 21.30, 22.20 »Lucy«; 13.20, 15.30, 17.45, 20.00, 22.10 »Annabelle«; 11.10, 15.30, 17.40, 19.50, 22.00 »Fratelli unici«; 11.10, 15.40, 20.00 »Sin City 2 - una donna per cui uccidere«; 13.25, 17.50, 22.10 »Sin City 2 - una donna per cui uccidere 3D«; 11.05, 13.10, 15.15, 17.20, 19.25 »Boxtrolls - le scatole magiche«; 13.05, 15.45 »Posh«; 11.10, 13.15 »L'ape Maia«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00 »Boxtrolls - le scatole magiche«; 20.00, 22.00 »Annabelle«; Dvorana 2: 16.00, 18.00, 20.30, 22.15 »Lucy«; Dvorana 3: 15.20, 17.20, 20.00, 22.00 »Sin City 2 - una donna per cui uccidere«; Dvorana 4: 18.00 »Boxtrolls - le scatole magiche«; 16.15, 20.10, 22.10 »Fratelli unici«; Dvorana 5: 16.00 »L' incredibile storia di Winter il delfino 2«; 18.00, 19.50, 21.45 »Perez«.

Izleti

OMPZ F. BARAGA sporoča, da se romarski izlet v Zagreb prenese na prihodnje leto, ko bodo daljši dnevi.

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA tudi letos organizira tradicionalni izlet za vsakogar. Letos gremo v Piemonte (Turin, Le Langhe, Venaria, tartufi, Barolo itd.). Odvijal se bo 13., 14., in 15. oktobra. Če ste zainteresirani pokličite v jutranjih urah na tel. št. 040-8990103 (Laura) oz. 040-8990108 (Roberta), ali pridite v Ul. Travnik 10.

19. KRAŠKI KROŽNI POHOD Sela na Krasu - Jamlje - Sela na Krasu, bo v nedeljo, 19. oktobra, v priredbi AŠKD Kremenjak in TD Dren. Od 9. ure vpisovanje v Selah, ob 10. uri štart, ob 11. uri malica pri AŠKD Kremenjak v Jamljah, ob 13. uri kosilo v Selah, ob 14.30 družabne igre, sledi ples. Obvezen veljaven osebni dokument. Pohod odpade ob slabem vremenu.

KLAPA 36 IZ DOLINE vabi na izlet »Potepanje po Istri« v nedeljo, 19. oktobra. Za info tel. št. 040-228896 (Nerina) ali 040-228254 (Justi).

SKD IGO GRUDEN prireja društveni izlet na Cerkniško jezero in v Ribnico v nedeljo, 19. oktobra. Odhod ob 8.00 izpred cerkve v Nabrežini, v Cerknici najprej ogled makete jezera z razlago in filmom, nato vožnja s kmečkimi vozovi okoli jezera do Portala, kosilo v Ribnici, popoldne še ogled muzejev v ribniškem gradu. Povratek v večernih urah. Vpisi: pri Mateji in Tanji, Sergij Kosmina (tel. 040-200123) in Vera Tuta (tel. 040-299632).

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA organizira izlet v London z letalom iz Trsta od sobote, 25., do torka, 28. oktobra. Info na tel. št.: 00386-31866081 (Metka).

KRU.T - v predbožičnem času, vabi v ponedeljek, 8. decembra, na izlet v Treviso na voden ogled razstave »Japonska od samurajev do animejev«, s popoldanskim sprehajanjem med sejmskimi stojnicami, po praznično okrašenih ulicah in trgih. Info in vpisnine na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072 ali krut.ts@tiscali.it.

Prireditve

FOTO RAZSTAVA Nataše Peric »Sozvočje Krasa in morja« je na ogled v gostilni G. v Zgoniku.

V KD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, bo še danes, 5. oktobra, na ogled razstava nekaterih predmetov in dokumentov 1. svetovne vojne. Urnik: 10.00 - 12.00.

BOLJUNČANI IN VODA - v društvenem baru n' G'rici je na ogled zanimiva razstava starih fotografij o vaščanih in o njihovi navezanosti na Klinšco, ki so jo pripravile članice Skupine 35-55 pri SKD F. Prešeren. Vabljeni k ogledu.

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA »Vojna: sledi, spomini, podobe« člana Skupine 75 Marka Vogriča, v Kraški hiši v Repnu je podaljšana do nedelje, 12. oktobra. Zadruga Naš Kras vabi na ogled in na finissage ob klepetu z avtorjem okoli 17. ure. Urnik: ob nedeljah 11.00-12.30 in 15.00-17.00.

SKD PRIMORSKO IZ MAČKOLJ in združenje VZPI-ANPI (sekcija Dolina, Mačkolje in Prebeneg) vabita na 40-letnico postavitve vaškega spomenika padlim v NOB. Prireditve bo v nedeljo, 12. oktobra, ob 13.00 pred spomenikom in v Srenjski hiši v Mačkoljah. Sodelujejo: DVS Primorsko, Nonet Primorsko in Godba na pihala Breg. Slavnostna govornica: prof. Marta Ivašič. Zaželjena prisotnost društvenih praporjev.

† Zapustil nas je naš dragi

Alessandro Raseni

Z veliko ljubeznijo ga pozdravljajo

Dario, Daniele in Laura
Ciao papà.

Pogreb bo v torek, 7. oktobra, ob 12. uri v Ul. Costalunga. Sledila bo sv. maša ob 14.15 v cerkvi v Bazovici.

Trst, 5. oktobra 2014

Prehitro, dragi Sandro,
si nas zapustil.

Ostal nam boš v trajnem spominu.

Stric Ludvik, teta Olga, Sergio,
Laura in Martina

Ciao Sandro,
ostal boš vedno med nami.

Nadia, Silvia, Sonja, Istok,
Peter, Willy

Dobri sosed in prijatelj Sandro
Raseni nas je zapustil.
Ohranili ga bomo
v lepem spominu.

Milica, Vanček, Gleb in Jurij

† Zapustila nas je v daljni Ameriki

Anica Verša (Rsačeva)

Žalostno vest sporočajo

nečaki

Prosek, Christchurch, Akron,
5. oktobra 2014

Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabrežina

†

Marija Petaros vd. Petaros

Pogreb z žaro bo v ponedeljek, 6. oktobra, ob 10.30 iz cerkve v Ricmanjih na vaško pokopališče.

Ricmanje, 5. oktobra 2014

Pogrebno podjetje Alabarda

5.10.2010

5.10.2014

Paolo Hmeljak

Vedno v našem spominu

Svojci

† Tiho je odšel naš drgai mož, oče, nono in pranono

Bruno Stepančič

Žalostno vest sporočajo

žena Marta, hči Manuela
in sin David z Martino

Pokojnik bo ležal v torek, 7. oktobra, ob 12. do 13. ure v cerkvi v Mačkoljah. Sledila bosta sveta maša in pokop na domačem pokopališču.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene (AGMEN).

Mačkolje, 5. oktobra 2014

Pogrebno podjetje Alabarda

Žalovanju se pridružujejo

Gordana, sestra Alma in brat Rino
z družinama

Zadnji pozdrav nonotu Brunotu

Ana, Davorin, Eva, Cristian,
Valentina, Giulio, Dejan in Martina

Zadnji poljubček pranonotu

Aurora in Noel

Ob izgubi dragega Brunota Stepančiča izražamo iskreno sožalje prizadeti družini in svojcem

Danica, Iztok in Saša z družinama

Ob izgubi dragega Brunota izrekamo svojcem iskreno sožalje

vsi pri SKD PRIMORSKO

6.10.1999

6.10.2014

Darko Jercog

Ob obletnici smrti se ga z ljubeznijo spominjajo

Vilma, Viviana in Igor

Dolina, 5. oktobra 2014

5.10.2011

5.10.2014

Ernesto Foraus

Vedno v naših srcih.

Družina

POGREBNO PODJETJE

San Giusto
Lipa

Ž trenutku

žalosti...

vljudnost

...in tradicija

OPČINE - Proseška Ulica 18
TRST - Ul. Torre Bianca 37/a

TRŽIČ - Ul. San Polo 83, Zelena številka: 800 860 020

Na razpolago za prevoze pokojnikov
iz bivališča ali doma starejših občanov.

ZELENA ŠTEVILKA 800 833 233

Tel. 345 2355013

Nudimo še pomoč pri
dedovanju in pokojninah
PRIDEMO TUDI NA DOM!

Društvo slovenskih izobražencev

vabi jutri v Peterlinovo dvorano
Donizettijeva 3

na

pogovor ob knjigi
**ZAKAJ SLOVENIJA
NI ŠVICA**

Sodeluje avtor,
diplomat Bojan Grobovšek

Začetek ob 20.30

ZŠSDI
Združenje slovenskih športnih društev v Italiji

vabi
na predstavitev zbornika
Naša pot
150 let ustanovitve Južnega Sokola
in sokolskega gibanja

spregovorila bosta
urednik Tomaž Pavlin
in zgodovinar Milan Pahor

v četrtek, 9. oktobra 2014
v dvorani ZKB na Opčinah
ob 19.30

Razstave

MOŽINA RAZSTAVLJA GALERIJA RETTORI TRIBBIO

Piazza Vecchia, 6 - Trst

Urnik: od 4. do 17. oktobra

ob delavnikih 10.-12.30 in 17.-19.30

ob nedeljah 10.-12.

(ob petkih popoldne in ob ponedeljkih zaprto)

Obvestila

KONTOVEL župnijska skupnost vabi danes, 5. oktobra, na praznovanje zavetnika sv. Hieronima. Ob 17. uri v župnijski cerkvi slovesno somaševanje, ki ga vodi g. Klemen Zalar, duhovnik za slovenske vernike pri Sv. Jakobu in pri Novem sv. Antonu v Trstu.

ODBOR ZA VZDRŽEVANJE SPOMENIKA PADLIM V PREČNIKU - ob priliki 30-letnice odkritja spomenika, ki bo 26. oktobra, išče ob priložnosti razstave stare slike o vasi, dokumente in članke o vaščanih, ki so sodelovali v NOB in o spomeniku. Prosimo, da oddate gradivo do danes, 5. oktobra, v Prečniku na št. 1/B. Tel. 040-200871.

PRAZNIK KONJEV IN VONJAV MOSTA - toplo vabljeni na praznik v Medjivasi. Dobro založeni kioski, osmice, gostilna in kmečki turizmi, razstave in stojnice s tipičnimi kmečkimi pridelki. Danes, 5. oktobra, orientacijski pohod na konju, zgodovinski ekskurziji po sledovih 1. svetovne vojne, predstavitev kovaške obrti in konjske igre, Ob 16.00 glasba in country plesi s Dj-em Elvis.

V BARKOVILJAH, danes, 5. oktobra, bo tradicionalna procesija Rožnovenske matere božje po maši od 8. ure zjutraj. Maševal bo g. Klemen, pel bo domači zbor pod vodstvom A. Pertot, pri orglah maestro Zudini. Sodelovalo bo godbeno društvo V. Parma iz Trebč. Vabljeni, posebno noše.

Sklad Mitja Čuk
vabi na otvoritev razstave

Matjaža Hmeljaka PO DVA IN DVA

v ponedeljek,
6. oktobra 2014

ob 18.00 uri

v Bambičevi galeriji
na Opčinah

Predstavitel:
Štefan Turk

Glasbeni utrinek:
kitarist Gabrijel Žetko

iz razreda Marka Ferija -
Glasbena matica Trst

Urnik razstave:
10.00-12.00 / 17.00-19.00
(PON/PET)

do 17. oktobra 2014

Sklad Mitja Čuk

Proseška ulica 131-133 OPČINE

DRUŠTVO SLOVENSKE IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 6. oktobra, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na srečanje z diplomatom Bojanom Grobovškom, avtorjem knjige »Zakaj Slovenija ni Švica«. Začetek ob 20.30.

GLEDALIŠKE DELAVNICE za osnovnošolske otroke z zaključno predstavo »Alica v čudežni deželi« na pobudo ZSKD, se bodo odvijale pod mentorstvom Bože Hrvatič pri SKD I. Grbec (Škedenjska ul. 124) s pričetkom v ponedeljek, 6. oktobra, ob 16.30 in pod mentorstvom Maruške Guštin pri SKD S. Škamperle (Vrdeška cesta 7) s pričetkom v soboto, 11. oktobra, ob 10.00 (vpisovanja do zasedbe vlog).

LEKCIJE ANGLEŠČINE pri SKD Igo Gruden začnejo v ponedeljek, 6. oktobra, za začetnike in v sredo, 8. oktobra, za nadaljevalce po naslednjem urniku: od 18.00 do 19.30.

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE KRAS vabi k vpisu v svoje študijske programe. Vpišete se lahko v ponedeljek, 6. oktobra, od 10.00 do 12.00 ter torek, 7. in sredo 8. oktobra, od 8.00 do 10.00 in od 16.00 do 17.00, ob vhodu Doma upokoencev v Sežani. Info: (00386)031351830, nadja.mislej-bozic@guest.arnes.si

GLASBENI USTVARJALCI - KRIŽ sporočajo, da bodo sezono pričeli v torek, 7. oktobra. Od 15.30 do 16.30 zbor za osnovno šolo; od 16.30 do 17.30 glasbena urica za otroške vrtce. Vse ostale informacije na tel. 340-8177156 (Ivana Sullini).

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 7. oktobra, ob 20.45 na sedežu na Padričah, redna pevka vaja. V soboto, 11. oktobra, ob 12.45 odhod avtobusa iz Padrič za nastop na proslavi na Gračišču.

TEČAJ ŠIVANJA: dobimo se v prostorih SKD V. Vodnik v sredo, 8. oktobra, ob 17.00 in šivali bomo vse, kar nas zanima. Če te veseli šivanje, se pridruži.

ACQUAFITNESS - ŠC Melanie Klein obvešča, da se bo skupinska vadba začela v četrtek, 9. oktobra, na Pesku. Za ostale info in prijave na: info@melanieklein.org ali tel. 345-7733569.

Slovensko kulturno društvo Primorsko iz Mačkolj

in

VZPI-ANPI (sekcija Dolina, Mačkolje in Prebeng)

Vabita na

40-letnico postavitve vaškega spomenika padlim v NOB

Prireditel bo v nedeljo,
12.10.2014 ob 13.00

pred spomenikom
in v Srenjski hiši v Mačkoljah.

Sodelujejo: DVS
Primorsko, Nonet
Primorsko in Godba na
pihala Breg.

Slavnostna govornica:
prof. Marta Ivašič

(zaželjena prisotnost
društvenih praporjev)

GLASBENA MATICA vabi člane na redni občni zbor v četrtek, 9. oktobra, ob 8. uri v prvem in v petek, 10. oktobra, ob 19. uri v drugem sklicu, na sedežu Glasbene matice v Trstu, Ul. Montorsino 2.

GLEDALIŠKA SKUPINA za otroke in mlade bo delovala tudi letos v Finžgarjevem domu na Opčinah vsak četrtek od 16.45 do 17.45. Za informacije in prijave: manicamaver@gmail.com in tel. 334-6835217 (Manica).

LEKCIJE SLOVENŠČINE pri SKD Igo Gruden začnejo v četrtek, 9. oktobra, za nadaljevalce z uč. Ivano Ban, od 17.30 do 19.00 in za začetnike z uč. Romino Maver v torek, 21. oktobra, od 19.00 do 20.30.

NORDIJSKA HOJA - Skupina 35-55 pri SKD France Prešeren iz Boljunca sporoča, da se tečaj začenja v petek, 10. oktobra. Vsi zainteresirani morajo v četrtek, 9. oktobra, od 19.30 do 20.00, v društveni dvorani, potrditi svojo prisotnost in plačati strošek tečaja. Info: tel. 333-3616411 (Sonja).

SKUPINA 35-55 pri SKD France Prešeren iz Boljunca, vabi v četrtek, 9. oktobra, ob 20.30 v društveno dvorano občinskega gledališča, na predavanje živnozdravnika in lovca dr. Egona Malalana »Merjasci, nezaželeni sosedi«. S pomočjo fotografij in videoposnetkov nam bo pomagal celovito razumeti vlogo merjasca v naravi.

19. KRAŠKI OKTOBERFEŠT v organizaciji SKD Vigred bo v Praprothu pod šotorom od 10. do 12. oktobra. V petek, 10., ob 18.30 otvoritev z OPS in MGS Vigred, mladinskim orkestrom GD Nabrežina in ansamblom Rock na Bndini, ob 20.00 koncert dalmatinskih pesmi s klapo Semikanta, sledi ples s Kraškimi ovčarji. V soboto 11., ob 15. ex tempore, turnir v šahu in briškoli, ob 16.00 do 18.00 plesna delavnica, ob 18.30 nastop Pliskinih pastirčkov in plesne skupine AŠKD Vipava, sledi ples s skupino Nebojsega. V nedeljo, 12., pohod »Na Krasu je krasno« (zbirališče od 9.00 do 9.45), ob 11.00 odprtje kioskov, od 12.00 ples z ansamblom Domači zvoki, ob 15.30 koncert godbe iz Slovenj Gradca, ob 16.30 Kraški muzikfešt, zvečer ples s Kraškimi muzikanti, od 12.00 do 17.00 prikaz obdelave kraškega kamna, od 14.00 do 17.00 taborniški kotiček. Vse tri dni na ogled razstava gob in »Suhi zidki in pastirske hišice«.

ADMINISTRACIJA za ločeno upravljanje juserskega premoženja obvešča vse upravičence, da lahko predložijo prošnje za sečnjo in pobiranje suhih drv na juserski površini od 10. oktobra, na sedežu odbora, Prosek št. 159. Za morebitna pojasnila lahko pokličete na tel. št. 040-251241 ali 349-6161023.

»**19. KRAŠKI MUZIKFEŠT**« - bo v Praprothu pod šotorom v nedeljo, 12. oktobra, ob 16.30. Vabljeni muzikanti in pevci od vseh povsod, otroci in odrasli le tisti, ki so v postavi od dua do številne skupine. Prijave do petka, 10. oktobra, na tel. 380-3584580 ali tajnistvo@skdvigred.org.

TEČAJ RISANJA z akademsko slikarko Katerino Kalc »Učimo se gledati in narisati« (prostor, tihožitje in portret) v organizaciji SKD Primorec bo začel v drugi polovici oktobra ob zadostnem številu udeležencev (10 oseb). Za prijave in informacije pokličite na tel. št. 339-2875603 (Sonia).

TELOVADBA V BAZENU s segreto morsko vodo, v organizaciji MD Boljunec, vsako sredo zjutraj v termalnem bazenu v Ankaranu. Odhod društvenega kombija iz Brega in iz mesta. Informacije na tel. št. 335-8045700.

BALETNO DRUŠTVO SEŽANA vabi k vpisu v klasični in jazz balet ter korekturno gimnastiko. Vpis poteka ob torkih in četrtek med 15. in 16. uro v Kosovelovem domu (službeni vhod) Sežana. Info: na tel. št. (00386) 041-524310 in 031-341473, ali baletno.drustvo.sezana@gmail.com in na www.baletnodrustvosezana.si.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Davin Nabrežina, Zgonik in Repentabor obveščajo, da bo ludoteka delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih popoldne od 16.00 do 18.00 in ob sobotah od 10.00 do 12.00. Info: tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8.00 do 13.00.

TELOVADBA pri SKD Igo Gruden z vadiateljico Katjo Škerk je ob petkih od 17.30 do 19.00.

YOGA V ŠKC V LONJERJU - že dolgotrajna srečanja bodo v tej sezoni pričela v torek, 14. oktobra, od 19.00 do 20.30. Potrditve in prijave do nedelje, 12. oktobra v večernih urah na tel. 333-5062494.

JUS OPČINE sklicuje redni občni zbor v sredo, 15. oktobra, ob 19.30 v prvem in ob 20.00 v drugem sklicanju v mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah.

TORKLA v Tržaški Kmetijski Zadrugi, bo začela kmalu obratovati. Zaradi organizacijskih razlogov, naprošamo naše cenjene člane in oljkarje, ki želijo stiskati oljke pri nas, da se čim prej zglasijo na tel. št. 040-8990120.

50-LETNIKI IZ TREBČ se dobimo v soboto, 8. novembra, ob 15.30 pred spomenikom padlim v Trebčah. Vabimo vse vaščane in prijatelje, da se nam pridružijo, da skupaj nazdravimo!

50-LETNIKI z Opčin, Repna, Banov, Trebč, Padrič, Gropade in Bazovice se dobimo na večerji v soboto, 15. novembra, ob 19. uri. Zaželena prijava do četrтка, 30. oktobra, na tel. 340-6719437 (Dunja) in 348-2545082 (Tanja).

Mali oglasi

IŠČEM DELO - z lastno kosilnico in motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot živo mejo. Tel. 333-2892869.

DAJEM V NAJEM opremljeno stanovanje v Bazovici, 45 kv.m., kuhinja z balkonom, spalnica, kopalnica, hodnik in shramba. Prosto od 1. decembra. Tel. št.: 339-1026752.

GOSPA SREDNJIH LET z lastnim avtom išče kakršnokoli delo. Tel.: 329-3227075.

PRODAM štirisobno stanovanje v Rujanu, 95 kv.m., dva balkona. Tel. št.: 329-4372448 ali 349-7769394.

PSIČKE PASME angleški setter prodamo ljubiteljem živali. Tel.: 040-229224.

V DIVAČI, na lepi sončni legi v zelenem okolju s pogledom na Vremščico, po ugodni ceni prodajamo novo hišo v 3. gradbeni fazi z garažo, kletjo in vrtom. Tel.: 347-7946135 ali 00386-318089946.

V MAČKOLJAH damo v najem stanovanje sestavljeno iz dnevne sobe, dveh dvoposteljnih sob, dvojne kopalnice in shrambe. Tel. št.: 348-3667766.

V NABREŽINI centru prodamo mansardo v 2. nadstropju, 170 kv.m., potrebno preureditve. Možnost dvostanovanjskih enot. Tel.: 348-1204741.

Na tržaški univerzi je v torek
z odliko in pohvalo diplomirala
iz medicine in kirurgije

Ingrid Umari

Iz srca ji čestitajo

Edda, Peter in Paolo, Bruno, Silvia,
nono Rado, Miriam in Gianni

Eriki, Andreju in Jani se je
pridružil mali

Peter

Srečni družinici iskrene čestitke,
malemu Petru pa vse najboljše v
nadaljnjem življenju.

Presrečni nonoti,
stric Igor in Silvia

Čestitke

Danes se bomo vsi veselili, ker bomo z NONO MAJDO in NONOTOM RUDIJEV 40. obletnico poroke slavili. Veliko ljubezni, zdravja in veselja jima želimo Sofia, Alina, Elisa in Marko.

V Dolini danes praznujeta RUDI in MAJDA 40 let skupnega življenja. Še mnogo zdravih in srečnih dni vama voščijo Gina in Mirko.

Dragi SANDRO! Ostani vesel, zdrav in mladosten še naprej in na leta, ki teko, nič ne glej. To ti voščijo prav vsi tvoji najdražji prijatelji!

NEJC se veseli, ker v veseli družbi 2. rojstni dan slavi. Še mnogo razigranih, brezskrbnih in srečnih dni, mu Uroš iz srca želi.

Prelep naj bo jutrišnji dan, ko bo MATTEO praznoval rojstni dan. Še nešteto takih dni mu iz srca voščimo vsi. Mama Katja, papa Roberto, sestra Liza, nona Ada, teta Martina, teta Neva, Sara in Robert.

Osmice

COLJA JOŽKO je odprl osmico v Samotorci št. 21. Tel. 040-229326.

FRANC IN TOMAŽ sta v Mavhinjah odprla osmico. Vljudno vabljeni. Tel. 040-299442.

JADRAN je odprl osmico v Ricmanjih. Tel.: 040-820223.

OSMICA KRALJIČ je odprta v Prebenu št. 99. Tel. 389-8974703.

OSMICA je odprta pri Škerku v Praprothu. Tel. št.: 040-200156.

ROBERTO ŠAVRON je v Gabrovcu št. 27 odprl osmico. Vesel bo vašega obiska! Tel. št.: 347-2511947.

Loterija 4. oktobra 2014

Bari	53	75	11	64	39
Cagliari	21	83	67	65	50
Firenze	29	76	14	10	36
Genova	12	17	62	15	36
Milan	62	41	6	39	52
Neapelj	60	64	36	23	65
Palermo	82	5	31	18	24
Rim	12	2	38	58	62
Turin	86	29	82	47	48
Benetke	27	70	31	9	57
Nazionale	81	5	9	78	31

Super Enalotto št. 119

2 6 11 62 70 71 jolly 17	
Nagradni sklad	31.179.994,27 €
Brez dobitnika s 6 točkami	– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	– €
16 dobitnikov s 5 točkami	16.895,86 €
1.290 dobitnikov s 4 točkami	210,74 €
44.447 dobitnikov s 3 točkami	12,19 €

Superstar

58

Brez dobitnika s 5 točkami	– €
4 dobitniki s 4 točkami	21.074,00 €
169 dobitnikov s 3 točkami	1.219,00 €
2.655 dobitnikov s 2 točkama	100,00 €
15.155 dobitnikov s 1 točko	10,00 €
31.026 dobitnikov s 0 točkami	5,00 €

Obvestilo

Opozarjamo vse uporabnike aplikacije **Primorski za iPad**, da po posodobitvi operacijskega sistema na **iOS8 aplikacija ne deluje**.

Že pripravljamo novo, ki bo v kratkem na razpolago v Applovi spletni trgovini.

Hvala za razumevanje

46. BARCOLANA - Odredba zadeva mestno nabrežje, Furlansko cesto in Ulico San Nazario

Prometne omejitve pred veliko regato

Prihodnji teden bo na tržaškem mestnem nabrežju zelo živo, pred nedeljsko Barcolano bodo obiskovalce vabile stojnice in prireditve. Občina Trst je že objavila odredbo o prometnih omejitvah.

Do sobote opolnoči bodo vozila lahko odpeljala s trga pred pomorsko postajo samo desno proti Sv. Andreju. Od jutri do ponedeljka, 13. oktobra, bo prepovedano parkiranje na območju nekdanjega bazena Bianchi; od petka ob 8. uri do nedelje ob 2. uri bo prepovedano parkiranje v delu Ul. Muda Vecchia in na delu Trga Granatieri, v soboto in nedeljo na Malem trgu, od petka ob 20. uri do nedelje pa bo nabrežje v bistvu skoraj nedostopno, zato je vožnja po nabrežju odsvetovana. V nedeljo od 8. do 14. ure bo na Furlanski cesti med Ul. Perarolo in Prosekom mogoče voziti samo v smeri proti Krasu, v Ul. san Nazario pa samo proti Napoleonski cesti in naprej proti pokrajinski cesti (ne obratno). Informacije so na spletni strani www.retecivica.trieste.it.

Na mestnem nabrežju so že pred dnevi postavili pagode, pod katerimi bodo stojnice prihodnji teden vabile obiskovalce

FOTODAMJAN

Pretep v prodajalni kebaba pri Sv. Jakobu

V petek pozno zvečer je policija kazensko ovadila mlajši srbski par, ki ima stalno prebivališče v Trstu. 32-letni S.R. je stopil v prodajalno kebaba in drugih turških jedi pri Sv. Jakobu ter brez razloga nenapovedano udaril lastnika s pepelnikom ter mu zagrozil z nožem. Izbruhnil je pretep, v katerem je bilo vpletenih več ljudi, mimoidoči pa so poklicali policijo. Na prizorišče sta prispele dve policijski izvidnici, policistom je uspelo prekiniti pretep in napetost se je nekoliko znižala. Očitno pa ne dovolj: ko so policisti zbirali osebne podatke navzočih se je S.R. spet zagnal proti gostincu, a so ga pravočasno zadržali. Policiste je začel zmerjati, agresivna je bila tudi njegova 22-letna partnerka M.R. Dvojico so odvedli na kvesturo. Po pretepu sta oba potrebovala pomoč osebja službe 118, ovadili so ju zaradi upiranja in žaljenja.

Koledar policije

Na tržaški kvesturi je še nekaj kopij koledarja policije, katerega izkupiček bodo namenili humanitarnemu projektu organizacije Unicef za otroke v Srednjeafriški republiki. Koledarji so na uradu za stike z javnostmi kvesture (tel. št. 040-3790502).

REPEN - Fotografska razstava bo na ogled le še nekaj dni

Meditativne vojne podobe

Marko Vogrič je razstavo posvetil stoletnici prve vojne - Poglobil se je v sledi, ki jih je pustila na Krasu

Vogričeve fotografije so na ogled v Kraški hiši

FOTODAMJAN

V galeriji repenske Kraške hiše so še danes in prihodnje nedeljo (med 11. in 12.30 ter med 15. in 17. uro) na ogled črno-bele podobe Marka Vogriča. Razstava nosi naslov Vojna: Sledi, Spomini, Podobe, posvečena pa je stoti obletnici prve svetovne vojne. Kras je kot znano dobesedno posejan s sledmi te svetovne morije, goriški fotograf, po oklicu sicer elektronski inženir, pa jih je umetniško obdelal in spremenil v črno-bele podobe in sence, ki predstavljajo včerajšnje, današnje in jutrišnje dogajanje oziroma prostor, kot je v priložnostni zgibanki zapisal Robi Jakomin. Vogričeve fotografije so po njegovi oceni »proizvod izučenega umetnika, so predmet, ki ga je naredil človek s pomočjo posebnega aparata oziroma s posebnim postopkom ustvarjanja. (...) Take fotografije, ki so videti v sodobni, tekoči družbi, skoraj paradoksalne, povečujejo meditativno opazovanje, s tem pa omogočajo vzpostavitev čustvene povezave med fotografom, fotografijami in obiskovalcem.«

DANES - V Bazovici in Boljuncu

Pestra ponudba gozdne straže

Deželna gozdna straža vabi danes ljubitelje narave in kulture na bogat spored prireditev. Tako bo od 9. do 17. ure odprt Naravoslovni didaktični center v Bazovici (Bazovica 224), kjer bodo ob 10.30 odprli razstavo »Pozabljeni rudniki«, ki jo je postavil Paolo Sossi, ki jo bo tudi predstavil občinstvu. Razstava nam v sliki in besedi razkriva zgodovino in geologijo rudnikov na Krasu in Istri ter prikazuje nekdanji trud domačih in tujih rudarjev.

V Naravnem deželnem rezervatu Doline Glinščice pa bo od jutra do večera potekala manifestacija »NaturaInCanto«. Gre za sklepno prireditev istoimenske manifestacije, ki je na petih koncertih v deželnih zaščitnih območjih spojila petje in naravo. Pripravili so jo v sklopu 15. obletnice delovanja zbora deželne gozdne straže Voci della foresta. Prireditelji deželne gozdne straže bodo ob sodelovanju z Občino Dolina na ta način oblikovali prijetno srečanje ob naravnih lepotah Doline Glinščice ter petju.

Ob 10.30 uri se bo prireditev začela pri sprejemnem centru v Boljuncu, ob 11. uri pa pri koči M. Premuda, od koder bo voden pohod po Dolini Glinščice tudi s slovenskim vodičem. Ob 13. uri bo v Botaču sledil nastop zbora Voci della foresta, po kratkem premoru pa se bo pohod nadaljeval po stari železniški progi nazaj do koč M. Premuda, kjer bo ob 15. uri zbor spet zapel in tako zaključil pohod.

Ob 17. uri bo v sprejemnem centru v Boljuncu zaključna prireditev z zborovsko revijo. Ob samih prirediteljih, zboru Voci della foresta, bodo na odru zapeli še Otroški Pevski Zbor F. Venturini od Domja, zbor Associazione coro Alpi Giulie ter Moška Vokalna Skupina Lipa iz Bazovice s člani tamburaškega orkestra F. Prešeren iz Boljunca.

Na vsa srečanja je vstop prost.

Usluge
na domu

Sant'Anna
Impresa Trasporti Funebri

TF Pogrebno podjetje
...v Trstu od leta 1908

Več kot stoletje nudimo
pogrebne storitve
in prevoze na tržaškem
območju, v Italiji
kot tudi v inozemstvu.

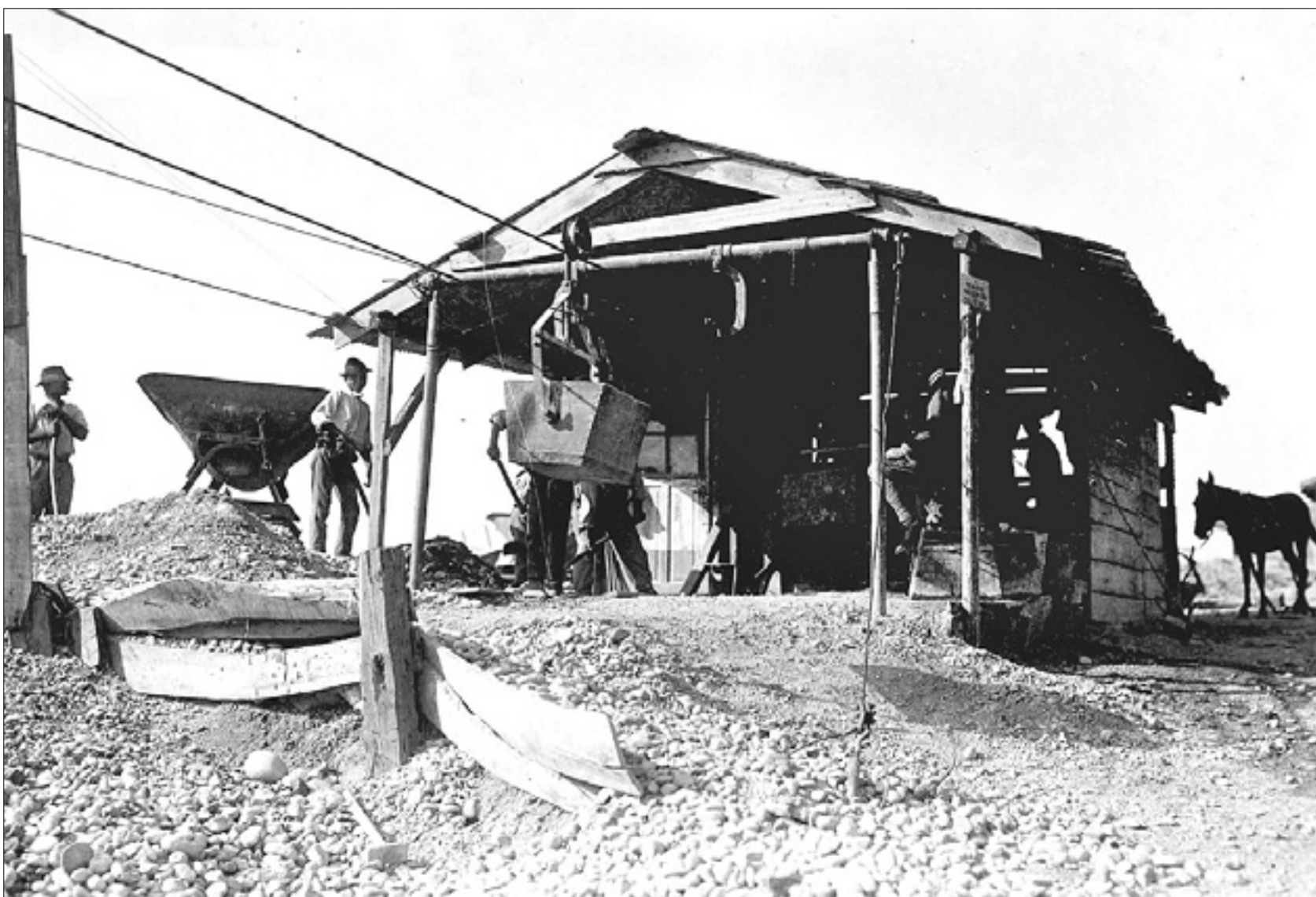
Odprtje novih uradov

Ul. degli Alpini 2, Opčine

Tel. 040 2158326

Devin-Nabrežina 166 - Trst - Ul. Torrebianca 34
Ul. dell'Istria 129 - Prosek 154 - Trst - Ul. degli Alpini 2 - Opčine - tel. 040 630696

PREDEN LISTJE ODPADE BOMO DOMA

Miro Simčič

se nadaljuje **24**

Objavo v dnevniku je omogočil avtor
Miro Simčič
knjigo je izdala založba

buča
Book Publishing

Ljubljana, Kolarjeva ulica 47
Spletna knjigarna www.buca.si

Bitka v Šampanji

Francozi so sprožili odločilen zimski napad na zahodni fronti že na začetku leta 1915, čeprav v zimskem času vojske ponavadi mirujejo. Nemci so imeli na zahodni fronti armado, ki je štela 1,7 milijona ljudi, Francozi pa so zbobnali skupaj kar za petdeset odstotkov več vojakov kakor nasprotnik. Sredi februarja so se odločili za prvo večjo bitko, ki bi omogočila preboj fronte. Vse je kazalo, da imajo veliko prednost pred sovražnikom. Imeli so več vojakov, dobili so novo orožje in poznali so nove tehnike vojskovanja, ki naj bi zagotovile uspeh na bojnem polju. Do hude bitke je prišlo v Šampanji. Začela se je s krepkimi topniškimi in pehotnimi otipavanji nasprotnika že dva tedna pred novim letom, toda kmalu, že po nekaj dneh, je celotna operacija obtičala v blatu in ledu, in to kljub veliki francoski vojaški premoči.

Francoski generalštab je zahteval čimprejšnje nadaljevanje operacij. Ostri boji so se znova vneli februarja. Kljub enkratni francoski premoči so Nemci francoske napade razbijali na dobro utrjenih postojankah. Sredi marca so šli Francozi po večurni topniški pripravi (ravno njim pripada čast, da so »izumili« večurne oziroma večdnevne topniške priprave, ki jim je sledil nenaden množični napad pehote, kar je bil tudi nekakšen zaščitni znak statičnega modela vojskovanja v prvi svetovni vojni) v množičen in odločen spopad.

Po nekaj dneh je francoska ofenziva potihnila in Francozi so morali priznati poraz. Trimesečna zimsko ofenziva, ki naj bi prinesla presenetljiv preobrat in bi sovražnika potisnila daleč od Pariza, se je končala z grozljivo bilanco v človeških življenjih: samo v bitki v Šampanji so Francozi izgubili četrto milijona ljudi, Nemci pa petkrat manj.

Nemci niso slavili zmage, dosegli pa so lep uspeh. Tudi bitka pri Artoisu, ki jo sredi marca začeli Britanci, je spodletela, čeprav z bistveno manjšimi žrtvami. Niti drugi poskusi antantnih sil, da bi na pomožnih točkah prebili dolgo zahodno fronto, niso imeli več sreče. Hude izgube so spodbudile francosko vlado, da je generala Joffra začela zastavljati neprijetna vprašanja. Toda sivolasega generala ni nič spravilo iz tira: »Moja naloga je vojskovanje,« je dejal, »na vas pa je, da mi zagotovite vse, kar je za uspešno vojskovanje potrebno.«

Vzrok za to, da je prva svetovna vojna trajala več kot štiri leta, kaže iskati v ravnovesju moči ene in druge strani. Še spomladi 1918 je centralnim silam dobro kazalo in Nemci so bili prepričani, da se jim nasmihla dokončna zmaga. Po mnenju Pierra Renouvina so imele centralne sile sposobnejša poveljstva od antante in tudi njihova vojska je bila učinkovitejša. Ravnovesje med antanto in centralnimi silami je porušil šele vstop ZDA na stran antante, kar je bilo po Renouvinu ključnega pomena.

Nemški kemični strokovnjaki so pripravili novo skrivno orožje: strupeni plin. Kmalu ga bodo spoznali tudi vojaki na obeh straneh soške fronte. Pri Ypresu so 22. aprila 1915 Nemci naenkrat spraznili

prej pripravljenih šest tisoč 40-kilogramskih plinskih bomb, polnih klor. Ugoden veter je velik rumenozelen oblak odnesel v nasprotnikove strelske jarke; uničeval je celo drevje in antantna stran je v nekaj minutah izgubila 15.000 mož, od tega jih je skoraj tretjina umrla v najhujših mukah. Ko se je oblak razpršil, so Nemci brez odpora zasedli nasprotnikove strelske jarke. Toda nemško vojaško vodstvo ni preveč zaupalo novotariji in ni bilo pripravljeno bolje izkoristiti nenadnega uspeha. S plinskimi napadi na istem sektorju so sicer pozneje še poskušali, vendar je nadaljnja uporaba plina na fronti pokazala, da je tovrstno vojskovanje dokaj negotova zadeva, ki jo je težko nadzorovati in je lahko nevarna za obe strani.

Francozi in Angleži so za maj 1915 načrtovali nove preboje nemških položajev. Njihov položaj je postal vse ugodnejši: Italija se je pripravljala na vstop v vojno na njihovi strani, Avstro-Ogrska je izgubila Przemylu015Bl s 120.000 vojak, ki so se vdali Rusom, Nemce je izčrpaval ruski »parni valjar« na vzhodni fronti z množicami svežih čet.

Druga bitka pri Artoisu se je začela 9. maja. Nemci so bili presenečeni. Dogodki na vzhodni fronti so jih silili, da so zmanjšali moč svojih enot na zahodni, antantni zavezniki pa so imeli premoč v zraku, tako da Nemci niso mogli temeljito opazovati dogajanja na nasprotnikovem ozemlju. Francozi so že prvi dan dosegli lepe uspehe, saj so zasegli sedem kilometrov nasprotnikovih jarkov, Britanci pa so imeli hude izgube brez rezultatov. Nemci so vrgli v ogenj zadnje rezerve in uspelo jim je ustaviti prodor sovražnikov. Vse poletje je prihajalo do večjih in manjših prask. V manjših, za to vojno nepomembnih bitkah je samo v posameznih spopadih umrlo tudi do 30.000 ljudi.

Konec septembra so Francozi začeli novo ofenzivo v Šampanji, ki je nemški generalštab ni pričakoval. Začetek je bil zelo obetaven. Samo prvi dan napada so Francozi zajeli 15.000 nemških vojakov in precej opreme ter zasedli sedemnajst kilometrov predne črte. Nemci so se ne pričakovano znašli v stiski, toda njihovo topništvo je bilo uspešnejše od francoskega. Začetni zagon francoskega preboja je počasi pojemal in nemški silam je uspelo urediti vrste, še preden jim je nasprotnik zadal pomembnejši udarec.

Skorajda istočasno je prišlo do tretje bitke pri Artoisu. Britanske čete so dosegle pričakovane začetne uspehe, potisnile so nemško vojsko na sedem kilometrov dolgem odseku ter zajele precej ujetnikov in opreme. Francozi so bili manj uspešni. V Artoisu in Šampanji so Francozi in Britanci vrgli v ogenj vse razpoložljive sile, rezultat pa je bil osvojitve treh do štirih kilometrov nasprotnikovega ozemlja v globino. Premoči antantnih zaveznikov je bila zelo velika, zato so doseženi rezultati v resnici predstavljali precejšen neuspeh. Slaba organizacija, pomanjkanje koordinacije, neracionalno ravnanje z rezervami in po vsej verjetnosti nerealno postavljeni cilji so bili v antantnih poveljstvih med pozneje ugotovljenimi razlogi za picle rezultate v teh bitkah. Nemci so dosegli izjemno pomemben obrambni uspeh, ki so ga s pridom izkoristili v prihodnjih spopadih.

S priključitvijo Turčije centralnim silam so se za Rusijo začeli slabi časi, saj je bil prost prehod čez Bospor in Dardanele predpogoj za normalno oskrbovanje armad. Antanta se je odločila za napad na Dardanele. Konec februarja 1915 so začeli silovito obstreljevati dardanelske trdnjave, kar je bil le uvod v izkrcavanje na polotoku Galipoli.

Akcija je bila širokopotezno zastavljena. Začetno izkrcavanje ni uspelo, saj je bilo turško topništvo izjemno učinkovito in je antantne bojne in desantne ladje večkrat odbilo. Konec aprila so se antantni zavezniki uspešno izkrcali, toda že v dveh tednih so izgubili 23.000 ljudi, Turki pa 14.000. Obe strani sta se vkopali in konec julija so antantni zavezniki na tem bojnem polju že imeli trinajst divizij; nasprotnika sta skupaj angažirala več kot 600.000 vojakov. V hudih spopadih so antantni zavezniki izgubili prek 210.000 ljudi, turška stran pa celo 250.000. Bitka za Dardanele se je končala z neuspehom za antantne sile, ki so se bile prisiljene umakniti.

Vojna v skalah na Soči

Ko je grof Luigi Cadorna prevzel italijansko vrhovno poveljstvo, je ugotovil, da je vojska v zelo slabem stanju. Italija je takrat že imela 40 milijonov prebivalcev, kar je pomenilo, da bi lahko dvignila na noge 4 milijone vojakov. V evropskih razmerah je bila to glede na število pripadnikov spoštovanja vredna vojaška sila. Avstro-Ogrska je na primer na začetku vojne lahko mobilizirala le za četrtno več vojakov. Ko se je Italija odločila za vojno proti Avstro-Ogrski, je v uniforme lahko dejansko oblekla manj kot milijon ljudi, do konca vojne pa se je njena vojska povečala na nekaj manj kot 2,4 milijona vojakov. V prvi svetovni vojni je Avstro-Ogrska v uniformo oblekla kar devet milijonov ljudi, Italija pa pet. Na strani dvojne monarhije je bilo najmanj 1,2 milijona padlih in dvakrat toliko ranjenih, na italijanski pa prek 750.000 padlih in dvakrat toliko ranjenih.

»Vojna v skalah« na soški fronti je imela svoje posebnosti. Za oskrbo enega vojaka v gorah je moralo delati kar sedem drugih vojakov; da bi ranjenca iz gora prenesli na varno v dolino, je bilo treba angažirati kar šest nosačev. Gorska fronta med Italijo in dvojno monarhijo je bila v vseh pogledih nedvomno eno najhujših in najzahtevnejših bojišč prve svetovne vojne, čeprav je v resnici šlo za trezjerazredno fronto, ki se po pomenu ni mogla primerjati z vzhodno ali zahodno.

Vojaške vaje pred prvo svetovno vojno so pokazale, da potrebujejo Italijani kar mesec in pol za izvedbo množične mobilizacije. To je bil izjemno slab rezultat. Celotni Rusi so bili uspešnejši, čeprav so bili na vojno v primerjavi z drugimi evropskimi državami po vseh ocenah še najmanj pripravljeni. General Cadorna je čas za mobilizacijo skrajšal in vpeljal vrsto uspešnih ukrepov za reorganizacijo italijanske vojske. Enote so se po novem oblikovale v kraju prebivanja, tako da so jih že izoblikovane prepeljali na frontno črto. Ta način je imel logistične prednosti, toda ko so v vojaških operacijah čez noč

Italijanski alpinci so sodili med najbolj kakovostne enote italijanske vojske; ob naslovu: žičnice so bile hrbtnica oskrbovanja gorah

izginile cele brigade, so se posamezne pokrajine naenkrat množično zavile v črnino, kar je prebivalstvo močno demoraliziralo.

Oborožitev italijanske vojske je bila pred začetkom vojne, milo rečeno, zelo slaba. Na dan začetka vojne so imeli 1200 topov, kar je bilo bistveno manj, kot so načrtovali in kot je vrhovno poveljstvo želelo. Sodobnih pušk so imeli samo tri četrte milijona, primanjkovalo je tudi strojnica, tako da so lahko formacijsko popolnoma opremlili le 10 bataljonov. Primanjkovalo je tudi vprež za topove, streliva, uniform in druge opreme.

Začetni neuspehi avstro-ogrskih sil na fronti proti Rusiji so Nemce prisilili k odločitvi, da so odločneje podprli svojega zaveznika. Nemčija in Avstro-Ogrska sta na vzhodni fronti skupaj imeli dvajset divizij in prek tisoč topov. V ta namen so morali Nemci načrtno slabiti zahodno fronto. Ob novem letu 1915 je bila velika skrb vojskovodij donavske monarhije deblokada velikanske utrdbe Przemylu015Bl na reki San. Ukaz o deblokadi je prišel iz cesarjevih pisarn. Tako se je 23. januarja 1915 začela velika zimsko ofenziva v Karpatih, ki naj bi centralnim silam prinesla strateško premoč.

Skrajna stiska je vojsko dvojne monarhije silila, da so v januarsko ofenzivo za deblokado Przemylu015Bla prek Karpotov v globok снег poslali slabo pripravljene landšturmce, tako da čete pri najbolj volji niso mogle narediti več kot štirih kilometrov na dan. Temperature so se spustile tudi pod minus 25 stopinj Celzija in cele čete so preprosto zmrznile na prostem.

BENETKE - 58. Festival sodobne glasbe

Za uvod v »meje« film in tradicionalni simfonični večer

»Nekoč so nas učili, da je sodobna umetnost deformacija popolnih umetniških izrazov prejšnjih stoletij. S projektom Biennale educational pa privabljam šolsko mladino k aktivni udeležbi na delavnicah in koncertih in jim ponujamo neposreden stik s sodobno glasbo.« S temi besedami je predsednik beneškega Bienala Paolo Baratta z upravičenim zadovoljstvom uvedel v dogodke letošnjega, 58. Festivala sodobne glasbe z mislijo na pomembno investicijo, ki je tudi način za prekoračitev zakoreninjenih pregrad.

Limes-Meje, ki predstavljajo letošnjo vezno nit in iztočnico za razmišljanje po zamisli umetniškega vodje Ivana Fedeleja, so najprej postavile v stik različne govorice s predvajanjem filma Stefana Odoardija Mancanza-Inferno, katerega izvirno glasbeno kuliso je napisal italijanski skladatelj Andrea Manzoli (r.1977). Film brez scenarija in z metafizično oznako je nastal iz misli prebivalcev L'Aquile, ki so občutili posledice potresa, medtem ko vezno nit okrog »ujetnikov« izpraznjenega mesta vije simbolični Angel (igralka Angélique Cavallari) s podajanjem verzov Devinskih elegij Rainerja Marie Rilkeja. Mesto še čaka na rekonstrukcijo in je primer zanemarjanja primarnih, internih vprašanj države, čeprav se pripoved filma razvija brez direktnih tožb, ki pa spontano pridejo do izraza v podobah porušenega mestnega jedra in v besedah prebivalcev, ki govorijo o občutku praznine, odsotnosti, osamljenosti, tu-

Angélique Cavallari v filmu o izpraznjenem mestu

di o teži neznosne zavesti. V podlagi jih spremlja tišina, ambientalni zvoki in pe-tje brez besed sopranistke Valentine Coladonato. Film, ki je prvi del trilogije (sledila bosta Vice in Raj) bo na sporedu v beneškem Arsenalu vsak dan razen ponedeljka do 12. oktobra.

Uradni začetek festivala je sledil v petek zvečer v gledališču Malibrán v tradicionalni obliki simfoničnega koncerta. Igral je rezidenčni orkester gledališča La Fenice, ki je tudi tokrat potrdil svojo prožnost s prepričljivimi in suverenimi izvedbami sodobnega

programa pod vodstvom Pascala Rophéja. Na sporedu so bile skladbe iz zadnjega dvajsetletja. Obsežnejši skladbi prvega in drugega dela koncerta sta uvedla dva dela iz orkestrskih solov francoskega skladatelja Pascala Dusapina, ki je bil prisoten v dvorani. Prvo italijansko izvedbo je doživelo delo Graal théâtre (po sodobni preobrazbi srednjeveškega Arturjevega cikla Jacquesa Roubauda), v katerem se finska skladateljica Kaija Saariaho sprašuje o možnosti preživetja oblike koncerta za violino in orkester. Od-

govor je pritrdilen; njena skladba ohranja solistično, lirčno in bravurno vlogo solista (temperamenten Francesco D'Orazio), a razvija njegov odnos do orkestrskih barv, s poudarjanjem kontrastnega dialoga s talkali. Dimenzija operne pripovedi pa je obarvala izvedbo (tudi v tem primeru prvič v Italiji) simfonije iz opere Doctor Atomic Johna Adamsa, v duhu nadaljevanja »ameriške niti« festivala.

Bienale Ivana Fedeleja je festival brez pretiranih dekoracij in efektnih situacij, zagotovo pa ponuja veliko kakovostne glasbe v raznolikem stilnem razponu. Sobotni večer je zaznamovala promocija mladih ustvarjalcev s krstno izvedbo štirih komičnih enodejank, ki so nastale po naročilu festivala. Četverica dvanajstminutnih del Accursia Corteseja, Gabrieleja Cosmija, Izraelca Yaira Klartaga in Claudia Gaya je predstavljala enega od viškov letošnje izvedbe Bienala, kot je potrdila tudi že nekaj dni prej razprodana dvorana. Danes ob 20. uri bodo »meje« pridobile geografsko in kulturno oznako z nastopom mednarodnega orkestra Galata Electroacoustic. To nit bo v četrtek nadaljeval nastop baskovskega simfoničnega orkestra, v naslednjih dneh pa se bo glasbeni Bienale dotaknil številnih zanimivih kontaminacij, tudi s koreografskimi izrazi (v torek Vesalii icones Maxwella Daviesa, v sredo pa krstna izvedba Manzinijeve plesne predstave Indigene).

Rossana Paliaga

TRŽIČ - Gledališka sezona Občinskega gledališča

V ospredju aktualni teksti, ne manjka pa niti lahkotnih predstav

Glasbena sezona tržiškega Občinskega gledališča bo zaobjela kar širok časovni lok od pozne Renesance do sodobnosti, gledališka pa je uprta predvsem v aktualnost s teksti, ki se posvečajo sociološkim, ekonomskim in političnim problemom naše dobe, ne manjka pa tudi lahkotnejših predstav, obarvanih z nostalgijo polpretekle dobe. Otvoritev bo v nedeljo, 26. oktobra v znamenju Beatlesov: nepozabni kvartet iz Liverpoola je sicer bolj preteveza za razmišljanje o aktualnih problemih, ki ga bo razvijal Federico Rampini, dobro znan novinar dnevnika La Repubblica: All You need is Love: l'economia spiegata con i Beatles je naslov predstave, pri kateri bosta sodelovala violinist Valentino Corvo in pevka ter instrumentalistka Roberta Giallo, režiser pa je Angelo Generali.

Beatlesi bodo ponovno protagonisti 11. in 12. novembra s predstavo Beatles Submarine, v kateri nas bo zabaval inteligentni komik Neri Marcorè ob spremljavi razposajene Bande Osiris, tekst in režijo pa podpisuje Giorgio Gallione.

24. novembra bo priložnost za resnejše razmisleke o položaju žensk v muslimanskem svetu: alžirska pisateljica, ki mora uporabljati psevdonim Rayhana, da se izogne reakcijam skrajnežev, je avtorica predstave z naslovom Pri svojih letih še vedno kadim skrivaj: devet mladih žensk se pogovarja v hamamu (turški kopeli), kamor so se zatele pred jezo staršev neposlušnega dekleta. Igralke skupine ATIR vodi režiserka Serena Sinigaglia. Škandal, ki je l.1977 pretresel ZDA, bo 4.in 5.decembra oživel na odru v predstavi Frost/Nixon, po imenih novinarja, ki je intervjuval takratnega predsednika ter razkril kar nekaj laži v zvezi z afero Watergate. Avtor je Peter Morgan, režiserja in protagonista pa Ferdinando Bruni in Elio De Capitani, vodja gledališke skupine Teatro dell'Elfo.

17. in 18. decembra bo na vrsti Magazzino 18, predstava, ki si jo je zamislil Simone Cisticchi, režiral pa Antonio Calenda (koprodukcija med Promo Music in Stalnim gledališčem FJK) in je lani upravičeno sprožila veliko polemik.

Režiserka Roberta Torre bo 13. in 14. januarja predstavila glasbeno-gledališki variete, ki je nastal kot poklon režiserkinemu dedu: Pier Luigi Torre je bil namreč izu-

mitelj, inženir in botanik, ki je med drugim oblikoval slavno lambreto ter s križanjem ustvaril modro vrtnico. Il colore e' una variabile dell'infinito (s podnaslovom zgodba o lambretah, vrtnicah in matematiki) je naslov dela, ki bo orisalo zelo zanimiv življenjepis, protagonist bo Paolo Rossi, popularni tržiški igralec.

21. in 22. januarja bo na vrsti komedija, ki sicer opisuje zelo tragično obdobje nacizma: spisal jo je Eric-Emmanuel Schmitt, ki si je zamislil pogovor med Sigmundom Freudom in neznancem, ki si je domisljal, da je Bog. Utemeljitelj psihologije je bil takrat (l.1938) zelo zaskrbljen nad usodo hčerke Anne, ki jo je gestapo aretiral, neuravnoteženi obiskovalec pa ga izziva z vsemogočimi eksistencialnimi vprašanji. Režiser je Valerio Binasco, protagonista pa Alessandro Haber in Alessio Boni.

Na prvo svetovno vojno je vezana avdio-drama E Johnny prese il fucile, monolog, ki ga je Sergio Ferrentino (med drugim priljubljeni voditelj radijskega programa Caterpillar) črpal iz romana Daltona Trumba in bo zaživel 29.januarja ob sodelovanju društva tržiških radioamaterjev. Igrali bodo Marco Baliani, Roberto Reccchia in Eleni Molos.

Klasik 20. stoletja, Poklic gospe Warrenove, ki ga je George Bernard Shaw spisal ob koncu 19. stoletja, bo 3. in 4. februarja zaživel z imenitno protagonistko, veteranko italijanske gledališke scene Giuliano Lojodice, režiser pa bo Giancarlo Sepe, producent je gledališče Eliseo.

Isabella Ragonese je avtorica dela, ki s popevkami opisuje moralni propad in nasilje, kroniko Italije kot potopovanje s prižganim radiom: Italian Numbers s teksti Stefana Massinija in Paola Cognettija bo na tržiškem odru 6. februarja, glasbo pa bo prispevala Cristina Dona'. Močan kritični naboj ima še vedno drama, ki jo je Leonardo Sciascia spisal l.1968: L'onorevole, opis političnega vzpona in moralnega propadanja poštenega profesorja, ki ga bosta režirala ter 18. in 19. februarja interpretirala Enzo Vetrano in Stefano Randisi z Lauro Marinoni.

Španska komedija z grenkim priokusom, ki jo je spisal Jordi Galceran, bo na odru 24. in 25. februarja: Posojilo je naslov dela, ki ga je priredil Pino Tierno, režiral pa Giampiero Solari. Zgodbo o moškem, ki prosi ban-

Simone Cisticchi v predstavi Magazzino 18

ARHIV

ko za posojilo in ugotovi, da njegova častna beseda sploh ne velja kot garancija, bosta igrala Antonio Catania in Gianluca Ramazzotti.

Stefano Massini je iz slovite knjige Princ, ki jo je Niccolò Machiavelli spisal pred petimi stoletji, črpal navdih za metaforo, v kateri skuša kuhar dobiti recept za idealnega princa. Igra bo na sporedu 3. in 4. marca, v glavnih vlogah nastopajo Giuliana Colzi, Andrea Costagli, Dimitri Frosali, Massimo Salvianti in Lucia Socci.

Sezono bo 17. in 18. marca sklenila kabaretna predstava Lavori in corso, ki jo bosta igrala Ale & Franz, uspešna televizijska in filmska komika Alessandro Bessentini in Francesco Villa.

Tudi niz gledaliških predstav za otroke, ki se bo začel 9. novembra in končal 8. februarja, obeta marsikaj prijetnega, podrobnejše informacije o predstavah in različnih abonmajskih kombinacijah, tako za glasbeno kot za gledališko sezono, pa nudi spletna stran www.teatrononfalcone.it

Katja Kralj

OKTOBRA V SLOVENIJI Bijelo Dugme, Joan Baez in še marsikaj

Jubilejni koncerti, avtorska in disko glasba, mirnejši in živahnejši ritmi. Oktobar v Sloveniji ponuja vse to. Glavnina dogodkov bo med 10. in 24. oktobrom.

BIJELO DUGME - Bijelo Dugme sodi med najbolj znane skupine iz bivše Jugoslavije in letos s serijo koncertov praznuje 40-letnico delovanja. V petek, 10. oktobra (ob 20. uri) boste lahko z njimi praznovali v dvorani Tabor v Mariboru. Napile se ulice, Đurdevdan, Čiribiribela, Ne spavaj mla moja muzika dok svira, Esma: to so pesmi, ki jih lahko slišite na vsaki veselici in razlog zakaj je bila ta skupina tako poznana. Goran Bregović, Alen Islamović in Orkestar za Svadbe i Sahrane pa vam bo ponudil še obilico drugih uspešnic. Vstopnice: klop 18,00 €, stojišče 20,00 €, trbuna 22,00 €, vip tribuna 25,00 €.

PSIHOMODO POP - Po nekaj letih se v ljubljansko Cvetličarno vračajo Psihomodo Pop z gosti ob 30. obletnici, ki jo po različnih koncertnih prizoriščih nekdanje skupne države praznujejo že celo leto. V Ljubljani bo zagrebška skupina nastopila 10. oktobra ob 21. uri. Aprila so do zadnjega kotička napolnili zagrebški Dom sportova, na katerem so predstavili novi album »Čiribu Čiriba« in veliko uspešnic, ki jih bomo slišali tudi v Cvetličarni, med njimi prav gotovo pesmi »Kad sam imao 16«, »Osjećam se haj, mozak baj, baj«, »Frida«, »Natrag u garažu«, »Telegram Sam«, »Ramona« in »Ja volim samo sebe«. V njihovi glasbi je več kot očiten vpliv skupin kot so Rolling Stones, Iggy & The Stooges, Lou Reed, Velvet Underground, T. Rex, The Vibrators in Ramones, pred nekaj leti pa so bili tudi pre skupina Iggy Popu v Hali Tivoli. Predprodajna cena vstopnic je 18,00 €.

ZMELKOOW - Med najbolj poznane slovenske skupine, ki so na šaljivih besedilih in prepevanju v primorskem narečju gradile svoj uspeh, sodi nedvomno skupina Zmelkoow, ki je že več kot dvajset let v ospredju s svojimi pop-rock uspešnicami. V soboto, 11. oktobra (ob 22. uri) bodo Goga Sedmak in ostali nastopili v Disco Planetu Tuš.

RIBLJA ČORBA - Pod šotorom, ki ga bodo namestili v Koštaboni v Šmarjah pri Kopru za konec motoristične sezone MK Redeye, boste lahko prisluhnili koncertu Riblje Čorbe s predskupinama Majka in Meche glava. Vstopnice v predprodaji že za 12,90 evrov z vključeno eno pijačo.

JOAN BAEZ - Joan Baez je glasbena sila z neprecenljivim vplivom – od marširanja v prvih bojnih vrstah gibanja za državljanske pravice z Martinom Lutherom Kingom, inspiracije Vaclavu Havlu v boju za Češko republiko, petja na prvi turneji Amnesty International, pa vse do svetovnega praznovanja 90. rojstnega dne Nelsona Mandele v londonskem Hyde Parku leta 2008. Baezova je izpostavila gibanje za svobodo govora, se borila za pravice skupaj s Cesarjem Chavezom, organizirala odpor proti vietnamski vojni, 40 let kasneje pa je podprla Dixie Chicks za hrabrost pri protestiranju proti iraški vojni. Tradicionalne balade je vpletla v jezik rock glasbe, preden je utrla pot Bobu Dylanu leta 1963 ter s tem začela tradicijo vzajemnega mentorstva, ki se nadaljuje še danes. Joan Baez bo Slovenijo obiskala v ponedeljek, 13.oktobra, ko bo nastopila v Cankarjevem domu. Ne zamudite te ameriške glasbene legende v živo. Vstopnice: ostajajo le še vstopnice 1. kategorije. Cena 49,00 €.

ŽELJKO JOKSIMOVIĆ - Čudežni deček, ki je že pri rosnih 12 letih zmagal na prestižnem glasbenem tekmovanju v Parizu, premierno prihaja na Disco Planet Koper, kjer bo nastopil v petek, 17. oktobra (ob 23. uri). Danes 42-letni Željko poje, komponira in igra kar 12 instrumentov in velja za enega najbolj kvalitetnih in cenjenih izvajalcev na Balkanu. Vstopnice so na voljo na Disco Planetu Koper, cena 15,00 €.

FARAONI - Slovenska glasbena skupina Faraoni ob 45. obletnici nastopanja pripravlja velik glasbeni dogodek, na katerem ji bosta ob strani Oliver Dragojevič in Tereza Kesovija. Koncert bo v petek, 24. oktobra v Hali Tivoli v Ljubljani. Vstopnice 14,99 €. (L.F.)

POGOVOR - MINISTER ZA SLOVENCE PO SVETU GORAZD ŽMAVC

»Odpirati moramo teme, ki so zanimive za mlado generacijo«

LJUBLJANA - Izven meja Slovenije živi pol milijona Slovencev. Od Slovencev v zamejstvu in po svetu se lahko vsi dosti naučimo in to prenesemo v slovenski prostor. Pomembno je, da v zgodbe pripeljemo mlajše generacije, in to prek novih vsebin, je v pogovoru za STA dejal minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc.

Urad ste vodili že pred prevzemom novega mandata. Kaj bi izpostavili kot dosežke vašega nekajmesečnega mandata?

Težko je govoriti od mandata do mandata, ker je bil kratek čas. Bolj kot dosežki je pomembno, da sem v tem času dosegel stabilnost odnosov in zaupanje krovnih organizacij. To je bil prvi del mojega mandata. Področje zamejstva in Slovencev po svetu je za našo državo neprecljivo.

Kaj bodo prioritete vašega novega mandata?

V tem mandatu bi morali poiskati nekatere odgovore na vsebinske spremembe, predvsem da gradimo na tem, da poleg osnovne naše naloge, identitete jezika, ki ga moramo dograjevati, tudi s šolskim sistemom, najdemo rešitev, kako strokovno izpopolniti naš sistem, da bomo prek inštrukcij in ostalega organiziranega dela na razpolago učiteljem slovenskega jezika v zamejstvu in po svetu. Moramo iti na višji nivo znanja. Doseči cilj, da bodo naši Slovenci, ki obiskujejo dvo- ali trijezične šole, dovolj dober kader za srednje, višje in visoke šole. Odpirati moramo teme, ki so zanimive za mlado generacijo, to pa so znanost, šolstvo in povezovanje mladih. Da bodo mladi imeli interes za nadaljevanje dela starejših generacij prek tem, ki jih zanimajo. Da pri demo z novimi vsebinami za mlado generacijo, to pa bi predvsem morali doseči v kulturnem in gospodarskem prostoru, od šolstva do kulture do izmenjave študentov in gospodarskega sodelovanja znotraj samih regij.

Ob začetku prejšnjega mandata so bili vaši prvi obiski namenjeni zamejskim Slovincem. Boste to prakso nadaljevali ali načrtujete kak obisk tudi pri Slovincih po svetu?

Ko sem prišel na urad, sem se zavedal, da je to urad za Slovence v zamejstvu in po svetu. Zavedal sem se, da je treba najprej utrditi odnose znotraj zamejstva. V času prvega mandata sem si zato vzel čas za Slovence v zamejstvu. Mislim, da bomo kar nadaljevali s temi obiski v zamejstvu, v drugem delu pa bomo glede na dogodke in vsebino pripravili obiske tudi v evropskem prostoru in čez lužo. Zavedati se moramo, da je dosti uspešnih Slovencev in izkoristimo lahko njihovo znanje in izkušnje, da bi tudi s podjetniškega vidika ti Slovenci odigrali pomembno vlogo v sodelovanju. V čezatlantskih državah bomo dali večji poudarek tudi kvaliteti jezika ter učenju in študijski izmenjavi. Obiski Slovencev po svetu bodo načrtovani kombinirano in bodo v tem mandatu zanjeli celoten prostor. To je tudi pravilna pot, ker smo odgovorni tudi za vseh pol milijona Slovencev.

Kako bi ocenili položaj slovenske manjšine v sosednjih državah?

Položaj manjšin v sosednjih državah je zmeraj občutljiva tema. Prehojena je bila izredno težka pot utrjevanja identitete, vendar se časi spreminjajo in reči moram, da je bilo mnogo že narejenega, mnogo nam pa še ostaja.

Na avstrijskem Koroškem in Štajerskem so zadeve boljše, se sistemsko urejajo, je pa še veliko odprtih vprašanj. Sistem šolanja, organizacija kulturnih dogodkov in gospodarskega sodelovanja so že v teku. Tudi ozračje med državama se spre-

»Urad ima trenutno na volji 8,3 milijona. Načrt je okoli devet milijonov, radi pa bi prišli na deset milijonov, kot je že bilo v zadnjih desetih, petnajstih letih.«

minja na bolje, bo pa potrebnega še dosti trdega dela. Mi v Sloveniji se moramo zavedati, da Slovenci v zamejstvu potrebujejo razumevanje svoje bitke in da moramo tudi mi dati svoj prispevek k temu sodelovanju.

Kar se tiče zamejcev v Italiji, se moramo zavedati, da je to naša največja slovenska skupnost na tem področju. Italija je nekoliko razvitejša, a tudi tukaj delamo na istih zgodbah - kulturno in gospodarsko sodelovanje. Naše sodelovanje in rezultati bodo odvisni predvsem od sodelovanja med uradom, krovnimi organizacijami ter ministrstvom za kulturo in šolstvo. Odpirajo se tudi možnosti gospodarskega sodelovanja prek čezregijskih projektov, kjer bi skupaj nastopali v evropskem prostoru in tudi koristili evropska sredstva.

Na Madžarskem ustvarjamo klimo in z našim pospešenim sodelovanjem v Monoštru tako na kulturnem kot gospodarskem področju dosegamo fazo zaupanja in prve rezultate. Tudi tukaj tečejo zadeve uspešno, vendar bo potreben še specifičen pristop glede na regije.

Na Hrvaškem živi največ zamejcev predvsem na področju Gorskega Kotarja, v Varaždinu in Čakovcu. Temu območju bomo dali večji poudarek v prihodnje.

Med predstavitvijo pred parlamentarno komisijo ste izpostavili, da je treba pritegniti mlajše generacije. Na kakšen način? Ste se že sestali s predstavniki mlajše generacije? Če da, kaj so sami izpostavili kot nujno?

Zavedamo se, da je za mlajše generacije zelo pomembna vsebina. Vsebine pa ni moč dati z receptom, ampak jo moraš poiskati. Če ne bomo dali prave vsebine, dejansko ne bomo pritegnili mlajše generacije. Tudi letos smo imeli vseslovensko srečanje, kjer so mladi ustvarjali skupnega slovenskega prostora predstavili toliko idej, energije, volje in znanja in to je treba izkoristiti skozi projekte. Velicina urada je lahko samo v tem, koliko lahko posamezniki, ki so že zunaj kot zavedni Slovinci, pomagajo pri skupnih projektih. Skozi sodelovanje z mladimi, z Inštitutom za narodnostna vprašanja in univerzo je potrebno izpostaviti, opredeliti tri, štiri teme in narediti projekte, v katere se vključijo mlade. In to bodo pravzaprav njihov program in njihovi projekti. Za mlade z mladimi.

Ste kakšen tak projekt že začeli?

Eden pomembnih projektov bo študijska izmenjava. To je tema, ki jo odpiramo z univerzo. Gre za sodelovanje univerz različnih držav in poskušali bomo najti nišo, da ob študentski politiki in programih ter prek podjetniških inkubatorjev ta prostor odpremo za mlade.

Kako ste kot vodja urada zadovoljni z deležem proračunske pogače za

vaš urad? Ali nameravate racionalizirati ali reorganizirati delovanje urada?

Nismo zadovoljni, ker so se sredstva v zadnjih letih zmanjševala. Zavedati pa se moramo, da smo v obdobju recesije in tukaj je potem pomemben drugi del, da moramo pristati na racionalizacijo tako znotraj urada kot tudi znotraj krovnih organizacij. Vsak bo moral poiskati dodatne rezerve.

Dolgoročno bi se želeli vrniti na obseg sredstev, ki smo jih že imeli, predvsem z novimi aktivnostmi in da ne bomo samo vztrajali na proračunskih sredstvih. Dejansko bomo šli v čezmejne projekte, ki bodo poskušali ustvarjati dodatna sredstva in koristili evropska sredstva za razvoj čezmejnih sredstev. In kombinacijah teh treh virov je morda prava pot, da ne samo dosežemo, ampak celo povečujemo sredstva. Zato so potrebni dobri projekti, pravi izzivi in racionalizacija urada. Urad niso službe, urad je koordinator, vodi kooperativno pot do različnih institucij. Kot država moramo nastopati čim enotneje, da podpremo te projekte za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Koliko sredstev ima urad trenutno na voljo?

8,3 milijona. Načrt je okoli devet milijonov, radi pa bi prišli na deset milijonov, kot je že bilo v zadnjih desetih, petnajstih letih.

Zmanjševanje sredstev ne daje rezultatov. To je bilo samo na kratek rok. V drugem delu se bomo še bolj angažirali, da bomo vodili politiko sredstev na nivoju, ki so potrebna, a so iz različnih virov. In da bomo znali projekte uresničiti. Glede na pomen ter kulturni in gospodarski potencial Slovencev izven meja je to seveda zelo majhen znesek. Vendar pa mora slovenska družba prepoznati vrednost slovenskega skupnosti zunaj meja, da jih bo znala v svojih glavah vključiti kot svoje in jim omogočiti razvoj, ki bo koristil tudi matični domovini.

Ob nastopu vsake nove vlade se običajno pojavljajo vprašanja o smiselnosti urada za Slovence v zamejstvu in po svetu ter njegovi organiziranosti. Naj bo samostojen ali pod okriljem ministrstva za zunanje zadeve, del kabineta premijerja ipd. Kaj je po vašem najboljša možnost?

Trenutna rešitev je dobra. Mislim, da je pomembno, da urad vodi minister, ki je enakopraven član vlade in dejansko lahko sodeluje pri vseh projektih in temah. Ter da na vladi tudi zastopa probleme Slovencev v zamejstvu in po svetu. V tem trenutku so zadeve glede statusa urada in organiziranosti dovolj dobro rešene. Nič pa ni tako dobro, da v nadaljevanju tega ne bi mogli nadgraditi ali izboljšati.

Za STA Maja Lazar Jančič

DRUGI TIR DIVAČA - KOPER

Dolge priprave, a luči na koncu predora še ni

Projekt gradnje drugega železniškega tira Divača-Koper je v zadnjih tednih zaradi pomislekov novega ministra za infrastrukturo Petra Gašperšiča spet v središču pozornosti. Čeprav v Luki Koper in Slovenskih železnicaht vztrajajo, da je za njun razvoj, pa tudi širše, nujen, projekt luči na koncu predora kljub dolgotrajnim pripravam (še) ni ugledal. Gašperšič s pomisleki razburil javnost

Gašperšič je na zaslišanju pred matičnim odborom DZ sredi septembra predenil s stališčem, da drugega tira železniške proge med Divačo in Koper, kot je zamišljen, glede na potrebe Luke Koper ne bomo potrebovali še najmanj 30 ali 40 let. Nekaj dni kasneje je po revoltu v javnosti pojasnil, da načrtovanim infrastrukturnim projektom v državi ne nasprotuje. »Izrazil sem samo pomisleke o realnosti in izvedljivosti teh projektov,« je dejal.

Zagotovil je, da si bodo prizadevali izvesti vse ukrepe, ki bodo Luki Koper vsaj še naslednjih deset let omogočali razvoj. »Posvetili se bomo izvedljivim rešitvam, ki bi razvoj Luke Koper omogočili za deset let, če se bo pokazala možnost, da je drugi tir že zdaj možen in izvedljiv, pa bo tudi to prišlo na vrsto. Ampak ocenjujem, da v tem mandatu verjetno to ne bo možno,« je dejal. Tudi predsednik vlade Miro Cerar je zagotovil, da ta projekt ostaja prioriteta, da pa je odprto vprašanje njegovega financiranja.

Aktivnosti za povečanje zmogljivosti železniške proge Divača-Koper, enega najbolj perečih ozkih grl na slovenskem železniškem omrežju, sicer segajo že v leto 1996, ko je takratno ministrstvo za promet in zveze naročilo izdelavo študije upravičenosti povečanja kapacitet enotirne proge Divača-Koper.

Projekt je zajemal raziskave tehnične, ekološke, gospodarske in finančne izvedljivosti dveh enotirnih prog med Koperom in Divačo, pri čemer so preučili tudi možnost izgradnje dvotirne proge namesto dveh enotirnih, so za STA pojasnili na infrastrukturnem ministrstvu.

Osnovna ugotovitev omenjene študije je bila, da le s tehnološko reorganizacijo obstoječe proge in s posegi na obstoječi infrastrukturi ne bo mogoče obvladati predvidenega prometa ter ustvariti rezervnih kapacitet na železnici, ki so potrebne za pozitiven razvoj Luke Koper, so pojasnili na ministrstvu.

Za pridobitev dovoljenja za gradnjo celotnega drugega tira med Divačo in Koperom, dolgega 27 kilometrov, je treba pridobiti še manjkajoča zemljišča skladno s spremembami in dopolnitvami uredbe o DPN, dopolnitve doslej izdanega delnega okoljevarstvenega soglasja in vodno soglasje, so pojasnili na infrastrukturnem ministrstvu.

Pred začetkom gradnje je treba dokončno uskladiti in potrditi tudi investicijski program ter zagotoviti potrebna sredstva za gradnjo. Vrednost celotne investicije je v izdelanem osnutku investicijskega programa po stalnih cenah iz aprila 2013 ocenjena na približno 1,3 milijarde evrov, po tekočih cenah pa na 1,4 milijarde evrov.

Država je v projekt drugega tira doslej vložila okoli 42 milijonov evrov (vključujoč davek na dodano vrednost). Že vložena sredstva se nanašajo na izdelavo različnih študij, projektne dokumentacije, izvedbo geološko-geotehniških, arheoloških in drugih preiskav, na odkup zemljišč ter na vodenje projekta.

Gašperšičev predhodnik, nekdanji minister za infrastrukturo in prostor Samo Omerzel, je oktobra lani ocenil, da je investicija, ocenjena na 1,4 milijarde evrov, previsoka. »Po vseh informacijah, ki jih imamo, si upam trditi, da se da drugi tir narediti za pol te cene,« je takrat dejal Omerzel. Za financiranje projekta je navedel tri možnosti - kohezijska sredstva iz nove finančne perspektive 2014-2020, koriščenje sredstev iz novega instrumenta za povezovanje Evrope, gre za t.i. sklad CEF (Connecting Europe Facility), kot tretjo možnost pa je navedel javno-zasebno partnerstvo.

Kdaj bi lahko bil projekt končan, če sploh, in v kakšni obliki, je trenutno težko napovedati. Zadnja ocena infrastrukturnega ministrstva iz začetka letošnjega leta je sicer kazala, da bi lahko po časovnih načrtih drugi tir tehnično zgradili do sredine leta 2021, uporabno dovoljenje pa pridobili do sredine leta 2022.

Slovenske železnice in Luka Koper enotno: Potrebujemo drugi tir. Luka Koper je tranzitno pristanišče, dve tretjini njenega pretovora pa predstavljajo za ledni trgi srednje Evrope. Ima enega najvišjih deležev tovora v Evropi, ki se prepelje po železnici. V povprečju namreč kar 60 odstotkov vsega blaga, ki prihaja v oziroma zapušča pristanišče, potuje po železnici, so za STA pojasnili v Luki Koper. To pomeni, da je koprsko pristanišče življenjsko odvisno od železniških povezav, saj je tako velike količine blaga fizično in stroškovno nemogoče peljati po cesti, so opozorili.

Študija ekonomista Jožeta P. Damijana, ki upošteva načrte Luke Koper o povečevanju pretovora v naslednjih letih, je pokazala, da bo obstoječi železniški tir Divača-Koper v letu kapaciteto 14 milijonov ton, ki jo bo dosegel za zaključku modernizacije predvidoma konec leta, zasičenost dosegel predvidoma leta 2018.

Tudi Slovenske železnice opozarjajo, da potrebujemo drugi tir. Kot pravijo, je sodobna železniška infrastruktura nujna za nadaljnji razvoj in izboljšanje poslovanja Slovenskih železnic, hkrati pa pomeni tudi pozitiven vpliv na stanje celotnega slovenskega gospodarstva. Želijo si, da bi bila javna železniška infrastruktura opremljena v skladu s standardi, ki veljajo v najrazvitejših državah članicah EU, so pojasnili za STA.

Generalni direktor Slovenskih železnic Dušan Mes je za STA že sredi septembra opozoril, da železnicam brez drugega tira grozi stagnacija. »Železniška infrastruktura v Sloveniji je že tako bistveno podhranjena glede na potrebe, ki jih ima. Vemo, da je imel prioriteto v zadnjih 20 letih avtocestni križ,« je spomnil. Ob tem je poudaril, da bo morala Slovenija »hočeš nočeš« vlagati v železniško infrastrukturo, če želi razvijati logistiko in če želi biti država, ki jo bodo prečkali železniški koridorji. »Ima pa država vedno možnost, da ne vloga. Tudi to je lahko odločitev,« je povedal.

Franja Zagorca

BUDNO SPREMLJAJMO DOGAJANJE V KLETI

Dober mošt - dobro vino

Le iz dobrega mošta nastane dobro vino. Zato moramo biti pri ravnanju z moštom zelo pazljivi in budno spremljati dogajanja v kleti. S pravočasnimi in pravnimi posegi preprečimo napake ali bolezni v moštu, ki se prenašajo na vino z včasih nepopravljivimi negativnimi posledicami.

V tem času poteka vrenje mošta, ki se v večini primerov bliža koncu, v nekaterih pa se je že končalo. V prvem primeru spremljamo potek vrenja in preverjamo, da ni prišlo do prekinitve, kar ugotovimo s pokušnjo vina. Točnejši podatek pa dobimo z refraktometrom, ki nam omogoča, da določimo točno količino nepovrtega sladkorja, po priloženi preglednici. Če ugotovimo, da je ostanek sladkorja previsok in deluje naharmonično na vino, se odločimo za izvedbo ponovnega vrenja ali rifiermentacije. To opravimo z vrelnim nastavkom selekcioniranih kvasovk in z dodatkom hranila zanje.

Ko je sladkor povret, moramo posodo takoj doliti in preprečiti, da pride v vino kisik, ki začne prodirati, ko ni več v posodi nad vinom zaščitne plasti ogljikovega dvokisa. Novo vino je po končanem vrenju polno oksidacijskih encimov in lahko

hitro oksidira. Zato bomo po pretoku dodali moštu 3-4gr/hl metabisulfit, da preprečimo oksidacijo zgornje plasti vina.

Izredno pomembna je pogosta, najmanj dvakrat tedenska kontrola zdravstvenega stanja povretega mošta, ki mu že lahko rečemo mlado vino. Če zaznamo vonj ali okus po žveplovodiku (gnilih jajcih), ki ga poznamo pod strokovnim imenom bekser, ali druge neprijetne vonje, ki jih vino dobi od usedline na kateri leži, je

nujen zračni pretok. Najnevarnejši pa je omenjeni vonj po žveplovodiku, ki se lahko pretvori v še trdovratnejše spojine merkaptane. Ob prisotnosti žveplovodika (H₂S) opravimo, kot rečeno, zračni pretok ne glede na to, če mošt še vre. Pretok naj spremlja žveplanje.

Če pa ne pride do tega pojava, kot je želeti, bomo še nekaj časa počakali do prvega pretoka. Pred pretokom bomo opravili prvo kontrolo v mladem vinu ke-

mijsko in organoleptično. S kemijsko analizo ugotovimo skupno kislost, vsebnost skupnega in prostega žveplovega dvokisa (SO₂), količino etilnega alkohola ter po potrebi hlapno kislino. Podatki analize so potrebni za morebitne posege v vinu, še posebej s kalijevim metabisulfitom, če je vsebnost prostega žveplovega dvokisa pod minimalno količino, ki je potrebna za obstojnost vina. Ta količina je okvirno 12 - 15 mg na liter. Da jo dosežemo, žveplamo vino z 10 - 12 grami kalijevega metabisulfitna na hl vina. Pri tem se sprostijo 5 do 6 gr skupnega žveplovega dvokisa na hl. Del tega, približno 1/4 (1,2 do 1,5 gr na hl ali kot smo prej navedli 12 - 15 mg na liter) pa je v prosti obliki. Ti odmerki so seveda okvirni, točno dozo pa je priporočljivo, da določi strokovnjak, ker je odvisna od raznih dejavnikov, kot npr. od materiala, iz katerega je izdelana posoda (v posodi iz plemenitega jekla so npr. potrebni nižji odmerki kot v leseni), in predvsem od kislosti (skupne kisline) vina. Ob visoki kislosti (npr. pH 3,2) je učinek prostega SO₂ večji kot pri nižji (npr. pH 3,5).

Nič manj važna ni organoleptična kontrola, na podlagi katere preverjamo

zdravstveno stanje mladega vina. Ugotovimo, ali se vino nagiba k mlečnemu ciku, vlečljivosti, očetnemu ciku, oksidiranosti, bekserju itd. Vse te morebitne bolezni in napake lahko močno poslabšajo kakovost vina, če jih ne ugotovimo in pravočasno ukrepamo.

Organoleptično kontrolo naj spremlja preizkus na zrak zaradi porjavitve. V prisotnosti te napake vino pravočasno zavarujemo z žveplom, ki ga določimo na podlagi analize in ne približno. Napaka je odvisna od stanja in ravnanja z grozdom, moštom ali vinom. Povzročitelji napake so encimi oksidaze, ki ob stiku z zrakom povzročijo porjavitev. Vino dobi rjavkasto barvo, hkrati se pojavi motnost. Izgubi cvetico in svežino, vonj in okus sta spremenjena. Pri rdečih sortah pride tudi do razgradnje barvnih snovi, ki se izločijo v obliki umazano rjave usedline.

Napako preprečimo le tako, da vino ustrezno zavarujemo z žveplom v odmerkih, ki smo jih že navedli. Če je vino pridelano iz grozdja, ki ga je napadla siva grozdna plesen (gniloba), te odmerke primerno povečamo.

Svetovalna služba KZ

MILAN
Srečanje
kmetijskih
ministrov EU

Dejan Židan

Pod italijanskim predsedstvom se je ta teden zaključilo neformalno srečanje kmetijskih ministrov EU, v okviru katerega je potekal tudi svet za kmetijstvo in ribištvo. Na srečanju, ki se ga je udeležil minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Dejan Židan, so ministri razpravljali o zagotavljanju globalne prehranske varnosti. Židan je na srečanju pozdravil pobudo italijanskega predsedstva za aktivno razpravo o prehranski varnosti, ki ponuja odgovore na izzive internacionalizacije, inovativnosti in trajnosti, s katerimi se srečuje evropsko kmetijstvo, so sporočili s kmetijskega ministrstva.

Kot je poudaril Židan, postaja vprašanje lokalne in regionalne samooskrbe s hrano ponovno pomembno. Po napovedih Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo se bo namreč število prebivalstva do leta 2050 povečalo na devet milijard, svetovno povpraševanje po hrani pa za 70 odstotkov. Da bi lahko nahranili tako število ljudi, bi bilo treba podvojiti sedanji obseg kmetijske proizvodnje, je dejal.

Toliko povečevanje proizvodnje bo zaradi omejenih naravnih virov povečalo pritisk na obdelovalne površine in razpoložljivost vode, lahko pa zaradi večje intenzivnosti pridelave proizvodnje pričakujemo tudi večje negativne učinke na okolje.

SODELOVALE BODO NA LETOŠNJI BARCOLANI

Turistične kmetije brez meja

Zamisel o skupni predstavitvi turistično-kmetijskih značilnosti prostora, ki zajema avstrijsko Koroško, Porabje, Goriški kotar, in FJK izhaja iz ugotovitve, da ima ta prostor skupno bogato kulturno, družbeno, gospodarsko in kmetijsko tradicijo, ki sega v daljno preteklost in ki je vse do danes ohranila svoje vrednote.

Med temi ima čedalje večjo prepoznavnost in gospodarski pomen ponudba tipičnih in tradicionalnih kmetijskih proizvodov in izdelkov.

AGRASLOMAK, ki deluje pod pokroviteljstvom slovenskega Ministrstva za kmetijstvo, je v prepričanju, da je uspešnost ponudbe neločljivo vezana na njeno vsklajeno koordinacijo, dala pobudo skupaj z Zvezo turističnih kmetij Slovenije, za skupen nastop na tako pomembni mednarodni prireditvi kot je Barcolana.

V tem skupnem kulturnem prostoru pa so se v stoletjih razvile in utrdele krajevne značilne kmetijske proizvodne usmerjenosti, ki ustvarjajo edinstveno enogastronomsko ponudbo. Slednja zajema vse kmetijske panoge od vinogradništva, živinoreje, oljkarstva, vrtnarstva, cvetličarstva, čebelarstva in druge, ki ne nudijo le odličnih prehranskih dobrin temveč tudi bistveno pripomorejo k ustvarjanju privlačnejše krajine, ki so odlika tega prostora.

S Tržaškega bodo na letošnji Barcolani sodelovale naslednje kmetije:

*Kmetija Antonič
Cervlje 44
Devín Nabrežina*

*Milič Andrej
Zagradec / Sagrado 2
Zgonik / Sgonico*

*Grgič Igor
Padriče 193
Trst*

*Košuta Martin
Križ
Trst*

*Kraljič Sergio
Prebeneg 99
Dolina*

*Kmetija Debelis
Ul. Ventura 29
Trst*

*Radetič Sidonja
Medja vas 10
Devín Nabrežina*

SREČANJE SLOVENSКИH ČEBELARJEV V MARIBORU

Ob katastrofalni letošnji sezoni
bo čebelarjem pomagala država

Čebelarji iz vse Slovenije so se prejšnji teden srečali na tradicionalnem dnevu čebelarstva, ki je letos potekal na Trgu Leona Štruklja v Mariboru. Obiskovalci so si lahko skozi ves dan ogledali prikaz čebelarskih opravil, poskusili čebelje pridelke in izdelke iz čebeljih pridelkov. Na Dan čebelarstva so prireditelji poskrbeli za vse generacije, posebna pozornost pa je veljala najmlajšim, ki so v okviru delavnic okrasili slovenski čebelnjak, kot so čebelarji zapisali na spletni strani Čebelarstva Slovenije.

Za čebelarje je letos sicer katastrofalna letina, tako slabe letine ne pomnijo niti čebelarji s 40- in večletnim stažem. Slovenski čebelarji v povprečju letno pridelajo okoli 2000 ton medu, opazovalno-napovedovalna služba me-

denja pri čebelarski zvezi pa ocenjuje, da bo pridelek letos obsegal le okoli 470 ton, kar je 80 odstotkov manj kot leto prej in ne dosegajo niti četrtino povprečne pridelave medu.

Bo pa čebelarjem pomagala država, saj jim bo z več kot 20 panji namenila po pet evrov pomoči na panj. Toliko panjev je po mnenju pristojnega ministrstva meja, ki je upravičena. Država bo tako čebelarjem pomagala s skoraj pol milijona evri.

Čebelarstva Slovenije bo Organizaciji Združenih narodov letos predala pobudo, da 20. maj, rojstni dan čebelarja Antona Janše, razglasi za svetovni dan čebel. Na zvezi poudarjajo, da brez čebel ni hrane in življenja. Za podporo k predlogu bodo zaprosili predsednika države Boruta Pahorja, predsednika vlade Mira Cerarja, ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ministrstvo za okolje in prostor in ministrstvo za zunanje zadeve.

ATLETSKO TEKMOVANJE ZA DIJAKE SLOV

Pred zaključkom minulega šolskega leta so profesorji športne vzgoje organizirali atletsko tekmovanje za dijake vseh slovenskih višjih srednjih šol na Goriškem. Že tradicionalna manifestacija je potekala v spomin na preminulo profesorico športne vzgoje Jožico Mikulus, ki je bila pobudnik in organizator tovrstnih tekmovanj. V organizacijo že sedmega memoriala, ki se je odvijal na goriškem šolskem stadionu na Rojcah, smo bili tudi letos vključeni čisto vsi: ravnateljica, tehniki, profesorji in seveda mi dijaki. Dragoceno pomoč sta prispevala tudi zunanja sodelavca Tatjana Košič in Matija Cotič. Dijaki smo bili razdeljeni v dve kategoriji, naraščajniki/naraščajnice (1.-2. razredi) in mladinci/mladinke (3.-4.-5. razredi). Sodelovanje je bilo obvezno za vse; vsak se je lahko preizkusil najmanj v eni, največ pa v treh panogah. Izbirali smo lahko med suvanjem krogle, tekom na 1000 m, skokom v daljino za naraščajnike in naraščajnice oz. v višino za mladince in mladinke. Najbolj napeta so bila razredna tekmovanja v štafetah 4X100, kjer smo se med sabo pomerili najhitrejši dijaki posameznih razredov vseh višješolskih smeri. Delo sodnikov, merilcev in zapisnikarjev so prevzeli profesorji in tehniki ob sodelovanju nekaterih dijakov. Tudi rezultate smo dijaki sproti obdelovali v sodniški kabini, tako da so bile vse lestvice že objavljene pred nagrajevanjem. Uspešna športna manifestacija se je zaključila z nagrajevanjem prvi treh uvrščenih v vsaki panogi in kategoriji. Pred nagrajevanjem je ravnateljica obeh goriških višješolskih polov Mihaela Pirih spregovorila o neprecenljivi vlogi pokojne profesorice Jožice Mikulus pri razvoju šolske športne dejavnosti na Goriškem in poudarila pomen sodelovanja vseh dijakov pri takih pobudah. Tudi tajnik ZSSDI-ja Igor Tomasettig je čestital vsem udeležencem in ob tem podčrtal vlogo, ki jo imajo take množične pobude pri razvoju mladinskega športa.

KROGLA

NARAŠČAJNICE

1. FAJT MARTA - Gregorčič	7,95 m
1. BRIC SARA - Zojs	7,95 m
2. BUTKOVIČ JASMIN - Gregorčič	7,70 m
3. PETRUZ IRIS - Trubar	7,65 m

MLADINKE

1. BERGNACH ILARIA - Gregorčič	9,22 m
2. DELLISANTI MARTINA - Zojs	8,91 m
3. LUPIN TAMARA - Zojs	8,31 m

NARAŠČAJNIKI

1. ZAMARO SEBASTIAN - Trubar	13,80 m
2. KOMJANC KRISTJAN - Gregorčič	11,00 m
3. QUAGGIATO MANUEL - Gregorčič	10,83 m

MLADINCI

1. TERPIN JERNEJ - Gregorčič	13,79 m
2. TERČIČ GABRIELE - Zojs	12,78 m
3. RAIDA DAVID - Gregorčič	12,45 m

DALJ

NARAŠČAJNICE

1. BUTKOVIČ
2. TERCIC K
3. SEMOLIČ

NARAŠČAJNIKI

1. PETEJAN
2. ČAVDEK
3. TERPIN N

1000 M

NARAŠČAJNICE

1. LAVRENIČ MARA - Gregorčič	3'34"93
2. GALLO VIDA - Gregorčič	3'51"18
3. ROBAZZA EVELYN - Zojs	4'08"40

MLADINKE

1. BATTISTEL EVA - Vega	3'54"56
2. COSOLO SARA - Gregorčič	3'58"65
3. PERESSINI ALESSIA - Zojs	4'02"09

NARAŠČAJNIKI

1. JUREN MARTIN - Trubar	3'11"59
2. ČAVDEK SIMON - Gregorčič	3'12"02
3. GERGOLET LUKA - Gregorčič	3'18"81

MLADINCI

1. MARTIN NOVAK - Zojs	2'57"08
2. KOVIC LUKA - Gregorčič	2'57"84
3. SCLAUZERO RUBEN - Trubar	3'09"98

VENSKIH VIŠJIH SREDNJIH ŠOL V GORICI

VIŠINA	
MLADINKE	
C. JASMIN - Trubar	4,19 m
LARA - Gregorčič	4,19 m
SOFIA - Zois	3,87 m
MLADINCI	
JANEZ - Vega	5,35 m
SIMON - Gregorčič	5,17 m
JEJC - Gregorčič	5,11 m

VIŠINA**MLADINKE**

1. DELLISANTI MARTINA - Zois 135 cm
2. COTIĆ IVANA - Gregorčič 130 cm
3. GUADAGNINO MARA - Gregorčič 130 cm

MLADINCI

1. RAIDA DAVID - Gregorčič 170 cm
2. VISINTIN MATTIA - Zois 165 cm
3. SCHINCARIOL ENRICO - Trubar 165 cm

Prejšnjo soboto z množično manifestacijo v Nantesu

Bretonci od Pariza zahtevajo združitev v eno samo deželo

Množične manifestacije manjšin v Evropi se vrstijo kot na tekočem traku. Tokrat so bili na vrsti Bretonci z manifestacijo, na kateri se je prejšnjo soboto v Nantesu, kljub močnemu nalivu, zbralo 40.000 ljudi (po uradni oceni oblasti »samo« 20.000). Tokrat ne gre za zahtevo po avtonomiji ali odcepitvi, ampak za zahtevo po združitvi celotne Bretanije v eno samo regijo, medtem ko jih Hollandova reforma predvideva še vedno dve, kot doslej. Medtem ko je v deželi, ki je poimenovana Bretanija, zaščita jezika in kulture nekako dopuščena (ne pa zajamčena, ker Francija ne priznava manjšin), je v drugi deželi Loire Atlantique z glavnim mestom Nantes stanje veliko slabše. Sicer pa Bretonci že desetletja zamen zahtevajo združitev v eno samo deželo.

Bretinci so prepričani, da bi taka dežela predstavljala kulturno, geografsko in gospodarsko povezavo vseh Bretoncev in bi šlo za popravilo zgodovinske krivice. V deželi Loire Atlantique zdaj ne vidijo televizijskih sporedov v bretonščini in ni nobene jezikovne politike v zvezi z manjšinskim jezikom. Gre pa tudi za zahtevo, da bi glavni mesti Brest in Nantes nehali tekmovali med seboj, ampak bi začeli sodelovati.

Dejstvo je, da je bila Bretanija ena sama dežela več kot 1.000 let, vse dokler je ni razkosala kvizlinška vlada generala Petaina v času nacistične okupacije Francije. Štirje departmaji so ostali v Bretaniji, eden, z glavnim mestom Nantes, pa je bil pridružen deželi Loire Atlantique. Ta razdelitev je obveljala tudi po koncu druge svetovne vojne vse do današnjih dni.

Demonstranti so z gesli, transparenti, plapolanjem več tisoč zastav in rdečimi kapami, značilnimi za Bretanijo, zahtevali, naj oblasti prisluhnejo ljudstvu, ki ga povezujejo skupne vrednote in se ne ločuje glede strankarske pripadnosti.

Manifestacija je potekala povsem mirno, brez incidentov, in govorniki, ki so spregovorili na skupnem zborovanju, so poudarjali predvsem gospodarske izzive in zagotavljali, da bi bila združena Bretanija v večji meri kos gospodarskim izzivom sedanjega časa. O prihodnosti je spregovoril tudi astronom bretonskega rodu Yann Queffelec, ki je prišel na manifestacijo neposredno iz Houstona, preko Londona in Amsterdam, ker v Parizu ni mogel leteti zaradi stavke pilotov.

Manifestacija se je končala s sklenitvijo žive verige okoli mestnega gradu, simbolnim obleganjem centralistične oblasti.

Pod naslovom množica na manifestaciji v Nantesu. Spodaj osnovna šola Bunscoil Ghaelgagh, dvojezični napis na poštnem kombiju in glavno mesto otoka Man, pristanišče Douglas.

Neverjeten prepoved keltskega jezika manx: vsako leto ga govori večje število ljudi

Na šolskem dvorišču se otroci šepetaje pogovarjajo v angleščini. Vedo namreč, da tega ne bi smeli početi, čeprav se šola nahaja v Veliki Britaniji. Si-

cer pa je jasno, da tukaj ne gre za običajno šolo. To človek razume že iz dejstva, da se tu pogosto pojavljajo novinarji, fotografi in televizijske kamere.

Solo obiskuje približno 70 učencev, njena posebnost pa je, da je Bunscoil Ghaelgagh edina šola na svetu, kjer poteka pouk v jeziku manx, izvirnem jeziku otoka Man, ki pripada Veliki Britaniji, leži pa v Rokavskem prelivu.

Šola v naselju St. John je pravzaprav nova. Ravnateljica Julie Matthews rada pojasni, da v začetku sploh niso vedeli, kako naj se tega lotijo; zato se je odpravila na obisk na Severno Irsko. Jezik manx je namreč soroden irščini, ki jo govorijo na Severnem Irskem. »Šli smo v Belfast, v tamkajšnji kulturni center, obiskali smo tri tamkajšnje šole in videli smo veliko zanimivega, kar je bilo osnova za naš začetek,« pojasnjuje ravnateljica. Dejansko so obiskali šoli v Ballycastlu in v Antrimu ter na otoku Rathin ob severnoirski obali.

To je bil začetek. Sedaj si osebje te majhne šole prizadeva, da bi ponovno priklicalo k življenju jezik manx, ki je skoraj popolnoma izumrl; v 80. letih prejšnjega stoletja ga je namreč govorilo samo še nekaj desetlin ljudi. Leta 2009 so v nekem dokumentu Združenih narodov zapisali, da je jezik izumrl in šele po protestu aktivistov z otoka Man so to besedilo popravili.

Sicer pa jezik manx uživa popolno podporo krajevnih oblasti; to je razvidno povsod, na prometnih oznakah, v mestih in vaseh, na avtobusih in na poslopih javnih storitev. Ljudi, ki jezik govorijo tekoče, res ni veliko, vendar glede oživitve in ohranitve jezika na otoku ni kulturnih nesoglasij. Res je je-

prav nasprotno, velika večina prebivalstva podpira ohranitev jezika. To je pravzaprav presenetljivo, saj je polovica prebivalcev priseljenih.

Sicer pa jezik podpirajo nekatere ugledne osebnosti Severne Irske, med temi profesor Ailbhe Ó Corráin, ki vodi oddelke za irščino in keltske študije na univerzi v Ulstru. »Kar se lahko naučimo na Škotskem in na otoku Man je, da jezik nima političnih značilnosti, z drugimi besedami, da ni res, da bi jezik podpirala neka politična opcija ali morda celo neka veroizpoved, druga pa ne,« je dejal.

Učenci šole Bunscoil imajo možnost, da po koncu osnovne šole nadaljujejo z rabo jezika na srednji šoli, vendar v jeziku manx poučujejo omejeno število predmetov. To je vprašanje, s katerim se zdaj ukvarjajo šolske oblasti.

Christopher Lewin je opozoril, da je, ko je zapustil otok Man in se preselil na Irsko, nekako »preskočil« na irščino in je tudi diplomiral v tem jeziku. Irščina, škotsščina in manx so zelo podobni jeziki in nekateri jim celo pravijo narečja. »Če govoriš irščino, boš v glavnem razumel tudi manx in obratno,« pojasnjuje.

In kje je skrivnost oživljanja jezika? Zanimivo je, da ni nobene prisile, dijakov nihče ne sili k rabi tega jezika. Ljudje k njemu pristopajo sami, kdor je zanj zainteresiran, se ga uči. Če pomislimo, da so v 70. letih prejšnjega stoletja, ko je umrl zadnji domačin, ki je od rojstva govoril manx, Ned Madrell, uradno razglasili, da je jezik mrtev, lahko ugotovimo, da je napredek presenetljiv in dodamo, da so se tokrat tudi Združeni narodi zmotili.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA JULJSKA - KRAJINA

TRST
Gledališče Orazio Bobbio - la Contrada
V petek, 17. oktobra, ob 20.30 / Ales-sando Fullin: »Sissi a Miramar« / Po-novitve: v soboto, 18. ponedeljek, 20. in v sredo, 22 ob 20.30, v nedeljo, 19. in v torek, 21. oktobra, ob 16.30.

SLOVENIJA

GABROVICA PRI KOMNU
Kulturni dom
V nedeljo, 26. oktobra, ob 17.00 / Mar-jan Tomšič: »Češpe na figi«.
NOVA GORICA
SNG

V četrtek, 9. oktobra, ob 20.00 / Neda R. Bric: »Nora Gregor – skriti konti-nent spomina / il continente nascosto della memoria / ein verborgener Konti-nent der Erinnerung«. / Ponovitve: v sredo, 22. ob 20.00, v četrtek, 23. ob 11.30, v petek, 24. oktobra, ob 11.00 in ob 20.00.

V nedeljo, 12. oktobra, ob 17.00 / Neil Simon: »Govorice«.
V sredo, 15. oktobra, ob 18.00 / Lyman Frank Baum: »Čarovnik iz Oza«.
V petek, 17. oktobra, ob 20.00 / Karlo Vajdec: »Goli otok«.
v soboto, 18. oktobra, ob 20.00 / Nina Mitrovič: »Srečanje«.

BOVEC
Kulturni dom
V torek, 14. oktobra, ob 10.30 / Grigor Vitez: »Antonton«.
LJUBLJANA
SNG Drama
Veliki oder
V sredo, 8. oktobra ob 19.30 / Thomas Mann: »Čarobna gora« / Koproducent Slovensko stalno gledališče, Trst. / Po-novitev: v četrtek, 9. oktobra, ob 19.30.

V torek, 14. oktobra, ob 19.30 / Goran Stefanovski: »Figuræ Veneris Histo-riæ«. / Ponovitev: v sredo, 15. oktobra, ob 19.30.

Mala drama
Jutri, 6. oktobra, ob 20.00 / Kobo Abe: »Prijatelj«.
V sredo, 8. oktobra, ob 20.00 / Ernst Toller: »Hinkemann«. / Ponovitev: V ponedeljek, 13. in v petek, 17. oktobra, ob 20.00
V petek, 10. oktobra, ob 20.00 / Miha Nemec, Nejc Valenti: »Hotel Modra opica« / Ponovitev: v soboto, 11. in v četrtek, 16. oktobra, ob 20.00.

Slovensko Mladinsko Gledališče
Zgornja dvorana
V torek, 14. oktobra, ob 19.30 / Dra-ga Potočnjak: »Srce na dlani«. / Pono-vitve: v ponedeljek, 20. in v torek, 21. oktobra, ob 19.30.

Slovensko Mladinsko Gledališče
Zgornja dvorana
V torek, 14. oktobra, ob 19.30 / Dra-ga Potočnjak: »Srce na dlani«. / Pono-vitve: v ponedeljek, 20. in v torek, 21. oktobra, ob 19.30.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST
Dvorana Bartoli
■ *Le nuove rotte del Jazz 2014- NRJ*
V nedeljo, 5. oktobra ob 20.30 / JAZZ GUITAR LEGEND / Nastopata: Philip Catherine & Nicola Andrioli Duo (Bel-gio – Italia) / Philip Catherine - kitara – Nicola Andrioli - klavir.

VIDEM
Novo gledališče Giovanni da Udine
V petek, 10. oktobra, ob 20.45 / Orc-hestre National De France / dirigent: Daniele Gatti.
V četrtek, 16. oktobra, ob 20.45 /

Münchner Symphoniker / diri-gent:Kevin John Edusei / solist: Ara-bella Steinbacher - violin.

SLOVENIJA

LJUBLJANA
Cankarjev dom
Gallusova dvorana

V torek, 7. oktobra, ob 19.30 / balet / »Balet Preljocaj: Noči (Les Nuits)« / Koreografija: Angelin Preljocaj / Glas-ba: Natascha Atlas in Samy Bishai, 79D.
V četrtek, 9. oktobra, ob 19.30 / kon-cert / »KROMATIKA 2.« Mont Blanc / Nastopa Simfonični orkester RTV Slovenija / Dirigent: En Shao / Solist: Jan Gričar - saksofon.

V petek, 10. oktobra, ob 19.00 / kon-cert / Marko Hatlak & Funtango.
V soboto, 11. oktobra, ob 19.30 / ba-let / 14. Gala večer novih baletnih ko-reografij na slovensko glasbo.
Klub CD

V torek, 14. oktobra, ob 20.00 / kon-cert / Jure Pukl & Big Band Rtv Slove-nija feat. Clarence Penn (Slovenija, Zda) / Dirigent - Igor Lunder, Jure Pukl - saksofoni; Clarence Penn - bobni.

SNG Opera in balet Ljubljana
V četrtek, 9. oktobra, ob 19.30 / ope-ra / Christoph Willibald Gluck: »Orfej in Evridika« / Ponovitve: v petek, 10. ob 18.00, v soboto, 11. ob 19.30,v torek, 14. in od četrteka, 16. do sobote, 18. okt-obra, ob 19.30.
V ponedeljek, 13. oktobra, ob 20.00 / glasba / Večer z Joan Baez.

Linhartova dvorana
V nedeljo, 12. oktobra, ob 16.00 / ope-ra / Giuseppe Verdi: »Nabucco«.
Kino Šiška
V nedeljo, 5. oktobra, ob 20.30 / kon-cert / Nastopata: Girl Band (Irl) in Bru-tal Blues (Nor).
V torek, 7. oktobra, ob 20.30 / koncert / Indeks lekcija / Nastopajo: ZS (ZDA) in Samo Gromofon (SLO).

V petek, 10. oktobra, ob 20.30 / kon-cert / Indeks lekcija / Nastopajo: Dil-lon (B Pitch Control; Nem/Bra).
V soboto, 11. oktobra, ob 20.30 / kon-cert / Nastopajo: Enter Shikari (VB), Roam (VB).
V nedeljo, 12. oktobra, ob 20.30 / kon-cert / Nastopajo: Future Islands (ZDA) in Celebration (ZDA).
V četrtek, 16. oktobra, ob 20.30 / kon-cert / Nastopajo: Swans (ZDA) in Pharmakon (ZDA).

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST
Zgodovinsko-umetniški muzej in la-pidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgo-dovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedelj-kih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično kon-centracijsko uničevalno taborišče, fo-tografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

GORICA
Palača Attems Petzenstein: »Saksida. slikar pravljicar« je naslov razstave, ki je v organizaciji Pokrajinskih muzejev na ogled do 12. oktobra od torka do ne-delje 10.00-17.00.

SLOVENIJA

SEČOVLJE
Krajinski park Sečoveljske soline: od-prto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razsta-

va ter sprehod po solinski poti z obi-skom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

TOMAJ
Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako ne-deljo med 14.00 in 16.00 ali po pred-hodnem dogovoru. Informacije: Dra-gica Sosič (05/7346425).

KROMBERK
Grad Kromberk (muzej): muzej pono-vno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nede-ljah in praznikih med 13.00 in 19.00; in-formacije po tel. telefon: 003865-3359811, www.goriskimuzej.si.

VOJSKO
Partizanska tiskarna Slovenija (Vojsko 64, Idrija): do 15. oktobra, od 9.00 do 16.00 je na ogled Partizanska tiskarna Slovenija. Je bila največja in tehnično najbolj opremljena partizanska ti-skarna na Primorskem. V njej so tiskali Partizanski dnevnik, ki je bil edini dne-vni časopis v okupirani Evropi, ki ga je tiskalo kako odporniško gibanje. Ti-skarna Slovenija je še danes v celoti ohranjena in kot kulturnozgodovinski spomenik že od leta 1947 odprta za obiskovalce, prav tako še vedno delu-jejo tiskarski stroji. / Tel.: +386 5 37 26 600 / e-mail: tajnistvo@muzej-idrija-cerkno.si.

KOBARID
Kobariški muzej: na ogled je stalna mu-zejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TRENTA
Trentarski muzej: razstava o Triglav-skem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA
Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

SLIKOVNA KRIŽANKA - Svetovna književnost

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI
NA STRANI RADIO IN TV SPOREDOV

						SESTAVIL LAKO	STATUA, SOHA	ROMUNSKI DŽIP	NAJVEČJA TRŽAŠKA JADRALNA PRIREDITEV	MILANSKI NOGOMETNI KLUB	PREDEL GENOVE, TUDI ŽIVCI	NAŠ PESNIK MERMOLJA		ADAM BOHORČ	DELO KNJIŽEVNIKA NA SLIKI	SLOVENSKA FILMSKA IGRALKA (VERONIKA)	TON A, ZVIŠAN ZA POLTON		NALIVNO PERO (POGOVORNO)	FRČANJE	ONASSISOV VZDEVEK				
						MANJŠI PROSTOR ZA POSEBNE NAMENE							VRSTA ŽITA				POŽELENIJE, STRAST								
						PREBIVALEC AZIJSKE DRŽAVE							ANGL. VIŠJI ODVETNIK												
						UMETNIŠKA PODOBA KAKEGA ČLOVEKA							AM. IGRALKA (TAMMY)		TROPSKI KOMARJI										
						PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	NASPROTJE OD OVER	IZPUŠNA ALI ODTOČNA				MADRIDSKI NOG. KLUB						PIJAČA STARIH SLOVANOV					NEMŠKI PISATELJ (NAŠA PISAVA)	DEŽELNA POLITIČARKA (ALESSAN- DRA)	
						DELO KNJIŽEVNIKA NA SLIKI																			
						MESTO V PAKISTANU					GRŠKI OTOK V EGEJSKEM MORJU	ŠVED. IGRAL- KA (LENA)						NA VRHU VITRANCA					EVELINA UMEK		
						KEM. ZNAK ZA ERBIJ						VRHUNSKI ŠPORTNIK						TROPSKI KUŠČARJI					KAJNOVA ŽRTEV		
																		KEM. ZNAK ZA NIKELJ							
	SLOVENSKI SKLADATELJ (EMIL)	MESTO V BASILICATI	ŽENSKO DALMATIN- SKO IME	BOLJŠI ZAČET- NI POLOŽAJ							GRŠKI BOGOVI VELIKANI	DESNI PRITOK DONAVE					NOČNI LOKAL SLOV. NOGO- METNI TRE- NER (MATJAŽ)								
PIJAČA ZA APERITIV						GL. MESTO SAUD. ARABIJE				ŽIDA	MADŽARSKI PLEMIČ (FRANJO)					AM. IGRALKA (DEBORAH)									
						AM. OPERNI PEVEC					KOVINA					IT. NOVINAR (ENZO)									
ANGLEŠKI PISATELJ DEFOE							NEMŠKA NIKALNICA	KOSOVEL SREČKO	POGOSTITEV PO POGREBU							SNEŽNI JEREB									
																ČUD, NARAVA									
OČKA V KOROŠKEM OKOLJU					ČETRTI RIMSKI KRALJ				DELO KNJIŽEVNIKA NA SLIKI										POŠTA, TELEGRAF, TELEFON	ORGAN SLUHA	KRAJ PRI POREČU				
					RICHARD EGAN				ŽENSKO IME																
ZAČETEK MESECA			AM. PISEC HEMINGWAY							SL. FILMSKA IGRALKA ... RINA			TALISOVA PIJAČA					KURJA GOLŠA							
			OSKAR KJUDER							KILOMETER			NAŠA PRI- TRDILNICA					ALBERT CAMUS							
INDIJANSKO PLEME V SEVERNI AMERIKI							ŠVEDSKA FILMSKA IGRALKA (BRITT)							ANGLEŠKA PISATELJICA KRIMINALK CHRISTIE											
STARO VOJAŠKO POKRIVALO					ADA NEGRI		PORTUGAL- SKA PEVKA IN IGRALKA RODRIGUES							FRANCOSKI PISATELJ HUGO											

SLOVARČEK - BARISTER = odvetnik na višjih sodiščih v Angliji • DROL = slovenska filmska igralka • NAL = mesto v Pakistanu • TAHI = madžarski plemič, ki je izzval hrvaško - slovenski kmečki upor • TRULL = ameriška filmska igralka

DOBERDOB - Iz Nemčije bodo pripeljali posmrtno ostanke Otona Jarca

Po sedemdesetih letih se bo vrnil v rojstni kraj

Prihodnji teden bodo v Doberdob pripeljali posmrtno ostanke domačina Otona Jarca, ki je bil oktobra leta 1944 deportiran v Nemčijo in se je zatem za njim izgubila vsaka sled. Vse do današnjih dni sorodniki niso ničesar vedeli o njegovi smrti, seveda niti o tem, ali je bil kje sploh pokopan, potem pa je v začetku letošnjega leta na doberdobsko županstvo prispelo pismo iz kraja Montorio Veronese pri Veroni. Poslal ga je Roberto Zamboni.

»Nečak sem deportiranca, ki je umrl v nemškem koncentracijskem taborišču. Že dolga leta se ukvarjam z iskanjem krajev pokopa italijanskih državljanov, ki so umrli v ujetništvu ali v vojni v Nemčiji, Avstriji in Poljski,« je Zamboni zapisal v pismu, ki so ga spomladi prejeli na doberdobskem županstvu. »Moj stric je bil deportiran v Flossenbürg; dočkal je osvoboditev taborišča, vendar je umrl dvanajst dni zatem. Pokopali so ga v občinsko pokopališče nedaleč od taborišča, leta 1958 je generalni komisariat za padle v vojni, ki deluje v okviru obrambnega ministrstva, njegove posmrtno ostanke prekopal in jih položil v italijansko vojaško pokopališče v Münchnu. Moji sorodniki o tem niso bili obveščeni, prepričani so bili, da je stric končal v krematorijskih pečeh in tako je postal eden izmed številnih pogrešancev, za

Ko so ga nacisti odpeljali, je imel le šestnajst let, umrl je v taborišču v Leonbergu. Pred nekaj meseci je njegov grob odkril Roberto Zamboni

katerimi se je izgubila vsaka sled,« je še zapisal Zamboni, ki se je po letu 1990 lotil iskanja svojega strica in ga zatem tudi našel. Njegove posmrtno ostanke so zatem pripeljali v Italijo.

»Med svojim raziskovalnim delom sem odkril imena še številnih drugih padlih, ki so doživeli podobno usodo kot moj stric. Zaradi tega sem se lotil iskanja njihovih sorodnikov, da bi tudi njim pomagal najti grobove njihovih umrlih svojcev. Takrat sem tudi ugotovil, da nihče od sorodnikov ni bil obveščen za kraje pokopa umrlih,« pravi Zamboni, ki se je zatem še dodatno poglobil v raziskovanje; naposled je sestavil seznam 13.000 umrlih, katerih posmrtno ostanke je obrambno ministrstvo prekopalo v italijansko vojaško pokopališče v Nemčiji, Avstriji in na Poljskem. Najprej s pomočjo združenja karabinerjev in nato preko časopisov in televizije se je začel postavljati v stik s svojci umrlih. »Številni izmed tistih, s katerimi sem se postavil v stik, so po petdesetih in več letih prvič izvedeli, da je bil njihov sorodnik - oče, stric, dedek - pokopan na italijanskem vojaškem pokopališču. Najbolj eklatanten je primer bivšega sindikalista Savina Pezzotte, ki je za očetov grob izvedel iz branjca članka na časopisu L'Eco di Bergamo leta 2010. Iz družbenega čuta in predvsem, ker tega nihče ne dela, sem začel pošiljati pisma na županstva vseh občin, od koder so prihajali možje, ki so pokopani na italijanskih vojaških pokopališčih. Našel sem tudi podatke enega umrlega, ki se je rodil v vaši občini, zato pa jih vam tudi pošiljam,« je zapisal Zamboni v pismu, ki ga je poslal na doberdobsko županstvo. Letos spomladi je njegovo pismo prejela Noemi Lakovič, nečakinja Otona Jarca, ki so ga

O. Jarc (zgoraj); R. Zamboni (spodaj)

Posmrtno ostanke Otona Jarca so leta 1951 prekopali na italijansko vojaško pokopališče v Münchnu

FOTO NL

prispel 22. oktobra z identifikacijsko številko 117.877. Zatem je bil premeščen v taborišče Augsburg - Pfersee, 11. decembra leta 1944 pa v Natzweiler v Šleziji s številko 39.165. Od tod so ga premestili še v Leonberg, kjer je umrl 27. februarja 1945. Pokopali so ga na pokopališču v Leonbergu, njegove posmrtno ostanke so leta 1951

Nemci odpeljali iz Doberdoba oktobra leta 1944.

NIHČE NI VEDEL ZA KRAJ POKOPA

Ob dnevu spomina na holokavst vsako leto v romjanski šoli prislunkejo pričevanju preživelih taboriščnikov ali pa prebirajo njihovih pričevanj. Med zbiranjem gradiva za letošnje srečanje je učitelj Dario Bertinazzi izročil Noemi Lakovič knjižico »Dalla tuta blu ai campi di sterminio«, v kateri je leta 1981 bivši garibaldinec in taboriščnik Giuseppe Zorzin - Pino opisal svojo življenjsko zgodbo - od aretacije v Selcuh do mučenja v Trstu in deportacije v Nemčijo. »V Zorzinovi knjigi sem prvič našla stricevo ime; zaobljubila sem si, da se bom poglobila v iskanje in kot nalašč je dva meseca kasneje na doberdobsko županstvo prispelo pismo Roberta Zambonija,« pravi Noemi Lakovič. V pismu so bili podatki o Otonu Jarcu, za katere njegovi sorodniki dotlej niso vedeli, se zlasti ne za kraj pokopa. Pisalo je, da se je rodil 29. oktobra leta 1928 v Doberdobu, da so ga leta 1944 deportirali v Dachau, kamor je

prekopali in jih položili na italijansko vojaško pokopališče v Münchnu. Oton Jarc je dobil grob št. 37 v osmi vrsti šestega polja; na nagrobni kamen so dali tablico s politiljančenim imenom in priimkom Otono Jarc.

»Z Zambonijevim pismom sem šla na združenje političnih deportirancev v Ronke in vsi njegovi podatki so se ujemale s tistimi, ki sem jih našla. Moja mama Maria si je zaželela, da bi striceve posmrtno ostanke pripeljali domov. Tako se je začel postopek, ki se bo zaključil prihodnji teden, ko se bo stric po sedemdesetih letih vrnil v rojstni Doberdob,« pravi Noemi Lakovič. Vse dokumente so urejevali v stiku z odborom Onorcaduti in z italijanskim konzulatom v Münchnu, stroške prekopa in prevoza bodo morali kriti sami.

V NEMČIJI JIH JE UMRLO PETNAJST

Otona so Nemci ujeli oktobra leta 1944, ko je bil star samih šestnajst let. Premlad je bil za partizane, tako je ostal doma in pomagal družini pri preživljanju. Imel je šest bratov in sester; še živeči sta

njegovi sestri Helena in Marija, medtem ko je njegov brat Zvonko padel v partizanih 1. aprila leta 1945.

»Nemci so v Doberdob udrl v začetku oktobra leta 1944; Oton je bil takrat pri živini v hlevu. Zagrabili so ga in ga dali na tovornjake skupaj s številnimi drugimi domačini. Na tovornjaku se je znašel tudi Otonov oče, moj dedek, vendar so ga kasneje Nemci izpustili. Ostale so najprej odpeljali v Gradišče in zatem v Gorico, kjer so ostali kakih deset dni. Nato so jih dali na vlak in jih poslali v Nemčijo. Mojega strica so zadnjič videli v Dachauu sredi decembra leta 1944, potem so ga premestili v druga taborišča,« pravi Noemi Lakovič, ki je ravno pred dnevi izvedela, da je bil z njenim stricem deportiran tudi Riccardo Goruppi iz Trsta. Skupaj sta delila žalostno življenje v taborišču.

Žaro s posmrtnimi ostanke Otona Jarca bodo v Doberdob pripeljali v četrtek, 9. oktobra. V petek, 10. oktobra, ob 16. ure dalje bo žara v cerkvi sv. Martina, ob 18. uri bo maša. V soboto, 11. oktobra, ob 10. uri bo spominska seja občinskega sveta, zatem bo svečanost na dvorišču Telarjeve domačije, kjer se je Oton rodil. Zatem bodo njegove posmrtno ostanke položili v družinski grob, kjer počivata njegova mama in oče. Na grobu je tudi fotografija njegovega brata Zvonka, ki je padel v partizanih.

Med drugo svetovno vojno je v nemških koncentracijskih taboriščih umrlo petnajst prebivalcev doberdobske občine (za dvema se je izgubila vsaka sled v Rižarni). Oton Jarc je zaenkrat prvi, za katerega so sorodniki izvedeli, kje je bil pokopan. Še nekateri Doberdobci so se postavili v stik z Robertom Zambonijem, da bi našli sledi svojih pogrešanih svojcev. V četrtek bodo poleg Otonovih pripeljali v Italijo posmrtno ostanke še drugih sedmih italijanskih državljanov, ki so umrli v Nemčiji. Eden izmed njih je iz Pagnacca na Vidskem. Roberto Zamboni objavlja izsledke svojih raziskav na spletni strani www.dimenticatatidistato.it, na kateri so tudi koristne informacije za vse, ki iščejo svoje pogrešane sorodnike. (dr)

NADŠKOFIJA

Poziv k pomoči in utišanju polemik

Goriški nadškofijski svet, ki združuje vso goriško duhovščino z nadškofom na čelu, poziva vse ljudi dobre volje, naj upoštevajo poziv papeža Frančiška k nudenju pomoči beguncem, ki z najrazličnejših koncev sveta bežijo v Evropo pred vojno, lakoto, terorizmom in revščino.

»Že leta prihajajo begunci tudi v naše kraje in ta pojav je v zadnjih tednih sprožil najrazličnejše odzive,« ugotavljajo v nadškofijskem svetu in opozarjajo, da ne gre za pojav prehodnega značaja, pač pa za posledico epohalnih sprememb, katerih razvoj ni mogoče predvideti. »Točno vemo, da se lahko sedanje emergentno stanje reši le s posredovanjem mednarodne skupnosti, ki mora poiskati rešitev za težave, zaradi katerih ljudje zapuščajo svoje domove - od vojn in lakote, do bolezni, terorizma in najrazličnejših oblik nasilja. Papež je med svojim obiskom v Redipulji povsem upravičeno govoril o tretji svetovni vojni, ki se bje na raznih koncih sveta,« poudarjajo v nadškofijskem svetu in hkrati opozarjajo, da je vprašanje beguncev veliko bolj kompleksno kot v preteklosti. Zato so prepričani, da se morajo evropske države dogovoriti za zagotovitev usklajene pomoči beguncem in obenem morajo prilagoditi zakonodajo novim razmeram - začeti s dublinskimi konvencijami, na podlagi katere naj bi begunci ostali v prvi državi, v katero so prišli.

V nadškofijskem svetu so dalje prepričani, da je v pričakovanju na mednarodne ukrepe treba zagotoviti primeren sprejem beguncem, obenem si je treba prizadevati, da bo sobivanje z domačini čim bolj svobodno, pri čemer se je še zlasti treba izogibati polemikam. V preteklih letih je nadškofijska Karitas nudila zatočišče stotinam priseljencem, v zadnjih devetih mesecih pa je zagotovila pomoč številnim novim beguncem. Dne 19. septembra je goriška nadškofija nazadnje podpisala dogovor, na podlagi katerega so nastanili 80 beguncev v središču Nazareno v Ulici Brigata Pavia, ki so ga nune dale v uporabo brezplačno. »S to potezo je nadškofija priskočila na pomoč krajevnim upravam, ki so pristojne tudi za zagotavljanje pomoči beguncem - seveda upoštevajoč obstoječo zakonodajo,« je zapisano v sporočilu, ki je včeraj prišlo z nadškofije in ki se zaključuje s pozivom prebivalcem Goriške, naj prislunkejo papežu Frančišku, ki je eno leto po tragediji pri Lampedusi Evropejcem in Evropejcam dejal: »Odpri svoja srca!«

**Kulturni center
Lojze Bratuž**

**Združenje cerkvenih
pevskih zborov**

Koncertna sezona 2014-2015

KLAVIR IN ORKESTER

Orkester iz Padove in Veneta

Alexander Gadjev, klavir

Anton Nanut, dirigent

Na sporedu: S. Oster, F. Mendelssohn, L. van Beethoven

Kulturni center Lojze Bratuž
Sreda, 8. oktobra 2014, ob 20.30
Informacije in nakup vstopnic
0481 531445
e-mail: info@centerbratuz.org

GORICA - SKGZ se pripravlja na reorganizacijo

Strokovnost in širša volilna baza

Deželnega predsednika bodo volili člani posamezniki in predstavniki članic

Petkovo zasedanje krovne organizacije v KB centru

BUMBACA

Široka volilna baza, zmanjšanje števila organov in prožno ter strokovno vodstvo na podlagi resorjev. Tako lahko povzamemo predlog o prestrukturiranju Slovenske kulturne gospodarske zveze (SKGZ) tako na pokrajinski kot na deželni ravni, ki ga je v petek pokrajinski predsednik za Goriško Livio Semolič predstavil članom posameznikom in članom pokrajinskega sveta.

Petkovo srečanje je bilo predvsem delovnega značaja, saj je skupščina na koncu izglasovala določene predloge, o katerih bo sklepal deželni svet. »Z reorganizacijo SKGZ želimo poenostaviti mehanizem odločanja in vodenja naše zveze, želimo si namreč čim večjo strokovnost v izvršnem organu in čim širšo volilno bazo, ki bo neposredno izvolila svojega predsednika. Želimo biti čim bolj učinkoviti in sodobni glede na pričakovanja in potrebe, ki jih ima današnja družba,« pravi Livio Semolič. Med glavnimi spremembami naj bi bila ukinitve izključno delegatskega sistema volitev, saj želijo pri SKGZ nuditi vsakemu članu posamezniku in predstavnikom članic možnost, da neposredno izvolijo deželnega predsednika. Drugo vprašanje zadeva ukinitve nekaterih organov, ki se med seboj prepletajo. Semolič je predstavil osnutek, ki ga je pripravil pokrajinski odbor za Goriško tudi na podlagi osnutka deželnega vodstva. Ta predvideva, da bi se formalno ukinito pokrajinski svet, na pokrajinskem kongresu pa naj bi se ne-

posredno izvolilo pokrajinske člane deželnega sveta. Ti bi bili skupaj s člani posamezniki aktivni sogovorniki pokrajinskega predsednika in pokrajinskega izvršnega odbora. Deželni svet pa bi z reformo pridobil novo vlogo, saj bi postal neke vrste parlament, katerega sestavljajo člani goriške in tržaške pokrajine ter Benečije, ki bi usmerjal vodstvo oz. deželni izvršni odbor. »Parlament« bi seveda imel svojega predsednika. Le-ta bi bil tudi član deželnega izvršnega odbora, ki bi postal neke vrste »vlada«. V tem organu pa bi bili poleg deželnega predsednika in pokrajinskih predsednikov ter predsednika parlamenta tudi odborniki, ki bi krili specifična področja, od kulture do šolstva itd. »Na teh mestih si želimo imeti čim bolj strokovne profile za razna področja. Problemom ne smemo zgolj slediti, a jih moramo predvsem reševati,« je povedal Semolič in poudaril, da si SKGZ sicer ne more privoščiti prave profesionalizacije, kot si je žal ne morejo privoščiti številne druge članice. Deželni predsednik Rudi Pavšič je k Semoličevi predstavitvi dodal, da bo lahko z novo reformo prišlo do popolne teritorialne povezave, saj bodo lahko isti člani, ki so aktivni na pokrajinskem nivoju, pokrajino zastopali tudi v deželnem svetu. Izpostavljeno je bilo tudi priporočilo, da bo v svojih organih SKGZ imela vsaj 30 odstotkov predstavnic ženskega spola in vsaj 30 odstotkov članov, ki so stari do petintrideset let.

PRI DEVETAKOVH NA VRHU

Dobrodelni večer

Lokanda Devetak v sodelovanju s sodelujočimi krvodajalci prireja jutri, 6. oktobra, ob 20.15 dobrodelni večer »Težka izguba naj lajša tegobe - Večer v spomin na Nekoga, ki ga je zahrbtna bolezen odtrgala iz naše srede«. Odprli bodo razstavo slikarke Irine Ganceve iz Gabrij, letošnja gosta bosta zdravnik Domenico Calò z Vrha in Dino Zotter, deželni podpredsednik in referent za goriško pokrajino združenja amiotrofične lateralne skleroze AISLA; izkupiček večera bodo namenili temu združenju.

TRADICIJA PRI SPDG

Praznik kostanja

Slovensko planinsko društvo Gorica (SPDG) prireja za člane in prijatelje tradicionalni praznik kostanja, ki bo v nedeljo, 12. oktobra, na Štekarjevi domačiji na Valerišču. Pred družabnostjo, ki se bo začela ob 12. uri, bosta tudi letos pohod in kolesarski izlet. Zbirališče za oba izleta bo ob 9.45 pred športno palačo PalaBigot v Podgori, odhod pa bo ob 10. uri. Za pohod sta predvideni dve uri lahke hoje po gozdnih poteh čez Kalvarijo do Štekarjeve domačije; primeren je tudi za osnovnošolske otroke, ki bodo spoznavali naravo s pomočjo igre. Organizatorji priporočajo primerno obutev za hojo po gozdu in blatu, otroke mora spremljati odrasla oseba; za vrnitev na kraj starta morajo udeleženci poskrbeti sami. Proga kolesarskega izleta je dolga približno 30 kilometrov s skupno 550 metri vzpona in se vije od Gorice do Krminske gore in Valerišča; udeleženci morajo obvezno imeti gorsko kolo in čelado, mladoletnike mora spremljati odrasla oseba. Družabnost se bo nato nadaljevala od 12. ure do večernih ur na Valerišču, med pogostitvijo pa ne bo manjkalo palačink, kostanja in žlahtne kapljice. (av)

Sledila je daljša in poglobljena razprava, med katero so posegli David Peterin, Marino Marsič, Sonja Klanjšček, Nataša Paulin, Vito Primožič, Igor Pahor, Vesna Tomsic, Marisa Pelesson in Igor Komel, na koncu pa so prisotni odobrili predloge, ki jih bodo sedaj predstavili deželnemu svetu. (av)

KAMBREŠKO - Pomniki morije

Vojaški vodnjaki ponekod vzbujaajo tudi občudovanje

Fontana danes (zgoraj) in pozimi leta 1915-16 (iz arhiva Mitje Jurna)

FOTO VIP

Od Goriških Brd do Kobarida se vleče dolg gričevnat greben, ki ločuje soško dolino od doline rečice Idrije in pobočij, ki se spuščajo proti vasem v Benečiji. Takoj po Brdih temu območju pravimo Korada (tudi Pri Kobalarju), nato postane Lig, še naprej dobi ime Kambreško in končno ga poznamo kot Kolovrat. Višina tega kakih 20 kilometrov dolgega in ponekod strmega grebena dosega preko 1000 metrov. Med prvo svetovno vojno je bila celotna veriga v rokah druge italijanske armade, ki je to ozemlje pridobila brez boja že v prvih dneh vojaških spopadov. Razen pri Gorici in pri Tolminu so bile konec maja 1915 takrat zelo šibke avstro-ogrske enote prisiljene umakniti na levi breg Soče in ves desni breg prepustiti italijanski vojski. Italijani so v dveh letih in pol vse do poloma pri Kobaridu konec oktobra 1917 celotni greben opremili z raznovrstno infrastrukturo. Zgradili so ceste, napeljali vodovode, uredili topovske postojanke in uredili velika barakarska naselja. Med vojaki so se našli tudi taki, ki so v krajih svojega bivanja želeli pustiti vidnejši znak svoje prisotnosti.

V prvi svetovni vojni (razen v Galičiji) je šlo za pozicijsko vojno, kjer je vsaka od dveh vojska bila istočasno napadalec in branilec. To se je dogajalo tudi v Posočju, kjer so šli za uspeh že osvojitve prednjih nasprotnikovih strelskih jarkov, ki so stali borih 50 ali 100 metrov stran. Že v bližnjem zaledju fronte je bilo razmeroma mirno. Sem ter tja je priletela kaka grana-ta, mir je zmotil prelet osamljenega letala, sicer je življenje potekalo brez večjih pretresov, zlasti če si bil skrit za visokim grebenom, kakršen je Kolovrat. Med oficirji so se našli ljudje, ki so bili v civilnem življenju inženirji, arhitekti, pa tudi umetniki. Prav njim gre zasluga, da se v naših krajih najde marsikateri objekt, ki je še danes deležen občudovanja. To so spomeniki in obeležja na vojaških pokopališčih, pa tudi na osamljenih krajih, med katerimi so tudi taki, ki so bili v službi vojske, a jim je graditelj vdahnil tudi umetniško vrednost. Taki so primeri arhitektonsko oblikovanih vodnjakov oz. fontan, ki jih je v Posočju bilo kar nekaj. Ena takih še dobro ohranjenih fontan stoji sredi vasi Kambreško, do katere pridemo iz Goriških Brd mimo Korade, iz vasi Ročinj v Soški dolini ali pa iz Livka. Priporočamo cesto iz Ročinja, kjer bomo tik pod Kambreškim zagledali slap Savinka z vodo, ki pada z višine 30 metrov.

Po pripovedi domačinov je večje kamnito korito obstajalo že pred prvo svetovno vojno, italijanska vojska pa je v letih 1915-16 nad njim zgradila visok in z ornamentno okrašeno steno, ki je skromno korito spremenila v arhitektonsko lep objekt. Nekoč je bilo v fontano vgrajena plošča, na kateri je bilo napisano ime enote, ki je objekt zgradila. Te plošče danes ni več; na poti proti vasi Srednje pa bomo naleteli na vojaško betonsko korito, na kateri je vgrajen znak 1. pionirskega polka. Sklepati gre torej, da je tudi fontana na Kambreškem delo istih vojakov »umetnikov«. V cementni podlagi pa je vtisnjen napis, da so vodnjak 18. februarja 1919 restavriral pripadniki italijanskega 84. pehotnega polka. Svojemu namenu fontana služi še danes in jo domačini pridno uporabljajo. Kot pomnik morije pa bi objekt potreboval manjši obnovitveni poseg, da bi lahko zobu časa kljuboval še veliko let. (vip)

GORICA-NOVA GORICA

Pridelovalci od Tolmina do Ogleja

Včeraj popoldne je na Trgu Sv. Antona in v hotelu Entourage v Gorici potekala predstavitev čezmejnega projekta Goriški vrtovi, namen katerega je tesneje povezati pridelovalce in kupce kmetijskih pridelkov na Goriškem. Prisotni so bili pridelovalci od Tolmina do Ogleja, ki so vključeni v mrežo ponudnikov lokalnih pridelkov; te je bilo mogoče tudi poskusiti. Z delom pa je začela tudi spletna tržnica, preko katere bo mogoče lokalne pridelke teh pridelovalcev tudi naročiti.

Cilj projekta je tudi vzpostavitev spletne skupnosti, ki bo povezala male pridelovalce v obsegu 50 kilometrov s potrošniki na čezmejnem območju Goriške. Tu prebiva skoraj 70.000 prebivalcev, vendar potencial za uresničevanje samooskrbe na področju prehrane še ni izkoriščen. Slabo sta razviti tudi promocija in distribucija lokalnih pridelkov in izdelkov. V želji, da bi odpravili te pomanjkljivosti, so zasnovali spletno tržnico. Zagotavljala bo sveže pridelke, kratke prodajne verige in nižje prevozne stroške. Naročeno blago bodo kupci sprva prevzemali v prostorih socialne zadruge Arcobaleno v Gorici, od februarja prihodnjega leta pa naj bi s pomočjo vozila na električni pogon zaživel tudi dostava na dom. Spletna tržnica je začela s ponudbo osemnajstih pridelovalcev, pričakujejo pa, da se bo njihovo število povzpelo na 60.

Pokušnja na Trgu Sv. Antona

BUMBACA

LOKVE

Poklon šeststotih ljudi

V prijaznem zatrepu na travnatih ravnici, kjer se cesta na Lokvah pričenja dvigati proti Lazni, se je včeraj zbralo več kot šeststo ljudi. Bilo so krajanji in prišli so tudi iz Nove Gorice, Vipavske doline, Čepovana, Predmeje, Vojskega, Gorice in Vidna. Ob sončnem vremenu je več organizacij priredilo srečanje ob 70-letnici požiga vasi, smrti komandanta 30. divizije Ivana Turšiča - Iztoka in ustanovitve Pokrajinskega narodnoosvobodilnega odbora za Primorje in Trst. Udeležence so pozdravili krajevni upravitelji, predsedniki Združenj borcev, novogoriški župan, zastopnik iz zamejstva in slavnostni govornik Janez Stanovnik kot eden od udeležencev skupščine PNOO na Lazni leta 1944. Na skupščini se je 750 delegatov opredelilo za priključitev Primorske Jugoslaviji. Podrobnosti bomo poročali v torek. (ar)

GORICA - Svatje domala z vsega sveta

Ko se modra kri poroči

Na plemiške glave sodijo pisani klobuki

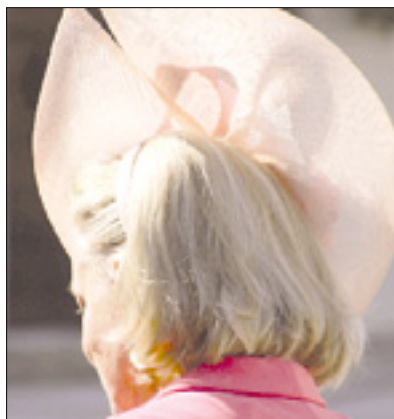

riški stolnici. Antoniette in Alexander imata štiri otroke, najmlajša med njimi je Alexandra (včerajšnja nevesta), ki je zaključila študij arhitekture v Stuttgartu. Njen izvoljenec Joseph Pacher-Theinburg je po poklicu finančni svetovalec; njegova starša Anton, po poklicu živinozdravnik, in Marie Agnes živita v Salzburgu in imata sedem otrok.

Mladoporočnica sta se spoznala na Oktoberfestu v Münchnu. Joseph je svojo izvoljenko zaprosil za roko v baziliki sv. Petra v Rimu, nakar se je odpravil vprašat za dovoljenje še njenega očeta v Južno Afriko, kjer ima družina Mettenheimer veliko vinogradništvo posestvo. Po poročnem obredu (pred cerkev se je nevesta pripeljala z očetom v čisto novem Jaguarju z bavarsko registrsko tablico) so v palači Lantieri pili izključno južnoafriška vina, medtem ko so si briško kapljico privoščili v petek, ko sta mladoporočenca priredila sprejem za svate v Formentinijevem gradu v Števerjanu. Zvečer pa so se prijatelji novicev zbrali v pivovarni Bierkeller ob palači Lantieri, kjer so se pritoževali, da je pivo drago.

Ženin in nevesta (zgoraj) ter svatje v prefinjenih oblačilih

BUMBACA

več fotografij na www.primorski.si

GORICA - UTE

Nov statut in 102 tečaja

Včlanjevanje se začne jutri

Univerza za tretje starostno obdobje (UTE) iz Gorice bo ponujala 102 tečajev, do centov bo 90 in računajo, da bodo presegli lanski prag 800 vpisanih. »Uvajamo novost,« je na predstavitvi povedal predsednik Mario Ascari: »V septembru smo odobrili nov statut, prejšnji iz leta 1986 je bil dotrajan. Po novem smo "združene družbene promocije", kar predpostavlja, da ne vpisujemo več, temveč včlanjujemo. Kdor se bo vpisal na naše tečaje, bo postal član UTE, lahko bo glasoval na naših skupščinah in kandidiral za vodilna mesta.«

Včlanjevanje se bo začelo jutri na sežu v večnamenskem središču v Ulici Baiaumonti; potekalo bo do 17. oktobra ob ponedeljkih med 9.30 in 11.30 ter 16. in 18. uro, ob sredah med 16. in 18. uro, ob torkih, četrtek in petkih pa med 9.30 in 11.30. Po novem statutu se lahko včlanjujejo polnoletne osebe (prej je veljalo, da morajo dopolniti 30. leto starosti) s katero koli izobrazbo. »Naši tečaji so za vse okuse in na srednje-visoki kakovostni ravni, veliko je novosti,« pravi Maria Marsich Mancini, podpredsednica in odgovorna za program. Letna članarina znaša 65 evrov in omogoča obiskovanje vseh tečajev razen informatike, jezikov in umetnostnih laboratorijev, za katere je treba doplačati 15 evrov; kdor bo torej želel spremljati celotno ponudbo UTE, bo plačal 80 evrov.

Svečani začetek 29. študijskega leta bo 16. oktobra ob 16.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž, kjer bo Georg Meyr predaval na temo dvajsetega stoletja in ZDA. Lekcije se bodo začele 20. oktobra in zaključile 8. maja 2015. Podrobnejši vpogled v dejavnosti UTE je vsem dosegljiv na spletni strani www.universitaterzaetagegorizia.191.it.

www.bccdos.it

Fiksna obrestna mera **1,50%**
prvih 12 mesecev

STANOVANJSKA POSOJILA

2° leto: fiksna obrestna mera 2,00%

3° leto: spremenljiva obrestna mera euribor 6 mesecev + 300 b.p. s spodnjim pragom u višini 3,00%

OGLASNO SPOROČILO V PROMOCIJSKE NAMENE. PONUDBA JE REZERVIRANA ZA MLADE PARE DO 40 LET. TEKOČI TAEG 3,195% MESECA SEPTEMBRA 2014 JE IZRAČUNAN NA HIPOTEKARNEM POSOJILU V VIŠINI 100.000 € Z ROČNOSTJO 20 LET. FIKSNA OBRESTNA MERA PRVIH 12 MESECEV 1,50%, V NASLEDNJIH 12 MESECIH FIKSNA OBRESTNA MERA 2,00%, OD TRETJEGA LETA PA VELJA SPREMENLJIVA OBRESTNA MERA VEZANA NA EURIBOR 6 MESECEV + 300 BP S SPODNJI PRAGOM 3,00%. PONUDBA VELJA DO 31.12.2014. POGODBENI IN EKONOMSKI POGOJI SO NA VOLJO NA INFORMATIVNEM LISTU, KI JE NA RAZPOLAGO PRI NAŠIH PODRUŽNICAH ALI NA SPLETNI STRANI BANKE WWW.BCCDOS.IT.

SOVODNJE - Na sejmu buče velikanke

Najtežja presegla 45 kilogramov teže

Buče velikanke so bile protagoniste v Sovodnjah

FOTOVAS

Na tržnem sejmu, ki ga v Sovodnjah vsako prvo soboto v mesecu, prirejajo na zelenici ob gostilni Pri Francetu so tokrat - potem ko so v minuli izvedbi nagradili pridelovalce rekordnega krompirja - prišle na svoj račun orjaške buče. Ob že ustaljeni ponudbi krajevnih pridelkov, malih živali, perutnine in drugih domačih dobrot je včeraj dopoldne potekal izbor buč velikanek. Svoje sadove je razstavljalo deset pridelovalcev tako iz sovdenske občine kot tudi iz Šempasa, San Piera in Trevisa. »Skupina krajevnih ocenjevalcev je zbrane buče vrednotila po dveh kriterijih: glede na velikost oz. težo in glede na obliko,« pravi Nives Pellizon, ki je skupaj z ostalimi domačini in župano Alenko Florenin, pobudnica sejma. Tehnica je narekovala sledečo uvrstitev: največjo in najtežjo bučo je pridelal Mario Mauri (45,300 kg) iz Sovodnj, na drugo mesto se je uvrstil Maurizio Marega (41,300 kg), na tretje pa Claudio Degano (35,900 kg). Nagrado za najbizarnjšo obliko je prejela Alida Mancini iz Fare, ki

je pridelala bučo v obliki triperesne deteljice; za njo sta se uvrstila Alex Bandiera in Eleonora Marega. Zmagovalci so že napovedali, da buč velikanek ne nameravajo okrasiti po nam tujih tradicijah. Raje jih bodo razrezali. Pulpo pa bodo uporabili za pripravo bučne juhe, golaža ali bučnega zavitka. Dobrote bodo marsikomu tekline, posladkale nam bodo dolge jesenske večere. (vas)

V Štandrežu vadba za perfektno telo

V domu Andreja Budala v Štandrežu imajo letos novo vadbo za dobro počutje in krepitev mišic. Z angleškim imenom ji pravijo »Perfect Body Workout« in predstavlja idealno kombinacijo kardio-aerobne vadbe, vaj za moč in pilatesa. Med vadbo izvajajo razne vaje za moč - počepi, skoki, izpadni koraki, kolebnica, ki jih kombinirajo z intervali aktivnega počitka. Vadbo bo vodila Urška Klede Trampuš, in sicer ob ponedeljkih med 18. in 19. uro ter ob četrtek med 19. in 20. uro. Za informacije in prijave je na voljo telefonska številka 347-8800556 (Sara). V domu Andrej Budal so poleg omenjenega na voljo še spinning, zumba, pilates in trebušni plesi.

Razstava gob

Že sedemnajsto leto v hotelu Sabotin v Solkanu v sodelovanju z Gobarskim društvom Nova Gorica prirejajo razstavo gob. Na vrtu restavracije, pod arkadami zelene glicinije jo bodo odprli jutri ob 16. uri. Uro kasneje bo v prostorih hotela Sabotin predavanje na temo »vina in gobe«, ki jo bo predstavljal Ivan Peršolja, predsednik Društva Sommelier Slovenije. Gostom hotela in restavracije ter obiskovalcem, med njimi vsako leto tudi številnim solarjem in otrokom iz vrtcev, bo razstava gob iz bližnje okolice na ogled do srede. Kot vsako leto, bo v omenjenem hotelu ves teden moč okušati različne jedi z gobami. Organizatorji vse, ki bodo danes nabirali gobe, vabijo, da se popoldan na vrtu hotela Sabotin pridružijo nastajanju razstave ali pa da se s pomočjo strokovnjakov prepričajo, ali so nabrane gobe užitne. (km)

Jazz v Kulturnem domu

Goriški in novogoriški Kulturni dom bosta gostila dva koncerta v okviru mednarodnega festivala Jazz & Wine, ki ga prireja združenje Controtempo v Krminu. V Kulturnem domu v Gorici bo v četrtek, 23. oktobra, ob 20.45 koncert slovenskega pevca in pianista Uroša Periča, ki je znan po svojih interpretacijah skladb iz zlate dobe bluesa, soula in jazza. V Kulturnem domu v Novi Gorici pa bo v soboto, 25. oktobra, ob 11. uri nastopil avstrijski jazz saksofonist Karlheinz Carlitos Miklin ob spremljavi kvinteta Argentina. Predprodaja vstopnic je v teku.

Papirnata nedelja

Goriška državna knjižnica v Ulici Marmeli bo danes med 10. in 20. uro odprta v okviru pobude »Domenica di carta«. Ob 10.30 bodo prebirali pesmi Anne Marie Fabbri, ob 11.30 pa odlomke iz knjige »Gorizia nella Grande Guerra«, ki jo je napisal Roberto Covaz. Ob 16. uri bosta Alberto Caruso na računalniku in Sebastiano Frattini na violini uprizorila glasbeno delo »Historie del soldat«. Ob 18. uri bo Silvio Celli predstavil nekaj dokumentov iz fotografij iz zapuščine Uga Casiraghija, ki jih hranijo v pokrajinski mediateki. Srečanje bo vodila Margherita Reguitti.

Arhiv odpira vrata

Državni arhiv v Gorici bo danes odprt med 9. in 13. uro v okviru pobude »Domenica di carta«. Prebirali bodo stare dokumente in obiskovalcem pojasnili, kako potekata raziskovalno delo in arhiviranje. Zaželeno je prijava (tel. 0481-532105), vstop je prost.

»Latnik« odložen

Bralce obveščamo, da rubriko Alda Rupla »Od domačega latnika do ...« bodo na naših straneh ponovno našli prihodnjo nedeljo.

GORICA - Ludoteka spet odpira vrata

Glasba in pravljice brez »zamejščine«

Svoja vrata ponovno odpira ludoteka Pikanogavička, ki deluje od leta 1999 v goriškem Dijaškem domu. Tudi letos so za male obiskovalce ludoteke, ki obiskujejo 2. in 3. letnik vrtca, pripravili pester program, ki je osredotočen na glasbenih delavnicah, vključuje pa tudi animacijo, pravljične urice, ustvarjalne dejavnosti. Za razvoj ritmičnega in melodičnega poslušanja je namreč predšolsko obdobje najpomembnejše in najprimernejše. Otroci bodo spoznavali nove pesmice, igrali na male ritmične instrumente, prepoznavali družine glasbil, seveda peli in se učili stopiti pred publiko, torej nastopati. Pridobili bodo delovne navade, ki so za kasnejše

ukvarjanje z glasbo in tudi sicer zelo pomembne. Talent je namreč le en delček v mozaiku sposobnosti, drugi in tretji, nič manj pomembna delčka, pa sta vložen trud in vztrajnost.

Program ludoteke bo tudi letos vodila Damjana Golavšek, avtorica glasbenih in gledaliških predstav za otroke, ki že nekaj let sodeluje z Dijaškim domom. Med drugim je priredila glasbo uspešnega muzikala Briljantina, s katerim so se junija letos predstavili učenci Dijaškega doma, in je za to priložnost pripravila vse nastopajoče pevce. Sodelovanje z Damjano Golavšek je dragoceno tudi iz jezikovnega vidika, saj bodo otroci, ki so

podvrženi velikemu vplivu »zamejščine«, imeli priložnost doživljati slovenščino iz osrednje Slovenije. Otroci bodo v ludoteki spoznavali nove pesmice, skupaj animirali pravljice in igrice, pri vsem tem pa se še naučili veliko novih slovenskih besed in besednih zvez.

Program ludoteke bo potekal vsa

ko sredo od 15.30 do 17. ure, začel se bo izvajati 15. oktobra in se bo zaključil predvidoma 20. maja. Število mest je omejeno, zato naj zainteresirani starši pohitijo. Dodatne informacije nudijo v domu v popoldanskih urah, tudi na telefonski številki 0481-533495, vpis je možen do 8. oktobra oz. do zasedbe mest.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TAVASANI, Korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ALL'ANGELO, Ul. Roma 18, tel. 0481-777019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. NICOLO', Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.15 - 17.15 - 19.45
»Boxtrolls - Le scatole magiche«; 21.45
»Pasolini«.
Dvorana 2: 15.45 - 17.45 - 20.15 - 22.10
»Lucy«.
Dvorana 3: 15.30 - 17.30 - 20.00 - 22.10
»La trattativa«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 17.00 »Boxtrolls - Le scatole magiche«; 20.00 - 22.00
»Annabelle«.
Dvorana 2: 16.00 - 18.00 - 20.30 - 22.15
»Lucy«.
Dvorana 3: 15.20 - 17.20 - 20.00 - 22.00
»Sin City - Una donna per cui uccidere«.
Dvorana 4: 16.15 - 20.10 - 22.10 »Fratelli unici«; 18.00 »Boxtrolls - Le scatole magiche«.
Dvorana 5: 16.00 »L'incredibile storia di Winter il delfino«; 18.00 - 19.50 - 21.45
»Perez«.

JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.15 - 19.45 »Boxtrolls - Le scatole magiche«; 21.45 »Pasolini«.
Dvorana 2: 17.45 - 20.15 - 22.10 »Lucy«.
Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.10 »La trattativa«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 »Boxtrolls - Le scatole magiche«; 20.00 - 22.00 »Annabelle«.
Dvorana 2: 18.00 - 20.30 - 22.15 »Lucy«.
Dvorana 3: 17.20 - 20.00 - 22.00 »Sin City - Una donna per cui uccidere«.
Dvorana 4: 17.30 - 20.10 - 22.10 »Fratelli unici«.
Dvorana 5: 18.00 - 19.50 - 21.45 »Perez«.

Prispevki

V spomin na dragega Tonita Volčiča darujejo Ivo, Lilijana, Aleš in Ivana 100 evrov za KD Oton Župančič iz Štandreža.

V spomin na bratranca Tonita Volčiča darujejo sorodniki iz Brestovice 50 evrov za KD Oton Župančič iz Štandreža.

V spomin na brata Tončeta darujeta Claudio in Jožica 50 evrov za KD Oton Župančič iz Štandreža.

V spomin na moža in očeta Tonita darujeta Jerica in Marko z družino 50 evrov za KD Oton Župančič iz Štandreža.

Poslovni oglasi

PRODAM GORSKI KROMPIR na Lokvah. Lahko pripeljem tudi na dom; 0,50 eur/kg.
00386-40-850533

ZANESLJIVA GOSPA IŠČEM DELO: čiščenje ali skrb za starejše.
Tel.00386-40-628540

Mali oglasi

PRODAM suha drva za kurjavo; tel. 335-293409.

SCOOTER APRILIA 200, letnik junij 2013, 3600 prevoženih km, prodam za 2000 evrov; tel. 335-5387249.

V MESTNEM JEDRU GORICE iščem majhno stanovanje oziroma sobo v dobrem stanju in najem za najmanj enoletno bivanje; tel. 333-6925572.

Čestitke

Popolnosti ne dosežeš, ko nimaš česa dodajati, temveč, ko nimaš česa odvzeti. NIKOL KERPAN čestitamo ob uspešno opravljeni diplomi iz grafičnega oblikovanja na Akademiji likovne umetnosti in oblikovanja v Ljubljani. Sorodniki.

Prireditve

KULTURNO DRUŠTVO SOVODNJE vabi danes, 5. oktobra, ob 19. uri na lutkovno predstavo z naslovom »Ljubica in Arpit«. Ob priložnosti se bo predstavil tudi otroški pevski zbor KD Sovodnje.

V NOVOGORIŠKI KNJIŽNICI FRANCESCA BEVKA na Trgu Edvarda Kardelja 4 v Novi Gorici bo v sodelovanju z Goriško Mohorjevo družbo v četrtek, 9. oktobra, ob 18. uri predstavitev knjige avtorja Vlada Klemšeta »Odlši so brez slave in brez slovesa«.

OZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVODAJALCEV IZ DOBERDOBA vabi v soboto, 11. oktobra, ob 19.45 na tradiciionalno dobrodelno baklado za vzdrževanje hospica »Via di Natale«, ki se nahaja ob onkološkem centru v Avianu. Povorko bo spremljala godba na pihala Kras iz Doberoba. Ob zaključku baklade bo v župnijski dvorani popestril večer mešani pevski zbor Hrast. Sledila bo družabnost.

Šolske vesti

ŠOLA MATEMATIKE - družinski center Hiša pravljič prireja šolo matematike za osnovnošolce in nižješolce. Učenci in dijaki utrjujejo šolsko snov in se naučijo pravilnega reševanja nalog; informacije na hisaprvljic@gmail.com ali 334-1243766 (Martina).

Obvestila

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO obvešča, da bo v kratkem na razpolago barvni stenski koledar za leto 2015 s planinskimi motivi in vabi k prednaročilu. Koledar bodo naročniki predvidoma dvignili že 12. oktobra, na družabnosti ob kosanju. Prednaročila: vsak četrtek med 19. in 20. uro na društvenem sedežu, Verdijev Korzo 51/int., tel. 0481-532358 ter neposredno pri odbornikih društva.

OTROŠKI ZBOR KD SOVODNJE vabi otroke iz vrtca in osnovne šole, da se mu pridružijo na vajah ob sobotah med 10.45 in 11.30 za otroke od 4. do 6. leta starosti, pod vodstvom Valentine Nanut, in med 11.30 in 12.30 za otroke od 7. do 10. leta starosti, pod vodstvom Jane Drasich.

SKRD JADRO IZ RONK s pokroviteljstvom ronške občine prireja v sklopu projekta »Manjšinska deželna interkultura in poznavanje slovenskega jezika« tečaj slovenščine za odrasle (50 ur) ob torkih po dve uri, začetek 14. oktobra. Organizacijsko srečanje bo na sedežu društva v Romjanu v torek, 7. oktobra, ob 20. uri uri; informacije nudijo tudi v ronški knjižnici (tel. 0481-482015 in 0481-776123) in v centru Informagiovani na Drevoredu S. Marco 70 v Trziču (0481-494656 in 0481-798011).

KŠD KRAS DOL-POLJANE prireja telovadbo za odrasle. Prva poskusna lekcija bo v torek, 7. oktobra, ob 19.30 v prostorih društva na Palkišču, vodila bo Ljudmila Onišenko; informacije po tel. 349-6753172 (Sara).

SOVODENJSKI DAVČNI URAD nudi pomoč pri izračunu davka TASI v torek, 7. oktobra, med 8.30 in 10.30, v četrtek, 9. oktobra, med 8.30 in 11. uro ter v torek, 14. oktobra, med 8.30 in 10.30. S seboj je treba imeti katastrski izpis. Prvi rok plačila je treba poravnati do 16. oktobra, saldo pa do 16. decembra. Višino davka Tasi se lahko izračuna s pomočjo računalniškega programa »Calcolo Iuc«, ki je na spletni strani www.riscotel.it/calcoloiuc2014 (dosegljiva tudi preko spletne strani občine Sovodnje); informacije nudijo tudi v centrih CAAF.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za goriško vabi člane, da se udeležijo v nedeljo, 12. oktobra, tradicionalne pevske revije »Starosta mali princ v Kopru«. Odhod z avtobusom iz Gorice ob 12. uri s trga Medaglie d'oro - na Goriščku, nato s postanki pri vagi v Pevmi, v Podgori, Štandrežu na Pilošču, v Sovodnjah pri lekarni in cerkvi ter nato v Doberdobu. Pred koncertom, ki bo ob 17. uri, si bodo udeleženci ogledali zanimivosti Kopra. Na avtobusu je še nekaj prostih mest. Obvezna prijava samo do srede, 8. oktobra, po tel. 0481-532092 (Emil D.).

LETNIKI 1974 bodo skupaj praznovali v soboto, 25. oktobra, ob 20. uri v gostilni Turri v Štandrežu. Tisti, ki se bodo udeležili praznovanja, naj se vpišejo in pustijo predjem 15 evrov v gostilni pri Turriju do srede 22. oktobra; informacije po tel. 348-5856972 (Katja) ali 338-7501181 (Tamara).

Izleti

19. KRAŠKI KROŽNI POHOD Sela na Krasu - Jamlje - Sela na Krasu bo v nedeljo, 19. oktobra, v priredbi AŠKD Kremenjak in TD Dren. Od 9. ure vpisovanje v Selah, ob 10. uri štart, ob 11. uri malica pri AŠKD Kremenjak v Jamljah, ob 13. uri kosilo v Selah, ob 14.30 družabne igre, sledi ples. Obvezen veljaven osebni dokument. Pohod odpade ob slabem vremenu.

SPDG organizira v četrtek, 9. oktobra, v sodelovanju z goriško sekcijo CAI-a nočni kolesarski izlet MTB po goriškem Krasu. Zbirališče v Doberdobu 9. oktobra ob 18.45 na parkirišču županstva; informacije po tel. 328-8292397 (Robert). Obvezni sta čelada in dobra svetilka (tudi čelna), zaželeno je prijava udeležencev.

Pogrebi

JUTRI V DOBERDOBU: 13.00, Anna Laurenčič vd. Marušič (iz trziške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

JUTRI V RONKAH: 10.50, Irma Zio s pokopališča v cerkev Marije Matere Cerkev in na pokopališču.

† Mirno je zaspala naša draga mama

Anna Laurenčič vd. Marušič

Žalostno vest sporočajo

otroci z družinami

Pogreb bo v cerkvi sv. Martina v Doberdobu v ponedeljek, 6. oktobra, ob 13. uri z odhodom iz kapele bolnišnice v Trziču.

Doberdob, 5. oktobra 2014
Pogrebno podjetje Sartori Odilo

Ravnateljica, učno in neučno osebje večstopenjske šole Doberdob

izrekamo iskreno sožalje Loredani in Luciji Marušič ter ostalim sorodnikom ob izgubi drage mame.

Ob prerani izgubi drage mame Ane, iskreno sožalje Luciji in ostalim sorodnikom

Cerkveni pevski zbor iz Doberdoba

FORMULA 1 - Pred današnja dirko v Suzuki

Vettel šok!

Po koncu sezone bo zapustil Red Bull in se pridružil Ferrariju

SUZUKA - Svetovni prvak Nemec Sebastian Vettel je na prizorišču današnje dirke SP v formuli 1 za veliko nagrado Japonske v Suzuki (start bo ob 8.00) po tretjem prostem treningu šokiral dirkaški svet in napovedal slovo moštvu Red Bull. Vettel, ki je vse svoje štiri svetovne naslove osvojil z Red Bullom, bo po koncu sezone zapustil ekipo in se bržčas preselil k Ferrariju. »Odločil sem se, da bom po koncu sezone zapustil Red Bull,« je dejal 27-letni zvezdnik, ki je bil pri Red Bullu šest sezon, v izjavi za svojo spletno stran in dodal: »Seveda gre za velik korak in težko se je bilo spopasti s takšno idejo, a sprejel sem odločitev, da naredim naslednji korak v karieri. Moje načrte za prihodnost bom predstavil kmalu.« Šef Red Bulla Christian Horner je dejal, da je Vettel vodstvu ekipe svoj odhod naznanil šele v petek zvečer, med pripravami na VN Japonske. »Očitno mu je Ferrari ponudil izjemno atrakti-

vno pogodbo,« je namignil Horner. Vettlova izjava je še toliko bolj presenetila njegovo dosedanje ekipo, ker je Nemec še pred dvema dnevoma zavračal vse namige o menjavi moštva. Ekipo Ferrarija naj bi zapustil dvakratni svetovni prvak Španec Fernando Alonso, kar je v italijanskem moštvu sprostilo mesto.

Vettel je prvič z Red Bullom naslov svetovnega prvaka osvojil leta 2010 in pri 23 letih postal najmlajši svetovni prvak v F1. Potem je osvojil še tri naslove, s skupno štirimi zaporednimi pa se je pridružil dirkaškim legendam Michaelu Schumacherju, Juanu Manuelu Fangiu in Alai- nu Prostlu kot šele četrti dirkač s toliko naslovi.

Sebastian Vettel bo konec sezone zapustil ekipo Red Bull

ANSA

A to sezono so Vettlovi uspehi povsem zbledeli. ta čas je v skupni razvrstitvi SP na petem mestu; ne le v senc dirkačev Mercedes Nica Rosberga in Lewisa Hamiltona, temveč tudi moštvenega kolega, mladega Avstralca Daniela Ricciarda, ki je z Red Bullom to sezono dobil tri dirke. Pri Red Bullu bo Vettla zamenjal 20-letni ruski novinec Danil Kvjat.

NOGOMET - V pričakovanju (edinega resnega) dvoboja v italijanski ligi A

Kar je še ostalo dobrega

TURIN/RIM - Dvoboji med nekdanjimi velikani italijanske Serie A (predvsem Milan in Inter) so le blag spomin, nostalgija. Tekma med Milanom in Juventusom v tretjem krogu je sicer poskrbela za dvigovanje temperature. Toda bilo je bolj stvar folklore, saj se Milan (podobno kot Inter) tudi letos ne bo boril za osvojitev »scudetta«. Tudi v novi sezoni, še v večji meri kot v prejšnji, bo največ pomenil dvoboj med moštvoma iz aktualne in nekdanje italijanske prestolnice, med Rimom in Turinom oziroma med Romo in Juventusom. Današnji derbi kroga na Juventus Stadiumu (začetek ob 18.00) je dejansko skoraj vse, kar lahko ponuja nekoč »najmočnejše prvenstvo na svetu,« kot so radi ligo A poimenovali na Apeninskem polotoku.

Juventus, kljub neprepričljivi predstavi v sredinem krogu lige prvakov v Madridu (izgubili so 1:0), ostaja najresnejši kandidat za osvojitev četrtega zaporednega naslova. Roma, ki igra bolj »evropski« nogomet od Allegrijev varovancev, bi lahko bila letos še hujši konkurent kot v preteklosti. Obe ekipi sta doslej zmagali petkrat zapored. Njun mrtvi tek torej ne bi mogel predstavljati lepšega izhodišča za pričakovani obračun. Črno-beli računajo na trdno obrambo, solidno zvezno vrsto in neustavljivega Carlosa Teveza v konic napada. Na drugi strani ima Roma prav toliko adutov (kapetan Totti in primis), da ima vso pravico razmišljati o podvigu.

Nekaj statistik: Juventus je v dosedanjih petih krogih zadel 10 golov in ni prejel niti enega. Roma je nasprotnikove mreže zatresla devetkrat. Iz svoje mreže pa je vratar Rome pobral eno žogo. Pri Juventusu so doslej

vse tekme (vseh 630 minut) odigrali Buffon, Bonucci in Marchisio.

Udinese bo danes ob 15.00 v Vidmu gostil Ceseno, pri kateri je v zadnjih krogih (še posebno proti Juventus) odlično igral slo-

venski nogometaš Luka Kranjc. Trener furlanske ekipe, ki zaseda z 12 točkami tretje mesto na lestvici, opozarja: »Bodimo skromni, ampak ponosi. Odigrali smo šele pet tekem. Črto bomo potegnili na koncu.« (jng)

V evropski ligi prvakov igra Roma (na sliki) bolj prepričljivo kot Juventus. Na zadnjem prvenstvenem dvoboju na Juventus Stadiumu (januarja letos) je »stara dama« slavila zmago z 1:0. Gol je zadel Vidal. Kako pa bo danes?

MILAN PREMAGAL »SLOVENSKI« CHIEVO

Milan - Chievo 2:0 (0:0)

Strelca: Muntari v 55. in Honda v 78. min.

Milan: Abbiati, De Sciglio, Rami, Alex, Abate, De Jong, Menez, Bonaventura, Honda (Essien), Muntari (Poli), Torres (El Shaarawy).

Chievo: Bardi, Dainelli, Frey, Zukanović, Biraghi, Radovanović, Cofie (Lazarevič), Birs (Bellomo), Hetemaj, Lopez (Meggiolini), Paloschi.

Verona - Cagliari 1:0 (0:0) Strelec: Tachtsidis v 90.

Verona: Rafael, Lopez, Marquez, Marques, Agostini, Ionita, Tachtsidis, Campanharo (Hallefredsson); Nico Moras (Janković), Toni, Gomez (Nené).

Cagliari: Cragno; Balzano, Ceppitelli, Rossetti, Avelar; Dessena (Joao Pedro), Crisetig, Ekdal; Ibarbo, Sau (Longo), Cossu (Fariás).

DANES: 12.30 Empoli - Palermo, 15.00 Lazio - Sassuolo, Parma - Genoa, Sampdoria - Atalanta, Udinese - Cesena, 18.00 Juventus - Roma, 20.45 Fiorentina - Inter, Napoli - Torino.

B-LIGA, 7. krog: Bari - Modena 1:1, Brescia - Varese 1:1, Carpi - Pro Vercelli 1:0, Cittadella - Lanciano 2:3, Frosinone - Catania 1:0, Livorno - Crotone 1:0, Pescara - Entella 4:0, Spezia - Perugia 2:0, Trapani - Latina 1:0, Vicenza - Bologna 0:0, Ternana - Avellino jutri ob 20.30.

Valter Birsa včeraj proti svojemu nekdanjemu moštvu ni blestel

ANSA

NOGOMET - SNL Spektakel v Mariboru, derbi Kopru

MARIBOR - Nogometaši Maribora in ljubljanske Olimpije so se v 12. krogu Prve lige Telekom Slovenije razšli z neodločenim izidom 3:3 (2:3). Navijači v Ljudskem vrtu so se zabavali, saj so videli razburljivo igro in številne zadetke. Olimpija je že vodila z 2:0 (Vukčević in Šporar), nato pa so varovanci trenerja Aneta Šimunde izenačili (Mendy in Šuler). Ljubljancani so že pred iztekom prvega polčasa znova povedli s Kapunom. Tik pred iztekom srečanja, v 90. minuti, pa je uspelo izenačiti Tavaresu. Mariborčani, ki bodo v prihodnjem krogu (15. oktobra) gostovali v Novi Gorici, so zamudili edinstveno priložnost, da bi se na lestvici približali vodilnim Domžalam, ki so izgubile proti Zavrču (1:3). Primorski derbi v Kopru se je končal z zmago gostiteljev proti Gorici z 1:0.

Ostali izid: Velenje - Radomlje 2:0. **Vrstni red:** Domžale 28, Maribor 23, Zavrč 23, Olimpija 22, Celje 19, Koper 19, Rudar 13, Gorica 9, Krka 7, Radomlje 5.

REKORD V ŠPANJI - Vrtar Barcelone Claudio Bravo je postavil nov rekord španskega prvenstva po številu minut brez prejetega zadetka na začetku sezone. V sedmem krogu je Barcelona v gosteh premagala Rayo Vallecano z 2:0, kar pomeni, da Bravo že 630 minut ni prejel zadetka. S tem je izboljšal dosežek Pedra Marie Artola iz leta 1977. Na vidiku je še en rekord. Lionel Messi je včeraj dosegel en zadetek in se tako na zgolj dva približal absolutnemu rekorderju po številu zadetkov v prvi španski ligi, Telmu Zarri. Slednji je med letoma 1940 in 1955 v dresu Athletica iz Bilbao dosegel 251 zadetkov. Eden od dveh slovenskih nogometašev v La Ligi, Jan Oblak, je presedel še eno tekmo na klopi Atletica. Njegovi soigralci se v Valencii niso izkazali; že po 14 minutah igre so zaostajali z 0:3, na koncu pa izgubili 1:3.

KOLESTARSTVO Francoski Tour se ne seli v Azijo

PARIZ - Podjetje Amaury Sport Organisation ASO, pod okrilje katerega sodi kolesarska dirka po Franciji, je zavrnilo napovedi, da bi najprestižnejša kolesarska dirka na svetu gostovala na Tajskem. Vest o selitvi Toura v Azijo se je izkazala za neresnično. Francoski organizatorji namreč trdijo, da so jih tajski partnerji povsem napačno razumeli. Tudi v prihodnje dirka ostaja na evropskih tleh, njene selitve na druge celine ne načrtujejo.

DANES LOMBARDIJA - Za zaključek kolesarske sezone (prihodnji teden bo sicer še dirka po Peking) bo danes na sporedu dirka Po Lombardiji (256 km).

KOŠARKA

Tržaški Calligaris in Querciamiente KO

V 1. krogu italijanske košarkarske ženske lige A1 je tržaška ekipa SGT Calligaris v gosteh z 70:53 izgubila proti ekipi Umbertide. Za tržaško ekipo je največ točk dosegla Madžarka Vida (22). V ženski ligi A2 je miljski Querciamiente v Žavljah izgubil proti Cagliariju z 58:68.

FINALE ZDA-ŠPANIJA - V finalu košarkarskega SP za ženske v Turčiji se bosta danes pomerili reprezentanci Španije in ZDA. Španke, sicer aktualne evropske prvakinja, so v polfinalu ugnale domačinke s 66:56 in se prvič v zgodovini uvrstile v finale SP.

LIGA ABA - V prvem krogu košarkarske lige ABA je Olimpija v Zagrebu premagala Cibono z 80:85. Novomeška Krka je na domačem parketu premagala Cedevito z 80:72. Ostali izidi: Crvena zvezda - Levski Sofija 85:55, Olaj - Partizan 55:60, Vizura - Skopje 103:95, Zadar - Igokea 68:61, Budućnost - Metalac 65:61.

SUPERPOKAL - Polfinala: EA7 - Brindisi 71:59, Sassari - Roma 89:73. Danes (2015 Rai Sport 2): finale EA7 - Roma.

ODBOJKA

Kalc premagal Jerončiča

KOPER - Odbojkarice Luke Kopra so še tretjič zmagale in držijo vrh prvenstvene razpredelnice. Varovanke trenerja Marka Kalca so sinoči s 3:0 (13, 28, 18) premagale Braslovče, ki jih trenira Zoran Jerončič. Ostali izidi: Go Volley - Kema Puconci 3:2, Vital - Alainsa 3:2, Formis - Slovenj Gradec 0:3.

1. DOL, moški: Maribor - Fužinar 0:3, ACH Volley - Triglav 3:1, Pomgrad - Topolšica 3:1, Go Volley - Calcit 1:3, Krka - Salonit Anhovo 1:3.

ROKOMET - Liga A (skupina A): Brixen - Cassano Magnago 26:21, Meran - Bozen 19:36, Cologne - Pressano 24:22, Mezzocorona - Epnan 27:28, Pallamano TS je bil prost. **1. NLB Leasing liga:** Krka - Slovenj Gradec 36:30, Trebnje - Ormož 29:23, Izola - Velenje 25:26, Sevnica - Ribnica 24:29, Celje - Krško 43:23, Loka - Slovan 34:30. **1. SRL, ženske:** Koper - Krim 19:31, Ajdovščina - Celje 24:21 Zagorje - Piran 26:30.

ŠMARN GORA - Eritrejec Mamu in Andrea Mayr sta zmagovala 35. teka na Šmarno goro. V moški konkurenci je bil najboljši Slovenec Mitja Kosovelj na 5. mestu, v ženski konkurenci pa je Mateja Kosovelj zaostala le za zmagovalko.

ZLATA BALINARJA - V Kopru se je končalo evropsko prvenstvo v balinanju. Slovenska junaka sta postala Aleš Borčnik v hitrostnem zbijanju in Jure Kozjek v igri posameznikov, ki sta se ovenčala z naslovoma evropskih prvakov.

BARCOLANA - Do včeraj se je na jadralni tržaški Jesenski pokal, ki bo v nedeljo, 12. oktobra, vpisalo 760 jadrnic. Včerajšnja Barcolano Fun je osvojil tržaški jadralni deskar Mauro Bruni.

NABREŽINA - Danes ob 9.30 bo v Nabrežini start tekaškega Kraškega polmaratona.

Predzadnji dan svetovnega prvenstva v ženski odbojki v Trstu smo gledali dve povsem različni tekmi. Prva med Nemčijo in Belgijo (2.600 gledalcev) je bila pravo razočaranje. Kljub temu, da nastope Nemk na tem SP ves čas označujejo velika nihanja, tako je bilo tudi sinoči, so brez najmanjše težave odpravile svoje nasprotnice, ki so pokazale zelo malo. Trener Belgijk Vande Broek je zamenjal dosti igralck, tudi podajalko, a se ni nič spremenilo. Zelo slab je bil sprejem, Nemčija je s servisom dosegla kar osem direktnih točk, razočarala je libero Courtois (sestra vratarja Chelsea), ki je imela 35-odstotni izkoristek v sprejemu in zelo malo obramb.

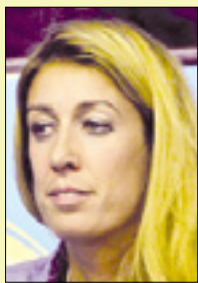
Dosti bolj zanimiv je bil dvoboj med Hrvatricami in Azerbajdžanom. Kljub veliki podpori rojakov s tribun (zvečer se je zbralo 3.600 gledalcev) proti igalkam s Kavkaza Hrvatricam ni uspel podvig. Zanje je bila neustavljiva napadalka z »živalsko« močjo Polina Rahimova, ki je dosegla kar 36 točk z 51-odstotnim izkoristkom v napadu. Razen tretjega seta je bila tekma zelo izenačena in Hrvatice bi lahko tudi iztržile igranje petega niza. Zelo dobro je spet igrala Rečanka Samanta Fabris, ki tekmo začelja kot rezerva, vsakič pa stopi na igrišče in je med boljšimi v svoji reprezentanci. V dveh dobrih setih je dosegla 12 točk s 60-odstotno učinkovitostjo v napadu.

Prvenstvo v Trstu se bo končalo danes. Posebno zanimiva utegne biti prva tekma Med Nemčijo in Azerbajdžanom.

Trener, šef športa, profesor

Trener belgijske reprezentance Gert Vande Broek (47 let) ni le odbojkarski strokovnjak, ki so ga v domovini desetkrat imenovali za trenerja leta. Je namreč tudi šef urada ministrstva za šport pri flamski vladi, ukvarja se torej tudi z drugimi športnimi panogami. Poleg tega je tudi športni psiholog, ta predmet poučuje tudi na univerzi. Z Belgijo je lani dosegel zgodovinski bron na EP, letos pa prvi nastop v finalu grand prixa v Tokiu.

Togut: Brazilke so boljše

Goričanka Elisa Togut (36 let) je na SP leta 2002 v Nemčiji z Italijo (300 nastopov) osvojila zlato medaljo in bila imenovana za najboljšo igralko prvenstva. V PalaRubini si je v četrtek ogledala nastop Kitajske. Ta jo je zelo navdušila. »So organizirane, fizično močne in imajo nekaj izvrstnih posameznic,« je dejala, vseeno pa misli, da igra Brazilija boljše in bolj domiselno. Kaj pa Italija? »Mislim, da lahko stopimo na zmagovalni oder. To bi bil izvrsten uspeh,« je dejala.

ODBOJKA - Svetovno prvenstvo v ženski odbojki v Trstu

Rahimova, kakšna moč!

Polina Rahimova (Azerbajdžan) ANSA

Skupina E

Izidi, v Trstu: Nemčija - Belgija 3:0 (25:20, 25:15, 25:21) Hrvaška - Azerbajdžan 1:3 (25:23, 23:25, 13:25, 23:25); **v Bariju:** Dominikanska republika - Kitajska 2:3 (19:25, 19:25, 25:22, 25:20, 10:15), Italija - Japonska 3:0 (25:23, 25:20, 25:19)

Vrstni red: Kitajska in Italija 16, Dominikanska republika 12, Japonska 8, Nemčija 6, Hrvaška in Azerbajdžan 5, Belgija 4.

Danes: v Trstu 17.00 Nemčija - Azerbajdžan; 20.00 Hrvaška - Belgija; v Bariju: 17.00 Dominikanska republika - Japonska; 20.00 Italija - Kitajska

ITALIJA

Japonska se je upirala le en set, preobrat Brazilk

BARI - Italijanske odbojkarice so se z gladko zmago proti Japonski že uvrstile v tretji fazo v Milanu, na vrhu skupine E pa so dohitele Kitajsko, ki je šele po petih setih premagala Dominikansko republiko. Japonska je neugoden nasprotnik, dobro brani, a so igralk preizkušile rasti. Italija je bila v prvem setu neodločna, je že izgubljala z 21:19, a set le osvojila, nato pa je bila njena pot do zmage bolj položna.

V osrednji tekmi je Brazilija s 3:1 premagala Rusijo. Rusinje so v 4. setu že vodile z 21:14. S Srbijo, ki je s 3:0 klonila pred ZDA, se bo Rusija danes pomerila za zadnje razpoložljivo mesto v 3. fazi.

Skupina F

Izidi: Srbija - ZDA 0:3 (11:25, 10:25, 22:25), Turčija - Nizozemska 3:1 (23:25, 25:17, 25:16, 25:20), Brazilija - Rusija 3:1 (25:17, 25:27, 25:19, 27:25), Bolgarija - Kazahstan 3:0 (25:22, 25:15, 25:13)

Vrstni red: ZDA 18, Brazilija 17, Srbija 11, Rusija 10, Turčija 7, Bolgarija 6, Nizozemska 3, Kazahstan 0.

Danes: Srbija - Rusija, Turčija - Kazahstan, Brazilija - ZDA, Bolgarija - Nizozemska

PROSTOVOLJCI - Staška Cvelbar

Eurobasket v Sloveniji je bil z organizacijskega vidika na precej višji ravni

Staška Cvelbar, pri Slogi in Zaletu dolgoletna igralka, zdaj pri združeni ekipi pomočnica trenerja Bosicha, je bila lani v Kopru in Ljubljani med prostovoljci na Eurobasketu v Sloveniji, zato - nam je povedala - ni mogla zamuditi priložnosti, da bi se v tej vlogi preizkusila tudi v svojem športu, torej na ženskem odbojkarskem SP v Trstu.

Prvi teden je bila v dvorani rediteljica. Spremljala je gledalce do njihovih sedežev. Razen na tekmi med Brazilijo in Srbijo dvorana nikoli ni bila polna, zato ni imela preveč dela, saj so ljudje lahko v bistvu sedeli kjerkoli. Skrbel je tudi za to, da se v baru za VIP-ovce niso vrinili nepovabljeni. Najbolj ji bodo ostale v spominu Kameronke, ki šport doživljajo drugače kot nasprotnice. »Vedno so bile razposajene. V dvorano so priplešale in se na začetku tudi ogrevale v krogu s plesom. Čeprav so vedele, da ne morejo zmagati, so se vesile čisto vsake osvojene točke. Tega na igriščih pri nas ne vidiš. Bilo jih je res lepo gledati,« je povedala.

Ta teden je za Staško bolj naporen. Je namreč ena od dveh uradnih spremljevalk reprezentance Hrvaške. Druga je tržaška Srbkinja. Sta vez med ekipo in organizatorji. Največkrat komunicirata z vodjo odprave. Zelo pisan je strokovni štab. Brazilski trener Vercesi ima za sodelavce rojake, Hrvatice, Italijane, scoutmen je Slovenec Sebastjan Mavrič, sicer pomočnik Marka Kalca pri OK Koper. »Usklajujemo urnike, spremljamo ekipe na trening in tekmo, med tekmo sedim za hrvaško klopio. Kolegica je morala trikrat v lekarno nabavit zdravila. Zdravniku smo morali priskrbeti tudi nov pas za uro. Svojega je strgal med zmagovito tekmo proti Japonski. Na uro, ki jo je podedoval od svojega očeta, je še posebej navezan, ustreznega pasa pa ni bilo lahko najti. So pa vsi zelo vljudni, tudi igralk. Prosile so nas, če jim lahko kupimo vstopnice za sorodnike in prijatelje. Vsaj polovica hrvaških navijačev prihaja iz Istre. Kljub temu, da tekme zadnjega vikenda niso pomembne, je zanimanje zanje veliko. Svetovno prvenstvo ni vsakdanji dogodek,« je povedala.

Kar zadeva primerjave z eurobasketom je Staškina ocena neizprosna: v Sloveniji je bilo prvenstvo bistveno boljše organizirano in lepše. »Organizacija je v vsem pomanjkljiva. V središču mesta ni nikjer nobene reklame. Takšna tekmovanja bi morala biti priložnost, da k odbojki pritegneš take, ki je ne poznajo, da privabiš otroke, a veliko Tržačanov sploh ne ve, da je prvenstvo v Trstu. Ne vem zakaj se na primer niso povezali z organizatorji Barcolane. Pogrešam tudi središče za navijače. V Kopru sta bili dve fan con, privabili sta veliko ljudi, ki so se družili ob pijači in jedeh. Tudi kar zadeva nas prostovoljcev je bilo precej improvizacije. V Kopru smo že leto dni pred prvenstvom natančno vedeli, katera bo naša zadolžitev. V Trstu so nas 'oblekli' celo dan po začetku prvenstva, a naši dresi sploh niso prepoznavni, tako da se ljudje v dvorani obračajo do varnostnikov, ki pa tam niso za to, da delijo informacije. Za razliko od eurobasketa to prvenstvo nima svoje himne, niti Lipkota, maskota je bila menda doslej le v Rimu. Ne krivim toliko krajevnih organizatorjev. Ti so bili velikokrat brez navodil. Tekmovanje takšne ravni pa bi zahtevalo boljše koordinacijo na državni ravni,« je kritična Cvelbarjeva. (ak)

AVTOMOBILIZEM - Svetoivančan Andro Pertot

Smola in sreča

V Franciji »prekuhal« motor, v Zagrebu spoznal nov svet in pridobival znanje

Francoska etapa Clio Eurocupa je za Lemovega pilota, Tržačana Andra Pertota, minila v znamenju izredne smole. Pertot se je že v petek med prostim treningom moral spopasti z okvaro ročice volana, za kar je izgubil lepo priložnost, da bi lažje spoznal dirkališče v Le Castelletu. Okvara ga je stala dragocene sekunde na kvalifikacijah, kjer je za vodilnimi zaostajal za dobri dve sekundi. Tako v prvi kot v drugi kvalifikaciji se je moral zadovoljiti s skromnim 17. mestom.

Kljub slabemu izhodiščnemu položaju je na sobotni dirki nadoknadil kar sedem pozicij in ob tem prišel v stik z vodilno deseteterico, ki je hkrati tudi deležna prvenstvenih točk. V zadnjih krogih, ko se je že pripravljval na boj za višjo uvrstitev, ga je izdal jermen vodne črpalke. Pertotov motor je kmalu zatem »zakuhal« in ga prisilil k odstopu.

Posledice okvare iz prve dirke so se prenesle tudi na nedeljsko drugo dirko. Visoke temperature, ki so bremenile njegov 1,6 kubični turbo motor, so skvarile tudi tesnila črpalke. Vodno hlajenje je spet zatajilo, tako da je

Pertot, kljub dobremu startu, odstopil takoj po prvem krogu.

Ob smoli se pozitivna plat francoskega vikenda lahko beleži v zmanjšanju zaostankov za vodilnimi in izkušenejšimi piloti. Za moštvenim kolegom Pulicem, ki je bil na nedeljski dirki tretji, zaostaja Pertot v tekmovalnih pogojih za manj kot sekundo.

Svetoivančan je dokazal, da se lahko v tem prvenstvu bori tudi za višje uvrstitve, zaupati pa bo moral mehanikom in inženirjem. Na zadnji preizkušnji v španskem Herezu bo čez dva tedna računal na svež motor in zelo verjetno na nekaj več pogonske moči v primerjavi z drugimi prvenstvenimi kolegi. Če jim bo lahko dihal za ovratnik, pa se bo moral pošteno otestiti francoske smole.

Sicer je Pertot odšel v južno Francijo po pomembni izkušnji v Zagrebu med 22. in 25. septembrom, kjer je Slovenijo zastopal na FIA Institute Young Driver Excellence Academy za pilote južne in zahodne Evrope do 23 let.

V Zagrebu je prišel v stik s piloti višjih prvenstev in evropskih formul, ki lahko računajo na visoko finančno podporo različnih pokroviteljev. Prisostvoval je intenzivnemu programu predavanj z vrhunskimi predavatelji, kjer so mladi piloti predelali vsebine na temo prehrane, psihologije, marketinga in nastopanja pred kamero ter v javnosti. Še najbolj pa jih je navdušil tečaj varne vožnje pod mentorstvom izkušenih inštruktorjev. Med udeleženci zagrebškega tečaja bo mednarodna motoristična zveza zbrala tudi dirkača do 23 let, ki bo zastopal kampanjo varne vožnje med mladimi vozniki.

Izkušnja je gotovo motivirala 23-letnega Pertota, ki pa bo v naslednji sezoni zapustil kategorijo t.i. mladincev. Pojavlja pa se že vprašanje, za katerim volanom bo sedel tržaški pilot, saj je naslednja sezona Renaultovega Eurocupa pod velikim vprašajem. (mar)

Andro Pertot na FIA Institute Young Driver Excellence Academy v Zagrebu

KOŠARKA - V Lignanuu Basket day deželne lige C

Okrnjeni Breg začel z zmago

Alberto Grimaldi je stalno zadeval, tudi v napeti končnici

FOTODAMJ@N

Breg - Don Bosco 70:65 (22:10, 37:28, 53:50)

Breg: M. Grimaldi 13, A. Grimaldi 22, Sternad, Spigaglia 5, Mattisich 5, Coretti, Semec 13, Cigliani 11, Pigato.

Praznik košarke, uvodni krog deželne lige C na Basket Day v Lignanuu, je bil za Breg prazničen. V težkih razmerah, zaradi odsotnosti več igralcev, je na svoji poti premagal prvo oviro, neučinkoviti tržaški Don Bosco. Trener Tomo Krašovec ni mogel računati na Strleja, Slavca in Gorija (zaradi poškodbe kolena bo moral najbrž mirovati dalj časa), Pigato pa je zaradi poškodovanega gležnja sedel na klopi pro forma. Na igrišču se je tako zvrstilo le šest igralcev, Semec pa je že v prvi četrtini »pridelal« tri osebne napake. Alberto Grimaldi in Spigaglia sta na igrišču preživela vseh 40 minut, Cigliani le počival le dve minuti, Marco Grimaldi, Semec in Mattiasich pa so se stalno izmenjavali.

Kljub težavam je bil začetek zelo dober. Breg je igral zelo dobro v obrambi in tudi uspešno napadal. Vodstvo je zanesljivo obdržal tudi do glavnega odmora. Bolj sveži Don Bosco se je v igro neizbežno vrnil v tretji četrtini, ko je s serijo trojk vzpostavil ravnotežje. V zadnji četrtini so Tržačani (prvič) celo

povedli za točko (60:61). Sledile so vroče minute, v katerih so Tržačani s prekrški stalno prekinjali igro, Breg pa je zgrešil kar šest prostih metov zapored. K sreči je bil jalov tudi napad Don Bosca, tako da se je na koncu Breg lahko veselil pomembne zmage.

BOR RADENSKA V Lignanuu z novim kapetanom

Bor Radenska bo tekmo prvega kroga deželne lige C igral danes ob 17.00 v Lignanuu. Nasprotnik bo Fagagna, stari znanec v tej ligi (trenirana ga biviš oostrelec Musiello). Ekipa z Videmskega je popolna tako na zunanjih položajih, kjer se je Bardiniju in De Simonu poleti pridružil odlični Campanotto, kot tudi pod košema, kjer so preverjenima Boaru in Manzoni dodali še izkušene Rossija. Borov trener Dean Oberdan bo predvidoma razpolagal s kompletno postavo, vprašljiv je le nastop novega mladega centra Doza.

Varovanci trenerja Oberdana so po petkovem treningu izglasovali kapetana: odločili so se za Marka Medna.

KOŠARKA - Jadran Franco v ligi B

Marco Diviach naj bi okreval v nekaj tednih

Poškodba Marca Diviacha je pred današnjim gostovanjem pri Arzignanu (sodniški met ob 18.00) v prvem krogu državne lige B prekrizala račune trenerju Jadrana Andrei Muri. »Petkova ekografija v bolnišnici je potrdila poškodbo Marca Diviacha: pretrgan sprednji del stegenske mišice. Na začetku ni kazalo, da je poškodba hujša. Nato smo celo obupali in mislili, da bo moral Marco mirovati več kot en mesec. Po petkovem zdravniškem pregledu je jasno, da bo Marco odsoten dva, največ tri tedne,« nam je povedal trener Mura, ki danes ne bo imel na razpolago niti poškodovanih Martina Ridolfija in Matije Batica. »Batic okreva bo zvi-
ni gležnja. Prihodnji teden bo začel trenirati. Martin (Ridolfi op. av.) pa bo moral še malo počivati. Na prvem gostovanju bomo nastopili z okrnjeno postavo. Kljub temu si želimo, da bi drugi igralci dali vse od sebe,« so Murove želje.

Včerajšnji izid v skupini B: Basket Lugo - Bologna 81:73 (Villani 27; Lamma 23; tekmo v Pala Ruggi si je ogledalo 1500 gledalcev).

KOŠARKA - Mnenja igralcev Jadrana pred prvo tekmo v Arzignanu

Prepričani so, da so dobro pripravljeni, zavedajo se moči lige

Pred današnjim krstnim nastopom košarkarjev Jadrana v Arzignanu smo med igralci združene ekipe zbrali nekaj mnenj.

Carlo De Petris: »Začetek sezone je bil zahteven. Pridružili so se nam mladi igralci, bilo nas je več na treningih in na vse to smo se morali privaditi. Počasi pa smo napredovali in višek dosegli v Nabrežini z zmago na turnirju. Tam smo pokazali dobro igro. Pred začetkom smo zelo motivirani.«

Borut Ban: »Izbira, da smo se že v začetku pripravljalnega obdobja pomerili z ekipami, ki bodo igrale v naši ligi, je bila pravilna. Tekme so nas predramile, spoznali smo, kaj nas čaka. Dobro je tudi, da igramo prvo tekmo proti Arzignanu, saj nasprotnika poznamo. Lani so igrali z nami v nižji ligi in so najbrž v pripravljalnem obdobju imeli podobne težave kot mi. Letošnje prvenstvo bo za nas pravi izziv.«

Peter Franco: »Ligo moramo še spoznati, poglavitno pa bo, da se ne bomo nikogar bali. Navadno, ko greš s tremo na igrišče, je poraz na dlani. Igrati moramo sproščeno, pokazati, kaj znamo, rezultat pa bomo pogledali na koncu tekme. Poglavitna bo tudi splošna igra, saj v ekipi, kjer ni profesionalcev in niti vrhunskih igralcev, moramo moč črpati samo v tem.«

Matija Batic: »Morda smo že pripravljeni, vendar moramo svojo pripravljenost preveriti še na igrišču. Fizičnosti je veliko več, pa tudi hitrost igre je v tej ligi višja. Mi smo tačas morda še sekundo počasnejši, vendar nam do željene hitrosti manjka res zelo malo. Nenazadnje smo lani s to ekipo osvojili prvo mesto v ligi C, ki je dobra liga. Po drugi tekmi pa bomo najbrž že razu-

meli, kakšna bo liga in nam bo vse lažje.«

Matteo Marusič: »Na začetek prvenstva smo pripravljene, čeprav moramo v igri še napredovati. Prepričan sem, da bo po vsaki tekmi boljše. Pomembno bo, da se nasprotnikov ne bomo bali in da bomo stopili na igrišče prepričani, voljni zmage in da bomo igrali sto ali celo sto deset odstotno. Največja razlika med ligama je v fizični pripravi igralcev, kar je opazno predvsem zato, ker ostali trenirajo dvakrat na dan, mi pa zaradi službenih in študijskih obveznosti le enkrat.«

Saša Malalan: »Poškodbe so nekoliko otežile potek našega pripravljalnega obdobja. Prvi cilj je, da jih saniramo in da nadaljujemo trenirati maksimalno.«

Martin Ridolfi: »Nismo še 100-odstotno pripravljeni, tudi zaradi poškodb, volje in želje po dokazovanju pa ne manjka. Na vsaki tekmi bom skušal dati vedno vse, kar zmorem, tako kot vedno, ne glede na to, ali bom igral dve minuti ali dvajset.« (V.S.)

Abonmaji

Prodaja abonmajev za letošnjo sezono se nadaljuje vse do sobote, 11. oktobra, ko bo na vrsti prva domača tekma Jadrana Franco. Abonmaje lahko vsak rezervira v Našem baru (Ervatti, Briščiki), Bar Guštin (Jagoda, Prosek), Birreria Bunker (Nabrežina), Bar Tabor (Opčine), White café (Ul. Genova) in prodajni center Tim na ul. S. Niccol? v Trstu. Rezervacije zbirajo tudi po mailu abonma@jadrانبasket.com. Vsak abonent bo dobil v dar rutico in druge ugodnosti pri sponzorjih članske ekipe.

JADRANJE - Barcolana za mlade

Danes še regate in bogate nagrade

Tekmovalci JK Čupa med čakanjem na začetek regate. Zaradi burje so se na morje odpravili v kasneje od predvidenega

FOTODAMJ@N

Včeraj se je zaključil prvi dan regat Barcolane Young. 246 mladih jadrancev razreda optimist (106 mladincev in 140 kadetov) iz Slovenije, Hrvaške, Italije in Avstrije, med katerimi tudi 11 članov TPK Sirena in 10 članov JK Čupa, je tako odprlo teden regat v sklopu 46. Barcolane. Zmerna burja je organizatorjem omogočila izpeljavo treh plovov za mladince in enega za kadete. Na začasni lestvici mladincev vodi Matteo Bedoni (Fraglia Vela Riva) z Gardskega jezera pred predstavnico JK Čupa Giorgio Sinigo. Med kadeti vodi tekmovalci JK Izola Martin Frasi.

Danes je na sporedu še en plov za mladince in dva za kadete.

Letos se je po dveh letih prizorišče Barcolane Young ponovno preselilo v osrčje mesta, na 4. pomol starega pristanišča, kjer bo danes popoldne po nagrajevanju še loterija za tekmovalce in klube. Poleg optimista, 10 jader in tehnične opreme, bodo za klube letos izžebali tudi

di gumenjak VSR F-10. Najboljšim 10 mladincem in najboljšim 6 kadetom v skupnem seštevku pa bodo podarili tri-dnevni trening z mednarodno priznanimi trenerji, ki bo prihodnje pomlad. (and)

KARATE - Shinkai v BiH

Domačemu klubu podarili 10 kimonov

Pred začetkom nove športne sezone se je skupina tekmovalcev karate kluba Shinkai udeležila mednarodne tekme v Visokem pri Sarajevu v Bosni in Hercegovini. Povabilu tamkajšnjega društva Visoko, ki letos slavi 35-letnico delovanja, so se udeležili kot člani odprave Slovenske zveze tradicionalnega karateja. Ta je v projekt vzpostavitev prijateljskih vezi in enotnih tekmovalcev s tekmovalci tradicionalnega karateja iz nekdanje Jugoslavije hvalevredno vključila tudi karateiste našega društva, ki so se na gostovanje odpravili s »slovenskim« avtobusom. Na tekmovalcu so sodelovale delegacije Slovenije, Srbije, Bosne in naše dežele, skupno 250 atletov.

Tamkajšnjemu društvu Karate klub Visoko, ki zaradi splošne gospodarske bede in tudi nedavnih poplav deluje v izjemno težkih razmerah, so člani Shinkai karate kluba podarili deset kimonov za mlajše atlete.

»Razmišljali smo o tem, s čim bi jih obdarili. Raje kot za plaketo, ki bi

prašila police, smo se odločili za koristno pomoč. Naši tekmovalci so bili deležni toplega sprejema in zdaj razmišljamo tudi o tem, kako bi karateiste iz BiH prihodnje leto, ko bomo praznovali 30 let obstoja Shinkai kluba, povabili na naš Pokal Zgonik, ne da bi to zanje pomenilo nepremostljiv strošek,« je povedala predsednica našega kluba Erika Košuta.

Shinkai je v BiH nastopil s skupno petimi tekmovalci in odnesel tri kolajne. Prvi je bil v skupinski kati (Agnese Mastromauro, Martina Budin in Ivana Sarazin, na sliki), v posamezni kati pa je Agnese Mastromauro zasedla 2. mesto, črn pas 2. dan Matteo Blocar pa je bil tretji.

V Zgoniku se je medtem začela nova sezona. Kdor se želi preizkusiti v tej večini, se lahko vsak torek ali petek zglaši v zgonski telovadnici (ob 16. uri mladi, ob 18. uri odrasli). Tekmovalce pa že 8. in 9. novembra čaka v Riminiju pomembna državna tekma zveze Libertas.

NOGOMET - Elitna liga

Petica Vesne

*Ekipa iz Križa je osvojila tudi pokrajinski derbi proti Žavljam
Pet tekem in pet zmag, čakajoč na Cjarlins Muzane*

Vesna - Zaule 3:0 (1:0)

Strelci: Muiesan v 10., Tessaris (avtogol) 69., Božičič 73.

Vesna: Carli, Stanich (Disnan 85.), Potenza, Cipracca, Avdič, Škrbina, Toffoli, Božičič, A. Kerpan (Colja 76.), Muiesan, Lekić (G. Kerpan 51.). Trener: Zanuttig.

Vesna nadaljuje s serijo zaporednih zmag. Peto prvenstveno slavje pa je ob končnem 3:0 tudi malenkostno posrečeno, saj kriška ekipa tokrat ni blestela.

V začetni postavi je Kosmača zamenjal Lekić, na desnem boku pa je delo Gorana Krpana začel Potenza. V žavejskem taboru pa si bo srečanje zapomnil predvsem postavni srednji branilec Tessaris, ki je ob avtogolu z ostalima dvema branilcema zakrivil tudi prvi gol. V 10. minuti se je Muiesan po dolgi podaji vpletel v gnečo s tremi branilci pred kazenskim prostorom. Uspešno si je prilastil žogo in neusmiljeno premagal vratarja Furlana.

Vse je kazalo, da bo tudi tokrat kriška enajsterica zagospodovala in takoj povišala prednost, vendar se gostje niso predali. Nasprotno so sredi prvega polčasa izkoristili Vesnino upravljanje rezultata. Sicer se je pri domačih v običajnih modrih dresih poznala malenkostna nezbranost, ki so jo gostje izkoristili le do roba Carlijevega kazenskega prostora. V 21. minuti je bil po kotu za Vesno, ki ga je izvedel Božičič, nevaren branilec Potenza, a se je njegov strel s prve odbil od nasprotnikovega hrba.

Prvič so bili gostje res nevarni s protinapadom Mormila v 23. minuti, kar je nekoliko streznilo Zanuttigovo moštvo. Nad vsemi se je v prvem delu srečanja boril Lorenzo Toffoli, ki je spet startal v začetni postavi. Na sredi igrišča je večkrat uspešno ustavljal žavejski manever in veš čas uspešno plenil številne žoge. Imel je tudi dve dobri priložnosti, vendar v napadu ni dobil prave pomoči. Odsotnost Kosmača je bila vidna, čeprav gre Muiesanu malo kaj očitati. V 39. minuti mu je po dobrem obratu na višini bele točke gol preprečil Furlan z odlično parado, odbito žogo pa je Lekić pred praznimi vrati odbil še poslednji žavejski branilec. Polčas pa se je zaključil ob ponovnem poskusu Vesnine desetice, vendar je njegov diagonal ukrotil Furlan.

Vesna je drugi polčas začela s ponovnimi poskusi dobro razpoloženega Muiesana, nato se je nekaj zataknilo in to v tistih minutah, kjer je Vesna v prvih prvenstvenih srečanjih večkrat pritisnila na plin.

Od 50. do 65. minute je pobudo igre prevzel Zaule. Carli je tako moral kar trikrat zapored poseči nad poskuse nasprotnikovih napadalcev. Zanuttig je mogoče že za slutil nevarnost, zato se je odločil za spremembo. V 51. minuti je neučinkovitega Lekića zamenjal Goran Kerpan, Potenza se je premaknil na sredino, Muiesan pa je do vstopa Colje v 76. minuti postal edina špica.

Menjava postave ni privedla kratkoročnih izboljšav v igri Vesne. Gostje v belovijoličastih dresih niso dovolj verjeli v izenačenje, v nameček je Tessaris v najbolj negotovem trenutku srečanja s podajo proti svojem vratom zakuhal avtogol. Nekaj minut za tem, ko je moštvo na igrišču le prebavilo menjave, je Božičič v 73. minuti odločno prodril po levi in zapečatil srečanje pri končnemu 3:0. Vesna bi lahko dosegla tudi četrti gol z Davidom Coljo, ki je v zadnjih desetih minutah uprizoril lastni šov: štirikrat je bil nevaren, po preigravanju celotne obrambe in padcu v kazenskem prostoru pa mu je sodnik Panic pred trikratnim živžgom pokazal rumeni karton zaradi simulacije. (mar)

V naši skupini Primorski sport na spletni strani Facebook si lahko ogledate fotogalerijo včerajšnje tekme Vesne v Križu (FOTODAM)@N/Henrik Sturman).

Ostali izid: Cordenons - Torre 2:1.

Napadalec Vesne Matteo Muiesan je včeraj v Križu zadel prvi gol. Letos se je med strelce vpisal štirikrat

FOTODAMJ@N

Državni mladinci: tesen poraz Krasa na gostovanju

Union Pro - Kras Repen 2:1 (1:1)

Strelec: Vascotto v 45.

Kras: Karan, Elleni, Selaković, Poiani, Petrich, Košuta (Ghersinich), Zetto, Fachin, Kocman (Racman), Vascotto, Caselli (Sgorbissa). Trener: Pahor.

Mladinci Krasa so v državnem prvenstvu tesno izgubili na gostovanju v Venetu. Gostitelji so povedli v uvodnem delu, nato je Vascotto poskrbel za presečenje pred odmorom. V drugem polčasu je bila za Kras usodna še ena napaka. Trener Andrej Pahor je bil zadovoljen, ker je ekipa pokazala napredek. »Vseeno pa naredimo preveč napak,« je dejal Pahor. **Ostali izidi:** Mezzocorona - Triestina 4:1, Montebelluna - Sacilese 1:1, Tamai - Padova 0:1, Union Ripa - Dro 6:1.

NAMIZNI TENIS Spodbudni rezultati med mladinci

Namiznoteniški igralci Krasa so nastopili na prvem deželnem turnirju, ki velja za prvo nabiranje točk za državno prvenstvo. Rezultati so bili spodbudni, posebno v mladinskem sektorju. Nekateri so dosegli slabše uvrstitve kot v lanski sezoni, ker so prestopili v višjo kategorijo. Uvrstitve Krasa:

Najmlajši deklice: 2. Nikita Koren, 5. Darshika Bruni, 7. Leslie Hrovatin. Najmlajši dečki: 2. Erik Farinelli, 2. Saša Paulina. Deklice: 6. Jennifer Hrovatin. Dečki: 3. Luca Ceppa, 5. Matteo Parenzan, 9. Andrea Larconelli. Kadeti: 7. Andraž Štoka. Mladinke: 1. Claudia Micolaucich, 2. Katarina Milič. Mladinci: 3. Alessio Stibel. Članice: 1. Claudia Micolaucich, 2. Sonja Milič, med 8. Katarina Milič, Monika Moseetti, Isabella Torrenti, Jasmin Lutman (Azzurra Go).

C. Micolaucich in K. Milič

SMUČANJE - Niz tekem v slalomu na rolerjih za Pokal Triveneta

Uspešno in koristno

SK Devin osvojil prvo mesto na društveni lestvici, tekmovalci pa se ustrezno pripravili na zimsko sezono

Najmlajši tekmovalci SK Devin v slalomu na rolerjih

Z zadnjo tekmo v kraju Feltre pri Bellunu so smučarji SK Devin končali niz poletnih tekmovanj v slalomu na rolerjih za Pokal Triveneta. Za nastop v tej disciplini, ki smučarje poleti dodatno pripravlja na zimsko sezono, so se pri našem klubu na pobudo trenerja Aleša Severja odločili prvič že lani. Letos so nastopili na vseh štirih preizkušnjah, junija so eno sami organizirali v Nabrezini, preostali pa sta bili v Passagnu pri Trevisu in Montegrotti pri Padovi. Trud je bil poplačan, saj je SK Devin s 3048 točkami osvojil prvo mesto na končni društveni lestvici, kar ni slab rezultat, če pomislimo, da se je prvenstva skupno udeležilo 117 tekmovalcev, predstavnikov 14 društev.

SK Devin je tudi na zadnji tekmi dosegel dobre posamične rezultate, na nagrajevanju pa so razglasili tudi končne zmagovalce. Prvo mesto v skupnem seštevku prvenstva so osvojili Sophie Nevierov (kategorija do 9 let), Erik Bordon (kategorija do 11 let), Petra Udovič (kategorija do 14 let) in Petra Basezzi (kategorija do 17 let).

Tudi drugi tekmovalci SK Devin so dosegli dobre rezultate in sicer: Tea Stra-

ni 3. mesto, Nicolo' Nevierov 4. mesto, Caterina Sinigoi 4. mesto, Anja Glavina 5. mesto, Ivan Santagati 5. mesto, Maks Skerk 8. mesto, Gaia Ruzzier 4. mesto, Aleš Sever 2. mesto in Alessandro Nevierov 5. mesto. Vsi tekmovalci so prejeli tudi bogate nagrade.

Slalom na rolerjih je zaradi intenzivnosti (na 120 metrov dolgi progi je v ravni vrsti postavljenih do 25 vratc) zelo primeren uradna trening, tekmovanja pa so zdaj tudi kotredna in spadajo pod zvezo FIHP. Nanje so se tekmovalci pripravljali na zavarovanem odseku ceste ob zgonski telovadnici.

Najmlajši tekmovalci Devina se bodo daj intenzivneje posvetili treningom na snegu in kondicijski pripravi v telovadnici v Sesljanu. Rolejri pa bodo spet na vrsti po končani smučarski sezoni.

Tretji polčas o futsalu in balinanju

V jutrišnji športni oddaji Radia Trst A Tretji polčas se bodo med 9. in 10. uro dotaknili dveh večjih športnih dogodkov na Primorskem v zadnjem tednu. V Novi Gorici so potekale kvalifikacije v futsalu oziroma malem nogometu za Uefa ligo prvakov. Pogovorili se bodo s predsednikom Brankom Veliščkom. V Kopru pa je potekalo evropsko balinarsko prvenstvo. O tem in o balinanju v Istri bo spregovoril predsednik Območne balinarske organizacije Slovenske Istre in eden od organizatorjev EP Ivo Pavlič.

Domači šport

DANES

Nedelja, 5. oktobra 2014

NOGOMET

LIGA D - 15.00 v Repnu: Kras Repen - Montebelluna

PROMOCIJSKA LIGA - 15.00 v San Giorgiu di Nogaru: Sangiorgina - Juventina

1. AMATERSKA LIGA - 15.00 v Ogleju: Aquileia - Sovodnje; 15.00 v Gorici, Ul. Colonia: Azzurra - Primorec; 15.00 v Turjaku: Fogliano Turriaco - Breg

2. AMATERSKA LIGA - 15.00 v Doberdobu: Mladost - Sagrado; 15.00 na Proseku, Rouna: Primorje - Campanelle; 15.00 v Bazovici: Zarja - Villesse

3. AMATERSKA LIGA - 15.00 na Padričah: Gaja - Maranese

NARASČAJNIKI - 9.15 v Žavljah: Zaule - Kras; 10.30 v Cervinjanu: Pro Cervignano - Juventina

NAJMLAJŠI - 10.30 v Štandrežu: Juventina - Virtus Corno; 10.30 v Trebčah: Kras - Ronchi

KOŠARKA

MOŠKA LIGA B - 18.00 v Arzignanu: Arzignanu - Jadran Franco

MOŠKA LIGA C - 17.00 v Lignanu, športna palača: Fagagna - Bor Radenska

JUTRI

Ponedeljek, 6. oktobra 2014

NOGOMET

DEŽELNI MLADINCI - 18.15 v Žavljah: Zaule - Vesna

KOŠARKA

UNDER 19 - 19.00 v Gorici, PalaBigot: Ardita - Jadran

Obvestila

ZSSDI sklicuje skupščino predsednikov včlanjenih društev, ki bo v četrtek, 9. oktobra, v dvorani ZKB na Opčinah, Ul. Ricreatorio 2. ob 19.00 programske informacije izvršnega odbora ZSSDI ob 19.30: predstavitev zbornika Naša pot - spregovorila bosta urednik Tomaž Pavlin in zgodovinar Milan Pahor.

ŠD KONTOVEL sporoča, da se je začel tečaj body mind tehnike v telovadnici na Kontovelu. Srečanja bodo ob torkih in petkih ob 20. do 21. ure. Za dodatne informacije 3384563202 (Katja).

Vrača se Športel

Športel se od jutri vrača med gledalce koprške televizije z nespremenjeno ekipo, a novimi izziivi. V jutrišnji prvi oddaji (ob 18. uri) bodo obravnavali problematiko nogometnega mladinskega sodelovanja med društvi na Tržaškem in Goriskem. V studiju bodo na vprašanja odgovarjali predsednik NK Kras Goran Kocman, predsednik Vesne Robert Vidoni in predsednik ZSSDI Ivan Peterlin. Iz goriške pokrajine bo o tamkajšnjem stanju poročal Jari Jarc, ki se bo zaustavil tudi na preseški "rouni" s predsednikom Primorja Robertom Zuppinom.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
20.00 Tv Kocka **20.30** Deželni Tv dnevnik **20.50** Vabilo v gledališče: Boris Kobal – Po mojem Slovenci, sledi Čezmejna Tv: dnevnik Slo 1

RAI1

7.05 9.05 Dok.: Dreams Road **8.00** 9.00, 9.55, 13.30, 16.30, 20.00, 23.45 Dnevnik **8.20** Dok.: Quark Atlante – Immagini dal pianeta **10.00** Buongiorno Benessere **10.30** A Sua immagine **10.55** Maša in Angelus **12.20** Linea Verde **14.00** Pole Position **14.10** Avtomobilizem: Formula 1, VN Japonske, dirka **16.00** Show: Anteprema di Domenica In **16.35** Show: Domenica In **18.50** Kviz: L'Eredità **20.35** Igra: Affari tuoi **21.25** Carosello Reloaded **21.30** Nad.: Il restauratore

RAI2

7.00 Risanke **8.25** Serija: La nave dei sogni **10.00** Dok.: La tattica di un killer **10.45** Cronache animali **11.30** Show: Mezzogiorno in famiglia **13.00** 17.05, 20.30, 1.00 Dnevnik, vreme in šport **13.45** Quelli che aspettano... **15.30** Show: Quelli che il calcio **18.10** Šport: 90° minuto **19.35** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **21.00** Serija: N.C.I.S. **21.45** Serija: Hawaii Five-0 **22.40** Športna rubrika: La Domenica Sportiva

RAI3

7.05 Serija: Ai confini dell'Arizona **8.00** Film: Breve incontro (dram.) **9.25** Film: I fidanzati (dram.) **10.45** Serija: Ponderosa **11.30** Rubrika **12.00** 14.00, 18.55, 23.30 Dnevnik in vreme **12.25** Show: Sostiene Bollani **13.40** Kilimangiaro Album **14.30** Aktualno: In \u00BD ora **15.05** Kolesarstvo **17.10** Serija: Squadra Speciale Vienna **17.30** Film: Le vie del cuore **20.00** Blob **20.10** Talk show: Che tempo che fa **21.45** Report

23.45 Gazebo

RAI4

12.00 Film: Atlantide (pust.) **13.50** Film: La tigre e il dragone (pust., '00, r. A. Lee) **15.55** Dok.: Fumettology **16.30** Serija: Continuum **17.15** Novice **18.05** Nad.: Brothers & Sisters **19.40** Serija: Ghost Whisperer **21.10** Film: ID - A (triler) **22.55** Mainstream **23.20** Film: Il monaco (triler)

RAIS

10.20 Opera: Don Chisciotte **12.30** Dok.: Inventare il tempo **13.25** Cult Book **14.00**

Dok.: UBIQ **14.30** Dok.: Wild Italy **15.25** Mari del sud **16.20** Gledališče: Oscura immensità **17.45** Novice **17.50** David Letterman Show **18.40** Glasba: Strauss **19.30** Glasba: Petrassi **20.40** Dok.: Franco Purini **21.20** Art of... America **22.15** Cool Tour Art **23.15** Film: Welcome (dram.)

RAI MOVIE

13.25 Film: La battaglia di Midway (voj.) **15.45** Film: Il laureato (dram.) **17.35** Novice **17.40** Film: Piume di struzzo (kom.) **19.40** Film: Il medico dei pazzi (kom.) **21.15** Film: La cruna dell'ago (dram.) **23.15** Nad.: Boardwalk Empire

RAI PREMIUM

10.55 Serija: Mal'Aria **14.30** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **14.35** Serija: La nave dei sogni **16.15** Serija: Tutti pazzi per amore **17.10** Novice **17.15** Pechino Express – Ai confini dell'Asia **19.30** Nad.: Raccontami **23.45** Nad.: Le cose che restano

RETE4

7.55 Dok.: Mondo sommerso **8.55** Aktualno: Terra! **10.00** Sv. Maša **10.50** 12.00 I grandi della fede **11.30** 18.50 Dnevnik in vreme **13.00** Pianeta mare **13.55** Donnavventura **14.40** Film: Swarm – Lo sciame **17.00** Film: Don, un cavallo per amico **19.35** Nad.: Tempesta d'amore

21.30 Film: Per qualche dollaro in più (western, '65, i. C. Eastwood) **0.05** Film: La mossa del diavolo (horor, '00, i. K. Basinger)

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Promet, vremenska napoved in dnevnik **8.50** Le frontiere dello spirito **9.40** Ciak Speciale **10.00** Show: The Chef – Talento e passione in cucina **11.25** Le storie di Melaverde **12.00** Mela-

VREDNO OGLEDA

IRIS Nedelja, 5. oktobra
Iris, ob 21. uri

La doppia ora

Italija 2009
Režija: Giuseppe Capotondi
Igrajo: Ksenija Rappoport, Filippo Timi, Antonia Truppo in Gaetano Bruno

Sonja je prispela v Italijo iz Ljubljane in se zaposlila v nekem hotelu kot natakarica. Kmalu potem je spoznala Guida, policaja, ki je zdaj uslužben kot čuvaj velike vile. Ko je njuno prijateljstvo na tem, da preraste v ljubezen, pride v vili do ropa in tako Sonjo kot Guida, oblasti kmalu obdolžijo soudeležbe pri tatvini. Guido celo umre, vsaj tako se zdi - pa čeprav Sonja pravi, da čuti njegovo prisotnost. Rop je v resnici organiziral Sonjin zaročenec in pri podvigu mu je pomagala prav ona. Capotondijev noir je naletel na dober odziv publike, predvsem pa občinstva in distribucija ga je zelo dobro prodala tudi v tujino. Protagonistka, ruska igralka Ksenija Rappoport je za to vlogo prejela nagrado za najboljšo žensko interpretacijo na beneški Mostri leta 2009.

verde **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** L'arca di Noè **14.00** Show: Domenica Live **18.45** Kviz: Avanti un altro! **20.40** Show: Paperissima Sprint **21.10** Nad.: I Cesaroni **23.30** Show: X-Style

ITALIA1

7.00 Serija: Supercar **7.55** Serija: A-Team **9.50** 17.55 Ciak Speciale **10.00** Motociklizem: Superbike, VN Francije, WSBK, 1. dirka **11.10** 13.50 Fuori giri **11.40** Motociklizem: Superbike, VN Francije, WSupersport **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **12.45** Motociklizem: Superbike, VN Francije, WSBK, 2. dirka **14.10** Film: Le comiche **16.00** Film: Lo comiche 2 **18.00** Nan.: Mike & Molly **19.00** Film: Ritorno al futuro – Parte III (fant., '90) **21.25** Film: Il cavaliere oscuro – Il ritorno (fant., '12, i. C. Bale) **0.25** Film: Jonah Hex (akc.)

IRIS

11.00 Film: Un uomo in ginocchio (dram., It.) **13.10** Film: Corleone (dram.) **15.15** Film: Stella d'argento (western) **17.10** Film: Una pistola per Ringo (western) **19.10** Film: Il ritorno di Ringo (western) **21.00** Film: La doppia ora (triler, It., '09) **23.15** Film: La Terra (dram., It., '06)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **9.45** L'aria che tira **10.45** Otto e mezzo, pon. **11.30** Bersaglio mobile **14.00** Kronika **14.40** Film: Cara, insopportabile Tess (kom.) **16.30** Film: La libreria del mistero **18.10** Serija: Il commissario Maigret **20.30** La gabbia

LA7D

7.40 The Dr. Oz Show **8.30** 12.55, 18.55 Dnevnik **8.50** 12.00 I menu di Benedetta **9.50** 19.30 Cuochi e fiamme **11.50** I menu di Benedetta – Ricetta Sprint **13.05** Miss Italije, finale, pon. **17.00** Film: Kitchen Stories (kom.) **19.00** Talk show: Le invasioni barbariche **20.30** Talent show: Chef per un giorno **21.10** Crozza ne Paese delle Merviglie **22.55** Film: Funeral Party (kom.)

TELEQUATTRO

6.30 18.00 Le ricette di Giorgia **9.45** 19.30, 23.00 Dnevnik **10.00** La parola del signore **10.15** 23.15 Rotocalco Adnkronos **10.30** Aktualno: Musa Tv **10.45** Aktualno: Salus Tv **12.30** 20.00 Qui studio a voi stadio **18.20** Tanta salute **19.00** Trieste Next **19.45** Fede, perché no **23.30** Trieste in diretta

LAEFFE

12.15 Serija: Jamie – Ricette a 5 euro **14.10** 19.10 Serija: Bourdain – Cucine segrete **15.55** Film: La banda del porno – Dilettanti allo sbaraglio (kom.) **17.40** Serija: Il cercatore di tesori **18.10** 20.10 Serija: Racconti dalle città di mare **21.10** Nad.: The Paradise **22.10** Film: Mr. Jones (rom.)

CIELO

14.00 Film: Hero (dram.) **15.30** Film: Un weekend da bamboccioni (kom., '10, i. A. Sandler) **17.15** Stop & Gol, prenos **18.30** Serija: Bar da incubo **19.30** Serija: Affari al buio **20.00** Serija: Affari di famiglia **21.00** X Factor 2014, avdicije **23.15** Serija: True Detective

DMAX

12.20 Texas Tarzan **13.15** 22.50 Nudi e crudi **14.05** Te l'avevo detto **15.00** Acquari di famiglia

15.50 I maghi delle auto **16.45** Fast n' Loud **17.40** Affari a quattro ruote **18.35** Affare fatto! **19.30** 21.10 Affari a tutti i costi **20.20** 22.00 Banco dei pugni **23.40** River Monsters

SLOVENIJA1

7.00 18.40 Risanke in otroške nanizanke **10.00** Maša **10.55** Na obisku **11.20** Ozare **11.25** Obzorja duha **12.00** Ljudje in zem-

lja **13.00** 17.00, 18.55, 22.00 Poročila, šport in vreme **13.25** Slovenski pozdrav **15.05** Film: Ženske in konji **17.20** Nedeljsko popoldne z Ulo **18.20** Risanka, sledi vreme **18.35** Volitive 2014 **22.30** Boris Becker v Sloveniji **23.30** Dok. serija: Zakaj revščina **0.25** Slovenski magazin

SLOVENIJA2

7.50 15.10 Avtomobilizem: Formula 1, VN Japonske, prenos **10.00** Žogarija **10.35** Globus **11.00** Slovenski magazin **11.35** Glasbena matineja **12.10** Festival Seviq Brežice **14.10** Turbulenca **14.40** Ugriznimo znanost **17.15** Avtomobilnost **17.45** Dok. serija: Junaki ameriških Tv-serij **18.40** Aritmični koncert **19.50** Žrebanje Lota **20.00** Na utrip srca **20.45** V spomin... **21.50** Dok. serija: City folk **22.15** Dok. odd.: Vojne igre **23.30** Kratki film: \u00BDBD **23.50** Kratki film: Skrbnik **0.15** Aritmija

KOPER

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.10** Evronovice **14.30** Arhivski posnetki športnih prenosov **15.30** Folkest v Kopru **16.00** Potopisi **16.30** Vrt sanj **17.15** Srečanje z... **18.00** Ljudje in zemlja **18.50** Ali me poznaš? **19.00** 22.30 Vse danes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Biker explorer **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Eno življenje, ena zgodba **22.00** Alpe Adria **22.50** Istrska potovanja **23.30** Koncert – Tartinijev festival

TV PRIMORKA

8.00 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.30** 11.30, 14.30 Videostrani **16.05** Naselbinska kultura na Krasu **17.30** Besede miru **18.00** Gledališka predstava: Tramvaj poželenje **19.20** Predstava: Kdo je napravil Vidku srajčico **20.00** Na Postojnskem **20.30** Zgodovina slovenskega letalstva, 1. del **21.00** Med prijatelji **22.00** Glasbeni večer, Tv prodajno okno, Videostrani

POP TV

6.00 Risanke, otroške in zabavne serije **10.30** Film: Beethoven postane zvezda **12.45** Serija: Dallas **13.40** Film: Čas nežnosti **16.05** Film: Še ena Pepelkina zgodba **17.50** Serija: Gostila išče šefa **18.45** 24UR – novice **20.00** Slovenija ima talent **21.40** Top 4 s Tjašo Kokalj **22.40** Volitive **22.55** Film: Upanje ostane (rom., i. S. Bullock)

KANAL A

6.00 Risanke **7.25** 18.30 Serija: Tv Dober dan **8.20** 14.40 Serija: Kako sem spoznal vajino mamo **8.45** Serija: Veliki pokovci **9.35** ŠKL – Šport mladih **10.05** 11.15 Tv Prodaja **10.25** Nad.: Merlinove pustolovščine **11.30** Serija: Zakladi s podstrešja **12.30** Serija: Sanjska upokojitev **13.00** Film: Sončna nevihta **15.15** Serija: Ljudje prihodnosti **16.05** Film: Bivši zvezdnik **17.55** Volan **19.30** Serija: Nepraktični šaljivci **20.00** Film: Kdo je Bourne? (akc., '02, i. M. Damon) **22.05** Film: Faks **23.55** Film: Aeon Flux (zf)

PLANET TV

10.45 Serija: Ramsay rešuje hotele **11.45** Šport: Magazin lige prvakov **12.20** Stroga ljubezen **13.15** Nan.: Nekoč v davnih časih **14.10** Serija: Hiša vaših sanj **15.15** Film: Jezerska zgodba (dram.) **17.05** Film: Benji v divjini (druž.) **18.45** 22.30 Danes **20.00** Film: Klub golih pesti (dram., '99, i. B. Pitt) **22.40** Film: Smrtna kazen (akc.)

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Sv.maša iz župne cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00, 10.50 Music box; 10.15 Polke in galčki domače zakladnice; 11.10 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Obzor-nik, sledi Music box; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Music box; 14.15 Istrska srečanja, sledi Music box; 15.30 Z gorške scene, sledi Music box; 16.00 Šport in glasba; 17.30 Z naših prireditev; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)
5.00 Jutro na RK; 5.50 Radijska kronika; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Kmetijska oddaja; 8.00, 17.30 Vreme; 8.30 Jutranjik; 9.10 Prireditve danes; 10.30 Poročila; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 12.00, 13.00 Glasba po željah; 12.30 Opoldnevnik; 15.30 DiO; 16.15 Na športnih igriščih; 19.00 Dnevnik in kronika; 19.30

Volilni studio; 20.00 Radio Live; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbena zavesa, 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 7.15, 8.15, 10.30, 12.00, 13.30, 17.30, 19.30 Dnevnik; 8.00, 17.45 Pesem tedna; 8.30 Il giornale del mattino; 9.00 Glasba; 9.30 Sonoramente classici; 10.00 Glasba; 10.45, 19.15 Sigla single; 11.00 Osservatorio; 11.35 Ora musica; 12.30 I fatti del giorno; 13.00, 20.30 La rosa dei venti/Tesori da riscoprire/Next/I magnifici 22; 14.00 Glasba; 15.00 Ferry sport; 18.00 Album charts; 19.00 Glasbena lestvica; 20.00 Glasba; 21.30 Sonoricamente Puglia, 22.00 Extra extra extra; 23.00 Pic nic electro-nique; 0.00 Nottetempo.

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: Vreme bo imelo v tednu precejšen vpliv na vaše razpoloženje. Nizek pritisk se vam bo poznal v pomanjkanju energije in zagona. Na delovnem mestu se ne boste najbolje znašli.

BIK 21.4.-20.5.: V službi so pred vami stresni in naporni dnevi. Vaše sposobnosti se bodo izrazile v timskem delu. Zdravje: pre-malo pozornosti namenjate fizični aktivnosti in počitku. Vzemite si čas zase.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: V začetku tedna se boste spopadali z zmedenostjo, ki bo posledica sprememb na osebnem področju. Pomanjkanje zbranosti vam lahko škodi pri opravljanju službenih obveznosti.

RAK 22.6.-22.7.: Na delovnem mestu se boste spopadli z vsemi izzivi, ki so pred vami. Odlične miselne sposobnosti bodo zaznamovale prihodnje obdobje. Prosti čas boste preživljali v družbi prijateljev.

LEV 23.7.-23.8.: Po dolgem času vam bo uspelo pobegniti iz rutine, ki vas je v zadnjem obdobju omejevala. Vaše počutje se bo močno izboljšalo, tudi na področju podzave-sti. Premalo časa namenite prijateljem.

DEVICA 24.8.-22.9.: Pričaku-jete lahko večjo motivacijo za delo, ki ga zdaj opravljate. To je za vas velik izziv, zato so vložki energije ogromni. Uspeh vas bo napolnil s samozavestjo in na nove izzive.

TEHTNICA 23.9.-22.10.: V novem tednu vam bo pomanjkalo energije. Pritiska si ne dvigujte s kavo ali drugimi energijskimi pi-jacami. Namenite raje več časa špor-tni aktivnosti, uredite nočno spanje.

ŠKORPJON 23.10.-22.11.: Obdobje slabšega počutja je pustilo nekaj sledi, predvsem v odnosih s partnerjem. Manjkalo vam bo spontanosti, ujeti boste v rutino. Tu-di na delovnem mestu boste brez idej.

STRELEC 23.11.-21.12.: V no-vem tednu vas bo dobra no-vica spravila v dobro voljo. Med vami in nekim sodelavcem se bo odnos iz-boljšal. Denar: bodite pozorni na iz-datke, nagnjeni boste k pretiravanju.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Mo-tivirani boste in imeli veliko praga pri opravljanju vsake naloge. Zraven naredi tega, boste odsotni v dru-žinskih zadevah. Ljubezen: odlično se boste ujeli z novo osebo.

VODNAR 21.1.-19.2.: V pri-hodnjih dneh boste pod ve-likim pritiskom nadrejenega na de-lovnem mestu. Zato se boste odmak-nili od drugega dela in se posvetili zgolj službi. Nujno vzemite si časa zase.

RIBI 20.2.-20.3.: Sveža ener-gija vas bo navdala za moti-vacijo za različne dejavnosti. Ne de-lovnem mestu boste zelo prizadevni in resno boste razmišljali o svojih hobi-jih in redni športni aktivnosti.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželni Tv Dnevnik, sledi Čezmejni
Tv: dnevnik Slo 1

RAI1

6.45 Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00, 13.30, 16.30, 20.00, 0.35 Dnevnik, vreme in rubrike **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** Show: La prova del cuoco **14.05** Show: Dolci dopo il Tiggì **14.40** Show: Torto o ragione? Il verdetto finale **16.00** La vita in diretta **18.50** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10** Show: Carosello Reloaded **21.15** Serija: Il commissario Montalbano **23.30** Reportaža: Petrolio

RAI2

7.10 Serija: Heartland **7.50** Protestantesimo **8.20** Serija: Le sorelle McLeod **9.05** Nad.: Pasion Prohibida **9.50** 13.00, 17.45, 18.20, 20.30, 23.20 Dnevnik, vreme in rubrike **11.00** I fatti vostri **12.00** Prenos iz poslanske zbornice **14.00** Detto fatto **16.15** Serija: Castle **17.00** SuperMax Tv **18.00** Šport **18.50** Serija: N.C.I.S. – Los Angeles **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** Lol – Tutto da ridere **21.10** Reality show: Pechino Express **23.35** Party People Ibiza

RAI3

6.00 11.55, 14.00, 18.55, 23.20 Dnevnik in vreme **6.30** Rassegna Stampa **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Talk show: Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Prenos iz poslanske zbornice **12.45** Pane quotidiano **13.15** Dok.: Il tempo e la storia **15.00** Rubrike **15.10** Nad.: Terra nostra **15.55** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **20.00** Variete: Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Nad.: La scelta di Catia **22.55** Gazebo

RAI4

11.45 16.20 La vita segreta di una teenager americana **12.30** 17.10 Joan of Arcadia **13.15** Heroes **14.05** 20.20 Stargate Atlantis **14.50** 19.35 Doctor Who **15.35** One Three Hill **17.05** Novice **17.55** Robin Hood **18.45** The Lost World

21.10 Film: Black Death (horor) **22.55** Wonderland **23.15** Film: L'amore e il sangue (dram.)

RAI5

12.05 Glasba: Beethoven **13.20** Glasba: Berlioz **13.35** Dok.: I visionari **14.05** Dok.: Wild Italy **14.55** Mari del sud **15.55** Dok. film: Marley **18.00** 0.30 Novice **18.05** David Letterman Show **18.55** I giardini più belli del mondo **19.55** Divini Devoti **20.40** Passepartout **21.15** Cinque buoni motivi **21.20** Gledališče: Dal matrimonio al divorzio **23.00** Teatro in Italia

RAI MOVIE

14.00 Film: Missing in America (dram.) **15.50** Film: Play the Game – La partita dell'amore (kom.) **17.40** Novice **17.45** Film: Ring on Fire – Arena di fuoco (western) **19.30** Film: Palla di neve (kom.) **21.15** Film: Gli inesorabili (western, '60, i. B. Lancaster, A. Hepburn)

23.25 Film: Il Presidio – Scena di un crimine (triler, '88, i. S. Connery, M. Ryan)

RAI PREMIUM

12.15 19.15 Nad.: Terra Nostra **13.10** Nad.: Betty la Fea **14.00** Serija: La nave dei sogni **15.40** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.45** Rubrika **15.55** Serija: Il commissario Rex **17.40** Novice **17.45** Nad.: Potere e passione **18.30** Nad.: Topazio **20.10** Nad.: Un medico in famiglia **21.10** Serija: Il coraggio di una donna **23.00** Serija: 14° Distretto **23.50** Serija: Squadra Speciale Vienna

RETE4

6.50 Serija: Zorro **7.20** Serija: Hunter **8.15** Nad.: Cuore ribelle **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricetta all'italiana **11.30** 18.50, 0.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto 21 **16.35** Ieri e oggi in Tv **16.50** Serija: Il comandante Florent **19.35** Nad.: Il segreto **20.30** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Aktualno: Quinta colonna **23.55** Aktualno: Terra!

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Show: Mattino cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 18.00, 19.55, 0.30 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.15** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.15** Nad.: Il segreto **17.00** Talk show: Pomeriggio cinque **18.45** Kviz: Avanti un altro! **20.40** Show: Striscia la notizia – La voce dell'indecenza **21.10** Nad.: Squadra antimafia **23.30** Nad.: Dracula

ITALIA1

7.05 Serija: La vita secondo Jim **7.30** Serija: Mike & Molly **8.25** 16.30 Ciak Speciale **8.30** Serija: The Closer **10.25** Serija: Person of Interest **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in šport **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **15.00** Nan.: 2 Broke Girls **15.50** Nan.: The Big Bang Theory **16.45** Nan.: Chuck **19.20** Serija: C.S.I. – New York **21.10** Film: Lo spaccacuori (kom., '07, i. B. Stiller) **23.25** Tiki taka – Il calcio è il nostro gioco

IRIS

11.45 Film: Franco e Ciccio... Ladro e guardia (kom.) **13.30** 19.10 Serija: Hazzard **15.40** Film: Anche nel West c'era una volta Dio (western) **17.25** 20.55, 23.40 Rubrika **17.30** Film: Le vergini di Roma (pust.)

21.00 Film: L'uomo che sapeva troppo (triler, '56, r. A. Hitchcock) **23.45** Film: La donna che visse due volte (dram., '58, r. A. Hitchcock)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **9.45** Coffee break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.40** Serija: Il commissario Maigret **16.30** Film: La libreria del mistero **18.10** Serija: Il commissario Cordier **20.30** Otto e mezzo **21.10** Piazzapulita

LA7D

6.30 11.50 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.40** 14.05 The Dr. Oz Show **8.30** 12.55, 18.55 Dnevnik **8.50** 12.00, 13.05 I menù di Benedetta **9.50** 19.00 Cuochi e fiamme **16.50** SOS Tata **21.10** Talent show: Chef per un giorno

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **8.30** Dok.: Luoghi magici **12.45** Aktualno: Musa Tv **13.00** Le ricette di Giorgia **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **13.45** 15.15, 23.30 Košarka **17.00** Tv prodaja **18.00** Trieste in diretta **18.30** 22.30 Aspettando la Barcolana 2014 **19.00** Peccati in tavola **20.00** Happy Hour **21.00** Il caffè dello sport

LAEFFE

13.45 19.45 Novice **14.05** 17.55 Serija: Jamie – Ricette a 5 euro **15.00** 19.10 Serija: Il cercatore di tesori **16.05** Grand Designs **17.00** 20.20 Serija: Racconti dalle città di mare **18.55** Serija: Bourdain – Cucine segrete **19.55** Dalla A a LaEffe **21.10** Film: Gigantic (kom.) **23.00** Nad.: Xanadu – Una famiglia a luci rosse

CIELO

12.00 Hell's Kitchen **13.00** 14.30, 15.30 MasterChef **13.30** 17.30 Buying & Selling **15.15** Novice **16.30** 18.30 Fratelli in affari **19.15** Serija: Affari al buio **20.15** Serija: Affari di famiglia **21.10** Film: Come lo sai (rom., '10, i. R. Witherspoon, O. Wilson, J. Nicholson) **23.15** X Factor, audicije

DMAX

12.20 17.40 Chi offre di più? **13.15** Fai la scelta giusta

14.05 20.20, 23.40 Banco dei pugni **15.00** Turtleman **15.50** Dual Survival **16.45** Airport Security **18.35** Property Wars **19.30** Affari a tutti i costi **21.10** River Monsters **22.00** L'invasione delle meduse **22.50** Affare fatto! **0.35** 1000 modi per morire

SLOVENIJA1

6.15 Utrip **6.30** Zrcalo tedna **6.55** Dobro jutro **10.35** Obzorja duha **11.10** Izobraževalni program **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.40 Poročila, vreme in šport **13.30** Polnočni klub **15.10** Dober dan, Koroška **15.45** Dok. serija: Village Folk **15.55** 18.35 Otroški program: OP! **17.25** 0.25 Duhovni utrip **17.40** Odprta knjiga **18.00** 23.05 Opus **18.30** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.00** Teknik **21.00** Studio city **22.00** Odmevi **23.30** Resna glasba

SLOVENIJA2

6.00 9.10, 0.10 Infokanal **7.00** Otroški program: OP! **8.05** Infodrom **8.20** Nan.: Kot ati in mama **8.45** Enajsta šola **11.50** Dobro jutro **14.45** 19.05, 23.20 Točka **15.35** Na lepše **16.35** Intervju **17.40** Dober dan, Koroška **18.10** Dok. serija: Trideset let vojne v imenu Boga **20.00** Serija: Dom za Vincenza van Gogha **21.30** Serija: Sherlock **23.00** Odprta knjiga

KOPER

13.55 Dnevni program **14.00** 23.20 Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Vsdanes – Vzgoja in izobraževanje **15.00** Ciak Junior **15.30** Tartini Festival **16.00** Vesolje je... **16.30** City Folk **17.10** Dogodki **17.20** Istra in... **18.00** 22.50 Športel **18.35** Vremenska napoved **18.40** 22.30 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsdanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **20.00** Sredozemlje **20.30** Artevisione **21.00** Meridiani **21.15** Kino premiere

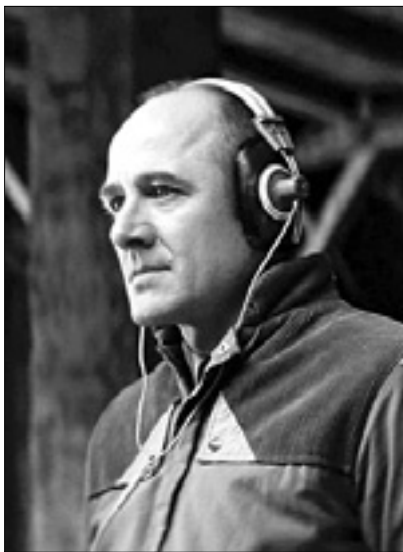
TV PRIMORKA

8.00 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.30** Pravljica **8.45** 11.30, 14.30 Videostrani **17.30** Spomini na Goriško **18.30** Drugačne zvezde **19.00** Ansambel Spev **20.00** Občina Brda v projektu Esco **20.15** Lokalne volitve 2014 **21.15** Holiday on Ice **22.00** Glasbeni večer, sledita Tv prodajno okno in Videostrani

POP TV

6.00 Risanke in otroške serije **7.10** Serija: Lepo je biti sosed **8.00** 9.05, 10.15, 11.25 Tv Prodaja **8.15** 14.50 Serija: Queen Latifah show **9.20** 15.45 Nad.: Barva strasti **10.30**

VREDNO OGLEDA

Rai Ponedeljek, 6. oktobra
Rai storia, ob 21.10

Le vite degli altri

Nemčija 2006
Režija: Florian Henckel von Donnersmarck
Igrajo: Ulrich Muhe, Sebastian Koch in Martina Gedeck Ulrich Tukur

Eden lepših filmov zadnjih let je zgodba agenta nemške tajne službe, Stasi, ki mu na lepem zaupajo nadvse zahtevno nalogo, da sledi in dokumentira življenje dveh osrednjih kulturnih predstavnikov tistega časa, igralke Christe - Marie Sieland in njenega življenjskega sopotnika, gledališčnika, Georga Dreymana. Agentu HGW XX/7 je naloga zaupana s strani kulturnega ministra, ki se je v Sielandovo zaljubil med gledališko predstavo in si želi o njej izvedeti prav vse. Tajni agent se posveti nalogi z običajno natančnostjo, a stvar mu zbeži iz rok in „življenje drugih“ postane kmalu tudi njegovo življenje.

16.45 Nad.: Sila **11.40** 17.55 Nad.: Vrtinec življenja **12.35** Film: Upanje ostane **17.00** 18.55, 22.40 Novice **20.00** Serija: Gostilna išče šefa **21.45** Serija: Gasilci v Chicagu **23.10** Serija: Mentalist **0.05** Serija: Na robu znanosti

KANAL A

6.50 13.00 Risanke **8.25** 18.55 Serija: Alarm za Kibro 11 **9.15** 13.50 Serija: Revolucija **10.05** 16.35 Serija: Dva moža in pol **10.35** 17.05 Serija: Naša mala klinika **11.30** Serija: Kamp razvajencev **12.30** 13.35 Tv prodaja **14.40** Film: Pozabljena preteklost **18.00** 19.45 Svet **20.00** Film: Črni vitez **21.55** Film: Črni pes **23.35** Film: Frizerski salon

PLANET TV

11.00 13.20 Tv prodaja **11.15** Nan.: Mike & Molly **11.45** Nan.: Havaji 5.0. **12.30** Modni oblikovalci Heidi Klum **13.35** 20.00 Kmetija – Nov začetek **14.40** Nad.: Sulejman Veličastni **15.40** Ellen **16.40** Nan.: Talenti v belem **17.35** Nan.: Preiskovalci na delu **18.25** 18.55 Danes **18.30** Zvezde Danes **21.00** Film: Somrak (dram., '08, i. K. Stewart, R. Pattinson) **23.05** Nan.: Pod lupo pravice

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 9.00 Tretji polčas; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena, Zbori v gledališču; 11.00 Studio D; 11.15 Pogled skozi čas; 13.20 Music box; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Obzornik; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Music box; 17.30 Odprta knjiga: Ivan Cankar: Gospa Judit – 16. nad.; 18.00 Hevrek – Iz sveta znanosti; 18.40 Vera in naš čas; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.25 Horoskop; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Prireditve danes; 10.40, 18.55 Pesem tedna; 12.30 Opol-dnevnik; 13.30 Zeleni planet; 14.00 Aktualno; 14.45 Lokalne volitve; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Sotočja; 21.00 Gremi plesat; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbena zavesa, 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 8.00 Calle degli Orti Grandi; 8.05 Horoskop; 8.10 Appuntamenti; 8.40, 15.00 Pesem tedna; 9.00 L'intervista; 9.35, 22.30 Il frullatore; 10.15, 19.15 Sigla Single; 10.25 Programi; 10.35, 20.30 Glocal; 13.00 Ballando con Casadei; 13.35 Ora musica; 14.00 Santi patroni; 14.35 Glasba; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 18.00 L'alveare; 20.00 Glasba; 23.00 Osservatorio; 0.00 Nottetempo.

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014
230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
Partizanska 75, Sežana,
tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasi@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

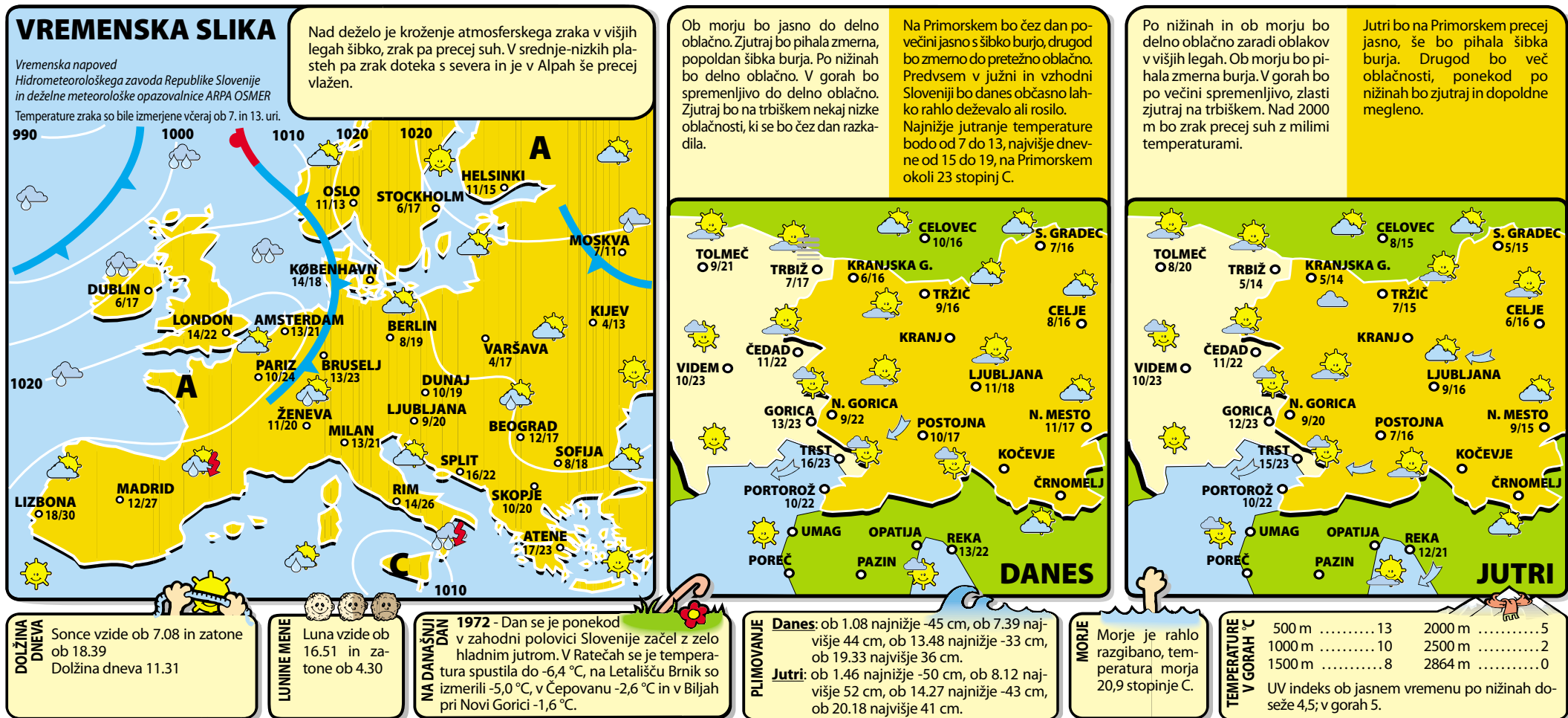

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Ekipa Top Gear zbežala iz Argentine

BUENOS AIRES - Ekipa priljubljene avtomobilistične televizijske oddaje Top Gear je morala pobegniti iz Argentine, ker so jih tam obmetavali s kamni zaradi registrske tablice na enem od njihovih avtomobilov. Sporna je bila tablica H982 FKL, ki naj bi namigovala na spopad leta 1982, v katerem je Velika Britanija premagala Argentino. Ekipa ene najbolj priljubljenih oddaj BBC se je že večkrat znašla v težavah. Julija je britanski varuh pravic gledalcev kritiziral BBC, ker je Clarkson v oddaji, ki so jo posneli v Mjanmaru, uporabil žaljiv rasističen izraz. V preteklosti so bili precej neprizanesljivi tudi do Albancev, Romunov in Nemcev, Mehičane pa so označili za lene in nadute.

Študija: Moški odrastejo šele pri 43, ženske pri 32 letih

LONDON - Moški odrastejo celih 11 let za ženskami, in sicer pri 43 letih, kažejo rezultati najnovejše študije. Udeleženci raziskave, v kateri so sodelovali tako moški kot ženske, so menili, da ženske dosežejo zrelost veliko prej, kot moški, in sicer pri 32 letih. Ženske se tudi dvakrat pogostejše počutijo bolj »odrasle« v trenutnem razmerju, četrtina vprašanih žensk pa je zatrdila, da so vse pomembnejše odločitve v razmerju sprejele prav same. A nezrelost ni tako slaba. Štirje od desetih vprašanih so namreč dejali, da lahko nezrelost v razmerju pripomore k svežini odnosov in zagotovi zabavo.

VEČER S SLOVENSKO
ČLANSKO KUHARSKO
REPREZENTANCO

9. 10. 2014
ob 19.30
v restavraciji
Tiffany

- aperitiv s prigrizki
- 3 hodi tekmovalnega menija s pripadajočimi vini
- nastop plesne skupine

Cena kulinaričnega doživetja je 40 €. Obvezna je predhodna rezervacija na tel. št. +386 5 336 26 18.

Del sredstev bomo namenili članski kuharski reprezentanci za nastop na svetovnem kuharskem prvenstvu v Luksemburgu.

30
hit casinos
30 let zabave

park

CASINO & HOTEL
hit casinos

www.thecasinopark.com | www.hit.si

STAREJŠI - Lestvica organizacije HelpAge International Norveška najprijaznejša za staranje, Slovenija 29.

LONDON - Norveška je najprijaznejša država za starejše prebivalce, je pokazal najnovejši indeks Global Age-Watch. Najmanj prijazna država za preživetje tretjega življenjskega obdobja pa je Afganistan. Slovenija se je sicer odrezala relativno dobro, saj je na lestvici 96 držav zasedla 29. mesto.

Skoraj vse države v prvi deseterici se nahajajo v Zahodni Evropi, Severni Ameriki ali Oceaniji. Edina izjema je Japonska na devetem mestu lestvice, ki zajema države, v katerih je 91 odstotkov vsega svetovnega prebivalstva s starostjo več kot 60 let.

Norveška je zasedla prvo mesto in na drugo mesto izrinila zmagovalko Švedsko. Afriške države so večino zasedle najnižja mesta na lestvici, čeprav so se tudi Venezuela, Turčija in Srbija uvrstile zelo slabo, saj so zasedle 76., 77. in 74. mesto. Od slovenskih sosed je najvišje na lestvici Avstrija, ki je zasedla 14. mesto, Italija je 39., Madžarska 46. in Hrvaška 67. Od držav nekdanje Jugoslavije je na lestvici samo še Črna gora, ki je uvrščena mesto za Hrvaško.

Slovenija se je uvrstila na 29. mesto. Oblikovalci indeksa so kot pozitivno ocenili področje varnosti prihodkov zaradi dobrega pokojninskega sistema. Kar 95,1 odstotka prebivalcev, starih nad 65 let, namreč prejema nekakšno obliko pokojnine. Po navedbah indeksa Global Age-Watch samo 9,1 odstotka oseb, starejših od 60 let, v Sloveniji prejema prihodek, ki je nižji od polovice povprečnega prihodka v državi.

Planinci v zrelih letih so še vedno zelo aktivni

GORE.NET

Najbolje se je Slovenija odrezala pri zagotavljanju ugodnega okolja za starejše, dobro so ocenjene tudi državljanske svoboščine in družbena povezanost. Najslabše pa se je Slovenija odrezala pri zaposlenosti in gospodarski vlogi starejših. Čeprav so starejši v povprečju dobro izobraženi, je le 32,9 odstotka oseb, starih med 55 in 64 let, zaposlenih.

Trenutno je sicer v Sloveniji po podatkih indeksa 24,4 odstotka vseh prebivalcev oziroma okrog pol milijona starejših od 60 let. Do leta 2050 pa bi lahko ta odstotek po narasel na 37.

Nevladna organizacija HelpAge International, ki je sestavila lestvico, je ob objavi na mednarodni dan starejših opozorila, da gospodarska rast sama po sebi ni dovolj za izboljšanje življenja starejših ter da so potrebne specifične politike, ki rešujejo izzive staranja prebivalstva.